

Gorenjski Glas

PETEK, 19. JULIJA 2013

LETO LXV, ŠT. 57, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Razlastitve v Planici na ustavno sodišče

O določi zakona o nordijskem centru Planica bo odločalo ustavno sodišče. Jelko Gros, direktor Zavoda za šport Planica: »V tem trenutku to na gradnjo nordijskega centra ne vpliva.«

URŠA PETERNEL

Planica – Eden od solastnikov parcel na območju, kjer gradijo Nordijski center Planica, je na upravnem sodišču sprožil upravni spor zaradi ene od določb zakona o Planici. Gre za določbo, ki omogoča pridobitev gradbenega dovoljenja, čeprav postopki razlastitve še niso zaključeni. Upravno sodišče je zdaj zadevo dalo v presojo na ustavno sodišče.

Kot je znano, državi še ni uspelo pridobiti vseh zemljišč za gradnjo objektov in

naprav v sklopu 45 milijonov vrednega projekta gradnje Nordijskega centra Planica. Ker z nekaterimi od lastnikov nikakor niso našli skupnega jezika, je država sprejela zakon o Nordijskem centru Planica, ki med drugim določa, da zaradi javnega interesa Zavod za šport Planica lahko gradi posamezne objekte nordijskega centra tudi na zemljiščih, ki še niso v lasti države, a je za njih že sprožen postopek razlastitve. Investitor tako lahko pridobi gradbeno dovoljenje že, če vloži priloži

potrdilo, da postopek razlastitve že poteka. O tem, ali je ta člen protiustaven, bo zdaj odločalo ustavno sodišče. A kot je zatrdil direktor Zavoda za šport Planica Jelko Gros, v tem trenutku to na gradnjo v Planici ne vpliva. Pridobljena gradbena dovoljenja so veljavna pa tudi zakon o nordijskem centru Planica velja. »Vlada in odbor državnega zbora, pristojen za šport, sta še vedno prepričana, da je veljavna ureditev skladna z ustavo,« je dejal Gros.

► 4. stran

Dela v Planici se nemoteno nadaljujejo. / Foto: Andraž Sodja

V Peku zagnali proizvodnjo

Nadzorni svet tržiškega Peka je potrdil sanacijski program, po katerem naj bi bilo ob delo največ petdeset sodelavcev v Sloveniji. »Proizvodnja teče na polno,« zagotavlja novi predsednik uprave Slavko Despotović.

BOŠTJAN BOGATAJ

Tržič – Po številnih letošnjih sušnih mesecih, ko je proizvodnja Peka tekla moteno, enkrat en del proizvodnje, drugi drugi, na koncu pa je popolnoma zastala, so delavci v tork le stopili za stroje. Razlog za zastoje so bile likvidnostne težave in s tem z dobavo materiala. »Kreativni smo, pogovarjamo se z dobavitelji, sicer pa imamo skozi prodajno mrežo stotih prodajal nenehno svež denarni tok,« pravi novi predsednik uprave Slavko Despotović.

Sogovornik pove, da je v delo vnesel več optimizma

Proizvodnja v Peku znova poteka na polno. Do konca leta morajo proizvesti sto tisoč parov čevljev. / Foto: Tina Dokl

in predvsem posluša zaposlene. S sanacijskim načrtom je prepričal tudi nadzornike. »Najbolj pomembna za Peko je rešitev likvidnostnih težav. Realno težko izpolnjujemo nekatere obveznosti, brez sodelovanja bank bodo nekatere zelo težko rešljive, zato potrebujemo kratkoročni, premostitveni kredit,« izpostavi največjo težavo. Tržiško obutveno podjetje danes potrebuje med enim in dvema milijonoma evrov, tudi zato, da poplačajo zaostale obveznosti do zaposlenih.

► 9. stran

Vincenc Draksler podprl medgeneracijsko središče

VILMA STANOVNIK

Kranj - Minuli ponedeljek je Vincenc Draksler, ob prisotnosti žene Margit, skupaj z županom Mestne občine Kranj Mohorjem Bogatajem in predsednico Uprave Fundacije Vincenca Drakslerja Nado Bogataj Kržan podpisal tripartitno pogodbo o sofinanciranju obnove objekta za potrebe medgeneracijskega središča v Kranju in o upravljanju objekta s strani fundacije.

V pogodbi se je obvezal za sofinanciranje v višini 396.500 evrov. Na dan podpisa je že nakazal 270 tisoč evrov, preostanek sredstev v višini 126 tisoč evrov pa bo nakazal do zaključka obnove objekta.

»S tem bo Mestna občina Kranj na podlagi idejnih načrtov in z manjšimi dopolnitvami, ki jih je predlagal Vincenc Draksler, lahko takoj pristopila k postopku priprave izvedbene dokumentacije in v nadaljevanju k obnovi objekta na Cesti talcev, bivši Blažunovi gostilni. S svojim dejanjem je Vincenc Draksler, kot že večkrat doslej, potrdil svojo velikodušnost do svojega rodnega mesta Kranja in pripravljenost pomagati ljudem, tokrat prav vseh generacij. Za dejanje smo mu v Mestni občini Kranj izredno hvaležni, saj sicer v kriznih časih ne bi mogli sami izpeljati tako potrebnega projekta,« poudarjajo odgovorni v kranjski občini.

AKTUALNO

Pedofilije niso nikdar zaznali

Trditve o pedofiliji v kranjski knjižnici so neresnične in po nepotrebnem vznemirjajo javnost in uporabnike knjižnice, zatrjuje Dani Jurgec, vodja službe za izposajo in informacije.

2

KRANJSKA OBRT

Plačilna nedisciplina vse večji problem

Plačilna nedisciplina je eden največjih problemov slovenskega gospodarstva, ki najbolj ogroža prav obrtnike in male podjetnike, ugotavljajo na Območni obrtno-podjetniški zbornici Kranj.

11

GG +

Dekleta se pri vsem potrudijo

V ponedeljek navsezgodaj so bili znani rezultati letošnjega spomladanskega roka splošne mature. Med tistimi, ki so se jih najbolj razveselili, so bile tudi tri dijakinje Gimnazije Kranj, ki so dosegle vse možne točke.

15

ZADNJA STRAN

Zibelka za angleški dvor

Inovatorka Erika Drobnič iz Železnikov je pripravila slovensko darilo za angleškega prestolonaslednika. Ta bo, upajmo, uporabljal zibelko Kiara Love, ki so jo izdelali v Pohištvu Potočnik iz Žabnice.

28

VREME

Ob koncu tedna bo prevladovalo sončno vreme, v popoldanskem času pa se lahko pojavi kakšna vročinska nevihta.

14/30°C

jutri: sončno

LJUBLJANA

Poostriili nadzor nad blagajniškim poslovanjem

S prvim julijem so pri gotovinskem poslovanju začele veljati spremembe, ki davčnim zavezancem prepovedujejo uporabo računalniških programov in elektronskim naprav, ki omogočajo brisanje ali kakršnokoli drugo spreminjanje zapisa izdanih računov. Davčna in carinska uprava sta v začetku tega tedna začeli poostreni nadzor nad spoštovanjem sprememb. Pri blagajniškem poslovanju pregledujeta vmesne zaključke blagajn, delata primerjavo z gotovino v blagajni in v primeru ugotovljenih razhajanj vodita postopke o prekršku zaradi neizdajanja računov, pridobivata podatke o prometu zadnjih dni, o številu blagajn v lokalu, o proizvajalcu oz. dobavitelju računalniškega programa ... Potrošniki imajo po novem tudi možnost, da na mobilno telefonsko številko brezplačno pošljejo MMS sporočilo s fotografijo prejetega računa. Davčna uprava je do sredine julija prejela več kot petsto takšnih sporočil, od tega jih je 90 odstotkov uporabnih pri davčnem nadzoru. **C. Z.**

KRANJ

Upniki Lokainvesta potrdili prisilno poravnavo

Upniki družbe Lokainvest so pred dnevi izglasovali prisilno poravnavo, po kateri bo v štirih letih poplačano 52 odstotkov njihovih terjatev, je v poročilo o izidu glasovanja, objavljenem na spletni strani Agencije RS za javnopravne evidence in storitve, zapisal upravitelj Jan Sibinčič. V postopku prisilne poravnave je 65 upnikov prijavilo za 36,57 milijona evrov terjatev, upravitelj pa jih je priznal v višini 32,56 milijona evrov. Od tega je 16,11 milijona evrov nezavarovanih terjatev in 16,45 milijona evrov terjatev z ločitveno pravico. Verjetno izkazanih terjatev je po sklepu sodišča 1,1 milijona evrov. Terjatev z glasovalno pravico je bilo tako 17,21 milijona evrov. Kranjsko okrožno sodišče je začetek postopka prisilne poravnave zoper Lokainvest (in podjetje Gratel) oklicalo 8. januarja. **S. Š.**

KRANJ

Mesec dni brez subvencionirane prehrane

S 15. julijem je za en mesec, do vključno 15. avgusta, po določilih ZUJF onemogočeno koriščenje subvencij za subvencionirano študentsko prehrano. V tem času bo marsikateri študent poprijel za kuhalnico, enostavne in zanimive recepte za pripravo zdravih obrokov pa lahko študentje najdejo tudi na spletni strani www.jemzdravo.si ter v nedavno objavljeni elektronski publikaciji »Jem zdravo. Študiram s polno paro!« **V. S.**

Pedofilije niso nikdar zaznali

Trditve o pedofiliji v kranjski knjižnici so neresnične in po nepotrebnem vznemirjajo javnost in uporabnike knjižnice, zatrjuje Dani Jurgec, vodja službe za izposajo in informacije.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Nedavna izjava kranjskega podžupana in tudi predsednika sosveta za varnost v Mestni občini Kranj Darka Jarca na seji mestnega sveta, da se v kranjski knjižnici zadržujejo mladoletniške skupine, ki uničujejo opremo in nadlegujejo druge uporabnike knjižnice, narkomani in tudi ljudje s pedofilskimi nagnjenji, je požela precejšnjo medijsko pozornost, vodstvo knjižnice pa odgovarja, da stanje ni tako alarmantno, kot se prikazuje. Priznavajo sicer, da imajo občasne težave zaradi neprimerne vedenja obiskovalcev, da so se v knjižnici zadrževali tudi zasvojenici in so v stranišču našli injekcijsko iglo, zato pa so zelo začudeni nad trditvami o pojavu pedofilije.

»Uslužbenci knjižnice in varnostniki niso na otroškem oddelku nikoli opazili oseb, ki bi vzbujale sum, da se tam zadržujejo zaradi pedofilskih nagnjenj, in nikoli niso opazili dejanj, ki bi vzbujala sum, da gre za pedofilijo. Ocenjujemo, da so trditve o pedofiliji v Mestni knjižnici Kranj brez vsake osnove, da so neresnične in da po nepotrebnem vznemirjajo javnost in uporabnike knjižnice,« zatrjuje Dani Jurgec, vodja službe za izposajo in informacije. Tudi na Policijski upravi Kranj so pojasnili, da doslej zaradi suma o pedofilskih obiskovalcih knjižnice niso prejeli še nobenega naznanila, z izjemo informacij, ki so se pojavile

Kranjsko knjižnico občasno obiščejo tudi zasvojenici, prihaja tudi do drugih kršitev pravil obnašanja, vendar pa stanje še zdaleč ni problematično, zatrjujejo odgovorni. / Foto: Tina Dokl

v medijih. »Policisti so to informacijo preverili, ugotovili pa niso niti suma niti drugih okoliščin, ki bi kazale na to, da se izvršuje oziroma je bilo storjeno kaznivo dejanje,« je povedal Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostmi na PU Kranj.

Pobesedah Jurgečeve mestno knjižnico vsak dan obišče do dva tisoč obiskovalcev. Nekateri med njimi tudi ne spoštujejo hišnega reda, zato so že pred časom uvedli varnostno službo, ki je prisotna ves čas, ko je knjižnica odprta za obiskovalce. »Do manjših ali večjih kršitev pravil obnašanja v knjižnici prihaja vsak dan, vendar velika večina uporabnikov, ki jih varnostnik ali uslužbenci knjižnice opozorijo na kršitev, opozorila upošteva. Zaradi večjih kršitev je knjižnica letos

izključila iz članstva dva člana knjižnice, od enega tudi terja povračilo storjene škode zaradi poškodovanja vrece v mladinski sobi. Drugih večjih poškodb inventarja zaradi vandalizma v knjižnici ni bilo,« je razložila Dani Jurgec.

Varnostna služba je v pol leta trikrat poklicala policijo zaradi suma uporabe prepovedanih drog, enkrat pa zaradi neprimerne vedenja uporabnika. Preventivno so zato v sanitarije namestili luči, ki otežujejo uporabo injekcijskih igel, uslužbenec so tudi poučili o ravnanju pri srečanjih z zasvojenici. Policija, ki je letos v knjižnici obravnavala dve kaznivi dejanji zoper premoženje, lani pa eno tatvino ter še tri kazniva dejanja v njeni okolici (kraja kolesa, poškodovanje

pnevmatike na avtomobilu), je sicer že pred časom v sodelovanju z občino in vodstvom knjižnice povečala vidnost in prisotnost policistov na območju knjižnice z namenom preventivnega delovanja, vendar pa varnostna problematika v knjižnici in njeni okolici ni izstopajoča, so razložili na PU Kranj.

Zadnje medijske objave o varnostnih razmerah v knjižnici za zdaj niso povzročile upada obiska, še ugotavljajo v mestni knjižnici, ki je lani sprejela skoraj 370 tisoč obiskovalcev, število obiskovalcev pa dve leti od odprtja še vedno narašča. »V Mestno knjižnico Kranj lahko vstopi kdorkoli. To je v skladu s splošno politiko knjižnic pri nas in v svetu, z našo zakonodajo in priporočili Unesca,« še poudarja Dani Jurgec.

Z Bratuškovo o črnih gradnjah

Bohinjski župan Franc Kramar se je v sredo sestal s predsednico vlade Alenko Bratušek in ministrom za infrastrukturo in prostor Samom Omerzelom glede problematike črnih gradenj.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Potem ko je gradbena inšpekcija minuli teden na Vojah porušila več kot 40 let staro brunarico Nade Kobilica, napovedanih pa je bilo še več rušenj, je med Bohinjci znova zavrsalo. Župan Franc Kramar je na predsednico vlade Alenko Bratušek naslovil odprto pismo, v katerem je opozoril na dvojna merila in nezakonitost uredbe o prostorsko ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora na območju TNP. V sredo pa

se je župan tudi srečal s predsednico vlade in predstavniki pristojnega ministrstva. Kot je povedal po sestanku, je nad srečanjem s predsednico vlade prijetno presenečen. »Izkazanost je bil interes in pripravljenost, da to problematiko rešimo. Predsednica vlade je državnemu sekretarju naložila tudi konkretne naloge iskanja rešitve,« je dejal in izpostavil zahtevo Bohinjcev, da se problematika črnih gradenj rešuje sistemsko za celotno Slovenijo. Črni gradenj je v Sloveniji namreč okoli 30 tisoč.

Kot smo izvedeli na ministrstvu za infrastrukturo in prostor, je bila uredba o prostorsko ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora na območju TNP v Občini Bohinj sprejeta na podlagi posebnega interventnega zakona. Predstavljala je enkratno dejanje, s katerim je bilo mimo sicer veljavnih pravil prostorskega načrtovanja, v določenem obdobju nekaterim investitorjem, ki so takrat sami prijavili svojo »črno gradnjo« in plačali zahtevan depozit,

omogočena legalizacija, če je gradnja ustrezala sprejetim merilom in kriterijem. »Napor občine Bohinj za razveljavitev uredbe po našem mnenju niso prava pot. Za nekatere gradnje bi rešitev predstavljalo čimprej sprejetje občinskega prostorskega načrta, ki bi omogočal pridobitev gradbenih dovoljenj tudi za že zgrajene objekte, tudi za tiste, ki jih po sporni uredbi ni mogoče legalizirati, če bodo seveda ustrezali pogojem občinskega prostorskega načrta.«

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme FRANC ZALOKAR, Bohinjsko Jezero

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Učinkovito pranje pri nizki temperaturi

Izvedeli smo, da je podjetje Hoover razvilo izjemno učinkovito tehnologijo za pranje perila že pri temperaturi 20 stopinj Celzija, perilo pa je kljub temu higiensko čisto, zato lahko skupaj v enem bobnu perete barvno in belo perilo. Večji pralni stroj opere do 11 kg perila, stroj manjše dimenzije pa kar 7 kg. Hooverjevi pralni stroji so opremljeni s posebnim razpršilcem z osmi mi šobami, ki so razporeje-

ne okoli perila in zagotavljajo, da raztopina vode in detergenta prodre globoko v vlakna v vsakem kosu oblačila, ki je v stroju. Če želite sodelovati v nagradni igri, v kateri bomo podelili ročni sesalnik za avto blagovne znamke Hoover, naštejte nekaj gospodinjskih aparatov Candy. Odgovore s svojimi podatki pošljite najkasneje do srede, 24. julija, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na koticsek@g-glas.si.

Google slikal tudi hišo premierke Bratuškove

Googlovi snemalni avtomobili, ki od 9. julija fotografirajo slovenska mesta, so te dni tudi na Gorenjskem. Pred njimi ni ostala skrita niti hiša premierke Alenke Bratušek.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Eden od Googlovih snemalnih avtomobilov, ki to poletje fotografirajo slovenske kraje za potrebe spletne aplikacije Street View (Pogled ulice), se te dni vozi tudi po Gorenjskem. Včeraj smo ga tako ujeli med snemanjem po okolici Kranja, natančneje v Bitnjah in Stražišču pri Kranju, kjer je naredil tudi posnetek bivališča predsednice slovenske vlade Alenke Bratušek. Google je sicer vožnjo po Sloveniji začel po velikih mestih in njihovih obrobjih, nato pa jo bo nadaljeval tudi po manjših mestih. Načrt vožnje sicer sproti objavlja na spletni strani <http://google.si/streetview>, vendar pa natančne data in časa vožnje snemalnih avtomobilov ne navaja. Celoten projekt bo v Sloveniji predvidoma trajal tri mesece, so že pred časom napovedali pri ameriškem spletnem velikanu.

S posnetki bodo pri Googlu dopolnili svoje spletne

Včeraj dopoldne je Googlov terenski avtomobil s 15 objektivi na strehi peljal tudi mimo stanovanjske hiše premierke Alenke Bratušek v Stražišču pri Kranju. / Foto: Gorazd Kavčič

zemljevide, fotografije pa so ključne za aplikacijo Pogled ulice, ki uporabnikom omogoča raziskovanje sveta skozi 360-stopinjske posnetke mest, cest in naravnih znamenitosti. Aplikacija trenutno vključuje posnetke iz petdesetih držav,

med drugim tudi naših sosed Italije, Hrvaške in Madžarske.

Zaradi podrobnih posnetkov je fotografiranje ulic marsikje sprožilo nasprotovanje in polemike glede pravice do zasebnosti, čeprav pri Googlu na slikah

zameglijo številke registrskih tablic in obraze mimoidočih. Pri Googlu zagotavljajo, da bodo slovenski uporabniki imeli možnost prijave morebitne napake oziroma naknadnega sporočanja, katere dele fotografij je še potrebno zamegliti.

Na počitnicah v vojašnici

Osnovnošolci iz Kranja in okolice počitniške dni preživljajo tudi v vojašnici, vojaki pa so jih popeljali tudi na ekskurzije v različne vojaške enote po Sloveniji.

VILMA STANOVNIK

Kranj – »Na taboru tukaj v vojašnici je zabavno, smo se pa tudi veliko naučili. Obiskali smo kadetnico v Mariboru. Spoznali smo poljsko kuhinjo in še marsikaj. Ker

sem končala osmi razred, razmišljam o zobotehnični ali kozmetični šoli, mislim pa, da bi bil tudi poklic v vojski lahko zanimiv, čeprav se mi zdi kar težak in naporen,« je povedala Nika Tušar iz Cerkelja na Gorenjskem, ki

je bila ena od šestinštiridesetih udeležencev tabora, ki je v kranjski vojašnici potekal v dveh terminih po teden dni, za otroke oziroma starše pa je bil brezplačen.

»Čeprav mi je bilo všeč marsikaj, si bom najbolj

zapomnil vožnjo s tankom. Poklic vojaka je kar težak, vendar zanimiv. Tudi sam bi bil morda vojak,« je dodal Kranjčan Oliver Kaurinovič, ki bo septembra dopolnil dvanajst let in je bil vesel, da je lahko prvi del počitnic preživel skupaj z vojniki, sedaj pa ga čakajo še počitnice na morju.

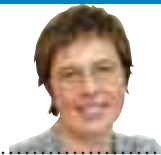
»Želimo si še večje povezanosti z lokalnim okoljem, zato smo se odločili, da po letnem času v naši vojašnici organiziramo tabor za otroke iz socialno ogroženih družin. Temu so bili naklonjeni tudi v kranjski občini, tako da smo prejšnji teden v prvi skupini gostili petindvajset otrok, v tej skupini pa gostimo enaindvajset otrok. Pripravili smo jim bogat program, najbolj pomembno pa je, da so otroci živeli v vojašnici. Poleg tega pa smo jih peljali po različnih enotah slovenske vojske po Sloveniji, pokazali smo jim nekatere zanimivosti, peljali pa smo jih tudi v živalski vrt,« je povedal poveljnik Logistične brigade polkovnik Milan Žurman, ko so minulo sredo otroke obiskali tudi predstavniki kranjske občine in starši.

Vojaki so mlade v tednu dni poučili o marsičem, tudi kako poteka reševanje. / Foto: Tina Dokl

k

KOMENTAR
VILMA STANOVNIK

Prvenstvo kot priložnost

V začetku tega tedna so naši organizatorji EuroBasketa začeli odšteti zadnjih petdeset dni do enega najpomembnejših športnih dogodkov v Sloveniji. Po eni strani s ponosom, po drugi z nestrpnostjo, ne manjka pa niti skrbi.

Bolj ko je tekmovanje najboljših evropskih košarkarskih ekip blizu, več je pomislekov, kako bo selektorju Božidarju Maljkoviču uspelo sestaviti konkurenčno moštvo, saj je sodelovanje na prvenstvu tik pred začetkom priprav odpovedal še en pomemben član izbrane vrste, Beno Udrih. Toda to je le del skrbi, saj na prvenstvo niti še niso pripravljene vse dvorane, kjer bodo potekale tekme, niti podpisani dogovori.

Seveda bo zato ob vročih poletnih dneh nekaj znoja preteklo tudi v pisarnah in ne le na pripravah na igriščih, prav tako pa so rokave že dobro zavihali naši gostinci. Poleg košarkarjev, njihovih strokovnih štabov in različnih spremljevalcev bo Slovenijo septembra obiskalo veliko gostov, predstavnikov različnih medijev, treba bo poskrbeti za prostovoljce, ki bodo pomagali ob tekmovanju in ne nazadnje tudi za navijače, ki naj bi jih iz tujine prišlo med 25 in 30 tisoč.

Tako je pohvalno, da so se organizatorji odločili, da izkoristijo priložnost ter gostom še posebej dobro predstavijo slovensko kulinariko. »Evro-

Basket je vseslovenski projekt, ki bo pripomogel h gospodarstvu in turizmu. Želimo, da bi naši gostje uživali v živilih in pijačah slovenskih podjetij, s čimer dajemo našim podjetjem še dodatno veljavo in podporo,« pravi direktor EvroBasketa Aleš Križnar, njegove besede pa je resno vzel tudi poslovni direktor podjetja Jezeršek Jure Jezeršek, ki bo skupaj s strokovnjaki, pa tudi kmeti, trgovci, gostilničarji in vsemi drugimi skrbel, da bo kar največ gostov med prvenstvom užilo slovenske specialitete. »Za nas prvenstvo ni le dober posel, temveč predstavlja veliko priložnosti in izziv, saj bo pri izvedbi sodelovalo 120 kuharjev, natakarjev in transportnih delavcev, uporabili bomo več kot 28 ton živil in pripravili okoli 66 tisoč obrokov. Upamo tudi, da nam bo naziv uradnega cateringa EuroBasketa odprl vrta tudi v evropski prostor in da bomo skupaj z vsemi, ki bodo sodelovali z nami, lažje prebrodili krizna leta,« pravi Jure Jezeršek, ki je le eden tistih Gorenjcev, ki mu EvroBasket ponuja nove možnosti.

Morda pa je tudi kriza pripomogla, da se zavemo sicer že dolgo znanega dejstva, da šport ni zgolj tekmovanje za medalje in da prvenstva ponujajo tudi veliko drugih izzivov in priložnosti. Le zgrabiti jih je treba in ne čakati, ali bodo gostje po odhodu domov Slovenijo za vedno pozabili ali pa se bodo radi vračali.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdovoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Razlastitve v Planici na ustavno sodišče

1. stran

Ta čas potekajo postopki razlastitve devetih posameznikov. Dva od njih sta vložila pritožbo, a po Grosovich

za šport Planica računajo, da bodo, še preden bo ustavno sodišče sprejelo svojo odločitev, vsi postopki razlastitve že zaključeni. S tem pa bo »sporni« člen zakona, po

V Planici dela potekajo naprej, nadaljujejo gradnjo otroških in mladinskih skakalnic, servisnega objekta, dvigala, sistema zasneževanja, urejajo hudournik ... Za letalnico čakajo še eno soglasje, gradnjo bodo začeli v nekaj tednih, je povedal Jelko Gros.

besedah je bilo v prvem primeru že odločeno, da je razlastitev upravičena, saj da je v javnem interesu. V Zavodu

katerem lahko gradijo tudi brez končanega postopka razlastitve, tako ali tako postal nepotreben.

BLED

Spoznavanje narave na zabaven način

Pod Blejskim gradom, sto metrov od jezerske obale, so pred dnevi spet odprli tematski park v naravi Labirint Bled, zabavno poučni park, ki ga sestavljajo travniški, gozdni in poljski labirint. »Letos smo za obiskovalce pripravili poljski labirint iz ovsu, ki smo ga dopolnili z novimi zanimivimi informativnimi tablami. Marsikdo ne ve, da je bil oves že v srednjeveški Evropi najpomembnejše žito tudi zato, ker zdravi telo, bistri glavo in greje noge,« je pojasnil Luka Kastelic, ki je skupaj z Bojanom Gogalo zasnoval tematski park. V travniškem labirintu so s pokošnimi potmi letos ustvarili podobo zajčka z rožico, v sredini pa postavili novo informativno tablo z interpretacijo travniških rastlin, ki jih obiskovalci potem poiščejo med hojo po labirintu. V parku so razen tega postavili informativne in interaktivne točke, ki obiskovalce pripravijo, da aktivno sodelujejo pri spoznavanju narave na zabaven način. »Preko nekaterih interaktivnih točk spoznavate tudi sebe, saj izboljšujete orientacijo in kreativnost, spoznavate pa tudi videz gozda v pogledu optične iluzije,« je še pojasnil Kastelic. Letos so pod gradom in na promenadi ob jezeru postavili še dodatne usmerjevalne table, ki bodo obiskovalcem olajšale pot do labirinta. **M. R.**

Galatasaray v Lescah

Ekipa turškega prvoligaša bo prihodnji teden trenirala na dveh nogometnih igriščih v Lescah.

URŠA PETERNEL

Lesce – V ponedeljek v Slovenijo na poletni kamp prihaja ekipa nogometnega velikan Galatasarayja iz Turčije. Bivali bodo v hotelu Toplice na Bledu, medtem ko so za trening izbrali leški nogometni igrišči. Kot je povedal predsednik Nogometnega kluba Lesce Darko Marolt, so stike z vodstvom turškega kluba navezali predlani ob njihovem bivanju na Bledu. Ker takrat Turki menda niso bili zadovoljni z blejskim

nogometnim igriščem, si je podpredsednik kluba prišel ogledat leški nogometni igrišči in se navdušil nad urejenostjo. Tako so se dogovorili, da ekipa pride znova v letu 2012, a zaradi sprememb terminov niso več dobili namestitve. Tako so se dogovorili za letošnji julij, prispeli bodo v ponedeljek in ostali do 27. ali 28. julija. Bivali bodo v hotelu Toplice na Bledu, dvakrat na dan, dopoldne med pol enajsto in dvanajsto ter popoldne med pol šesto in pol osmo pa bodo

trenirali na obeh nogometnih igriščih v Lescah. Kot je povedal Darko Marolt, si gostje ne želijo velike publicity, saj je prav narava in mir tisto, kar je privabilo turške nogometne zvezdnike v Slovenijo. Koliko bodo plačali za uporabo igrišč, Darko Marolt ni povedal, to naj bi bila na željo Turkov poslovna skrivnost, vsekakor pa bodo Leščani iztržili več, kot dobijo od drugih klubov. »Za igrišča res dobro skrbimo, in to kljub minimalnim sredstvom. Ne nazadnje za takšna igrišča

po drugih občinah skrbijo zavodi za šport, pri nas pa nogometni klub sam. Verjetno pa je to tudi razlog, da so zelenice tako odlično pripravljene,« je dejal Darko Marolt. Kot je dodal, se sloves njihovih nogometnih igrišč s tem širi po svetu, že lani so gostili turškega prvoligaša Antalya Spor, letos se je zanimal splitski Hajduk, a ga prav zaradi priprav igrišč na prihod Galatasarayja niso mogli sprejeti. Avgusta pa bodo gostili še enega turškega prvoligaša Konya Spor.

TRŽIČ

Tržni dan po čevljarstvo

V Tržiču vsako drugo soboto v mesecu poteka Tržni dan. Tokratni je bil čevljarstvo obarvan in je v mestno jedro privabil lepo število obiskovalcev. Čevljar Pavel Jazbec jim je predstavil, kako so včasih živeli šuštarji in izdelovali čevlje, Tržiški muzej je pripravil kolekcijo starih čevljev in orodja, svoje kolekcije pa so predstavili tudi znana oblikovalka čevljev Alja Viryent Novak in domači čevljarji. Obiskovalcem so se predstavili še številni drugi razstavljalci, ki so ponujali različne domače proizvode, otroci pa so lahko ustvarjali v čevljarstvu delavnici z Jernejem Kosmačem in se dričali po čevlju velikanu. »Poskrbeli smo tudi za kulinarčno ponudbo. Ker so bili včasih Tržičani poznani po slastni perutnini - tržiškem pljunu, smo obiskovalcem ponudili polovičke pečene piščance,« je povedala Polona Brodar, organizatorica Tržnih dni, ki jih sofinancira občina Tržič. Kot pravi, bodo prireditve odslej vedno imele rdečo nit: »Avgusta pripravljamo morskodalmatinski Tržni dan s klapo Lumin, obenem pa bo v okviru poletnih prireditev nastopila Alenka Kolman z gusarsko zabavo za otroke.« **A. Š.**

Foto: Tina Dokl

TRŽIČ

Pri zdravstvenem domu gradijo parkirišče

Pri tržiškem zdravstvenem domu so delavci Gorenjske gradbene družbe pred kratkim začeli graditi dodatno parkirišče. Kot je pojasnil župan Borut Sajovic, bodo pridobili okoli 70 parkirnih mest, s katerimi bodo reševali težave mirujočega prometa ne le ob zdravstvenem domu, ampak tudi v bližnjem mestnem jedru. »Obenem bomo zgradili tudi 150 metrov ceste, ki bo predstavljala nadaljevanje tržiške mestne obvoznice, in rešili problematiko meteorne vode iz naselja Zali rovt, ki jo bomo speljali v strugo Mošenika. Upam, da bo izvajalec z gradnjo končal do Šušarske nedelje v septembru, investicija pa bo občino stala okoli 150 tisoč evrov,« je še dejal župan. **A. Š.**

AMBROŽ POD KRVAVCEM

Na Krvavcu se pase 380 glav živine

Pašna sezona se je letos na planinah Jezerca in Kriška planina na Krvavcu začela 12. junija, končala pa se bo po malem šmarnu, to je po 8. septembru. Letos je na Krvavcu na paši 380 glav živine. Pred odhodom živine iz domačega hleva so jo po starih običajih gospodinje poškrpale z blagoslovljeno vodo in pokadile s kadilom, da se bo vsa živina jeseni zdrava vrnila. Predsednik Pašne skupnosti Jezerca je Marko Kuhar, pašne skupnosti Kriška planina pa Franc Močnik. Za 160 glav živine na planini Jezerca skrbi Polona Kuhar iz brunarice Sonček, za 220 glav živine na Kriški planini pa Silvo Grilc, lastnik Planšarije Viženčar na Kriški planini. Žena Marija skrbi za turistično ponudbo, pri delu pa ji pomagata hčerki. Mleko, ki ga na Krvavcu namolzejo, ponudijo obiskovalcem Krvavca, na voljo pa so tudi kislino mleko, skuta, sir, sirovi štruklji, zavitki, ajdovi žganci, enolončnice, kuhajo pa tudi masovnik in domači čaj iz krvavskih zelišč. Na Krvavcu je tudi poletni park desetih različnih aktivnosti, na svoj račun pa lahko pridejo tudi zeliščarji, planinci, jadralni padalci in kolesarji z gorskimi kolesi. **J. Ku.**

BLED

Harmonikarji ob Blejskem jezeru

Konec tedna bodo na Bledu pripravili tradicionalne Blejske dneve, v okviru katerih bo letos potekalo tudi prvo srečanje harmonikarjev ob Blejskem jezeru. Ideja se je porodila podžupanu Toniju Mežanu že pred devetimi leti, ko je ob tisočletnici prve omembe Bleda želel ob jezeru zbrati tisoč harmonikarjev. Tokrat ta številka zaradi dopustov verjetno ne bo dosegljiva, pravi Mežan, a vseeno upa, da se ji bodo vsaj približali. Harmonikarje bodo v nedeljo s pomočjo prostovoljcev razvrstili okrog Blejskega jezera, nato pa bodo na znak točno ob 12. uri vsi naenkrat zaigrali skladbo Otoček sredi jezera. Blejske dneve bodo tudi letos popestrili še z akrobacijami motornih letal nad jezersko gladino. Glede na lanski odziv obiskovalcev, je pojasnila Eva Štravs Podlogar, bodo namreč v soboto popoldne ponovno pripravili zračni spektakel Loop air show – air race Bled 2013. Razen tega bodo obiskovalci tudi letos lahko uživali ob številnih koncertih na promenadi, že po tradiciji pa bo v soboto zvečer po jezerski gladini zaplavalo 15 tisoč lučk v jajčnih lupinah, ki jih izdeluje domačin Andrej Vidic. **M. R.**

OBČINA JESENICE

vabi zainteresirane ponudnike,
da oddajo svojo ponudbo za najem stavbe

DOM PRISTAVA V JAVORNIŠKEM ROVTU

I. PREDMET ODDAJE V NAJEM:

Dom Pristava, Javorniški rovt 22, Jesenice s pripadajočim zemljiščem. Najem obsega poslovno stavbo v izmeri 503,20 m² in zemljišče v izmeri 4.203,70 m².

Poslovni prostor se oddaja v najem za potrebe opravljanja gostinsko-turistične dejavnosti.

II. IZHODIŠČNA NAJEMNINA:

Izhodiščna mesečna najemnina za najem stavbe s pripadajočim zemljiščem je 100,00 EUR.

III. RAZPISNA DOKUMENTACIJA:

Razpisna dokumentacija je na voljo na spletni strani Občine Jesenice, www.jesenice.si.

IV. ROK ZA ODDAJO PONUDB:

Rok za oddajo ponudb je do vključno ponedeljka, 5. avgusta 2013, do 14. ure.

V. DODATNE INFORMACIJE O NEPREMIČNINI:

Vsa dodatna pojasnila zainteresirani ponudniki dobijo na Občini Jesenice, Cesta železarjev 6, Jesenice, Andreja Sirk, telefon št. 04/5869 277, elektronski naslov: andreja.sirk@jesenice.si. Ogled poslovnega prostora bo možen po predhodnem dogovoru.

Prav tako je na spletni strani Občine Jesenice objavljeno javno zbiranje ponudb za oddajo kurirskega doma s pripadajočim zemljiščem v najem.

Župan
Tomaž Tom Mencinger

Obnovili kulturni dom

V Železnikih so obnovili kulturni dom, ki je bil močno poškodovan v poplavah leta 2007. V objekt so vložili 600 tisoč evrov.

ANA ŠUBIC

Železniki – Včerajšnje odprtje 51. Čipkarskih dni je bil prvi dogodek, ki ga je gostil obnovljen kulturni dom v Železnikih. Dom je bil močno poškodovan v poplavah leta 2007, na obnovljen objekt pa so v Železnikih čakali skoraj šest let. Glavni razlog za dolgotrajno obnovo je po besedah župana Antona Luznarja pomanjkanje denarja: »Občina je po poplavah dala prednost sanaciji plazov in drugim nujnejšim ukrepom, zaradi česar se je obnova kulturnega doma odmikala. Prenovljen objekt so najbolj nestrpnost pričakovali člani Kulturno-umetniškega društva France Koblar, sicer pa je to velika pridobitev za celotno občino. Prenova je lepo uspela, upam pa, da bodo KUD, turistično društvo in druga društva poskrbeli za čim več vsebine v domu.«

Obnovljenega objekta so se v KUD France Koblar zelo razveselili, pravi predsednik društva Stane Koblar: »Za naše potrebe v dvorani manjkajo še zaveze na odru in sedeži, je pa že očitno, da se bo v bližnji prihodnosti tudi to zgodilo.« Po poplavah, v katerih so ostali brez svojega odra, so sicer člani KUD že začeli izgubljati upanje, da ga bodo sploh še kdaj imeli.

Na obnovljeni kulturni dom so v Železnikih čakali skoraj šest let. / Foto: Andrej Tarfila

»Občina ni bila najbolj zainteresirana, ker je to še en objekt, ki je zelo težko rentabilen in je več ali manj na grbi občine,« pojasnjuje Koblar. V zadnjih letih je KUD gostoval v dvorani na Češnjici, kjer so bili, poudarja Koblar, zelo gostoljubni do njih: »Vendar je dvorana v zasebnih rokah in nam je ne morejo posojati kar zastoj in to nas je kar nekaj stalo.« V želji spodbuditi obnovo kulturnega doma je KUD v začetku lanskega leta organiziral dobrodelni koncert, še pove Koblar: »Zbrali smo kar nekaj sredstev, ki seveda še zdaleč niso zadoščala za tako obsežno obnovo,

spremenili pa smo mišljenje na občini in obnova se je nadaljevala.«

Kulturni dom so sicer začeli prenavljati leta 2010. »V prvi fazi smo zgradili prizidek in uredili prostor pod odrom, druga faza pa se je začela septembra lani in je zajemala statično in energetsko sanacijo ter celovito obnovo dvorane s pripadajočimi prostori. V pritličju smo uredili dvorano, avlo in sanitarije, v prvem nadstropju pa so kotlovničica s pečjo na lesne pelete in klimat za ogrevanje dvorane ter pisarna in sejna soba krajevne skupnosti,« je pojasnil občinski svetovalec

za investicije Peter Košir. Celovita prenova je ocenjena na 600 tisoč evrov, denar zanjo pa so, tako Košir, zagotovili država (90 tisoč evrov) iz sredstev za poplavno obnovo, krajevna skupnost (60 tisoč evrov za obnovo in 25 tisoč za opremo), 115 tisoč evrov se je nabralo humanitarnih sredstev, za energetsko sanacijo so uspeli pridobiti 205 tisoč evrov evropskih sredstev, nekaj je zbral KUD, preostanek pa bo zagotovila občina. Dom je sicer v lasti KS in občine, a se bo občinski lastniški delež povečal v skladu z njenim vložkom v obnovo, je še pojasnil Košir.

ŠKOFJA LOKA

Rovtarji kolesarili ob Donavi

Člani društva Rovtarji, ki pozimi smučajo, poleti pa kolesarijo, so se s svojimi starodobnimi kolesi tokrat podali na zelo priljubljeno kolesarsko turo Pasau–Dunaj ob Donavi. Kot je povedal predsednik Rovtarjev Brane Tavčar, niso prekolesarili vse poti, pač pa sto kilometrov od Pasaua do Linza. »S starodobnimi kolesi je bil to kar velik zalogaj,« je v ponedeljek v imenu ožuljene deveterice sporočil Tavčar. Na svojo poti so bili Rovtarji, opremljeni s slovenskimi zastavicami, deležni veliko občudovanja, celo aplavza, pa tudi nanje je kolesarska pot, prijazna tudi starejšim kolesarjem, naredila velik vtis. »Kolesarje je na njej na tisoče, ob kolesarski poti pa veliko možnosti za okrepčilo in nastanitev, pravi raj za kolesarje,« je še povedal Brane Tavčar, navdušen tudi nad izhodiščnim mestom Pasau in nad zelo prometno reko Donavo. Rovtarji so sredi tedna že odpotovali na Evropeado v nemško mesto Gotta. D. Ž.

Foto: Arhiv društva Rovtarji

Rovtarji so s starodobnimi kolesi kolesarili ob Donavi.

ŽELEZNIKI

Železniki v znamenju čipk

S sinočnjo slovesnostjo so se v Železnikih začeli tradicionalni, že 51. Čipkarski dnevi. Turistično društvo Železniki (TD) je tudi letos zasnovalo pester program, ki bo potekal ves konec tedna. Razstave čipk so pripravili v galeriji muzeja, pri Benedik in po več letih spet tudi v prenovljenem kulturnem domu, na ogled pa so danes od 16. do 21. ure ter v soboto in nedeljo od 10. do 21. ure. Poleg čipk bodo obiskovalcem predstavili tudi žebljarsko tradicijo, stare običaje in domače obrti, obetajo se tudi športne, glasbene in družabne prireditve. Čipkarski dnevi bodo kot ponavadi vrhunec dosegli zadnji dan, v nedeljo. Dopoldne bo maša za klekljarice in turistične delavce, po 10. uri pa si lahko v starem delu mesta ogledate predstavitev domačih obrti in tržnico. Ob 13.30 bo pred plavžem nastopila skupina Art, 14. uri se bo začel klekljarski sprevod s konjeniki, orkestrom, mažoretkami in starodobniki, uro kasneje pa bo sledilo tekmovanje otrok in odraslih v klekljanju, na katerem pričakujejo več kot 30 tekmovalcev. »Za razliko od preteklih let bodo vse zabavne prireditve in tudi klekljarsko tekmovanje potekali pred plavžem,« je dejal predsednik TD Tomaž Weiffenbach. A. Š.

Zaradi gradenj številne zapore

Zaradi gradnje komunalne infrastrukture v občini Škofja Loka je trenutno več cestnih zapor in spremenjen prometni režim.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – V občini Škofja Loka trenutno potekajo obsežnejša gradbena dela vgradnje komunalne infrastrukture, ki sodijo v sklop projekta Ureditve porečja Sore. Večji del trase cevovodov poteka po lokalnih cestah in javnih poteh, zato občina obvešča o cestnih zaporah in spremenjenem prometnem režimu.

Zapora je na Demšarjevi in Sorški cesti, kjer bodo gradbena dela potekala predvidoma tri mesece, septembra bo zaradi asfaltiranja potrebna tudi dvodnevna popolna zapora. Zaradi gradnje kanalizacije bo tudi na območju Gorenja vas–Reteče potrebna popolna

zapora cestnega podvoza pod železniško progo v Retečah in popolna zapora ceste na relaciji ob železniški postaji. Gradbena dela bodo končana do srede avgusta. V Stari Loki so cestno zaporo že odstranili, kljub temu pa je potrebna previdnost pri uporabi poti za pešce v Groharjevem naselju in poti za pešce, ki vodi od Centra slepih, do regionalne ceste in avtobusne postaje v Podlubniku. Na širšem območju Frankovega in Hafnerjevega naselja ter Kidričeve ceste je odprto le še gradbišče ob objektu elektro postaje ob občinski cesti, ki vodi od semaforja na Ljubljanski cesti, do šole Cvetka Golarja. V Puštalu se je 9. julija začela zadnja, najzahtevnejša

faza izgradnje kanalizacijskega omrežja, ki poteka na cestnem odseku od bivše trgovine Al Market, do Nacetove hiše. Tam je popolna zapora ceste, obvoz za osebna vozila poteka mimo kopaljšča.

Omenjena gradbišča so del širšega projekta izgradnje kanalizacijske infrastrukture v občini.

Prometni režim pa je spremenjen tudi zaradi drugih del. Do konca julija je zaradi popravila mostu čez Selško Soro zaprta cesta v Ševljah, obvoz za osebna vozila je na relaciji Bukovica–Strmica–Kranj in poteka skozi Dolenjo vas, za tovorna vozila večjih dimenzij obvoz ni voden. Na osrednjem delu

doline Hrastnice poteka vkop novega nizkonapetostnega elektrovođa, kar poteka ob delni zapori ceste. Zaradi gradnje komunalne infrastrukture za novo naselje Kamnitnik I je v teku podboj državne republiške ceste pri Sintu. Do 22. julija zato velja tudi popolna zapora Ljubljanske ceste na delu, kjer velja enosmerni promet, to je na odseku od izvoza iz regionalne ceste na Plevni, do tovarnega uvoza v skladišče Sinta.

Zaradi del ne izgubljajte potrpljenja pri morebitnih krajših zastojih, saj se vse gradnje izvajajo izključno z namenom dolgoročnega izboljšanja kakovosti življenja v Škofji Loki, sporočajo z Občine Škofja Loka.

ŠOLSKI CENTER
ŠKOFJA LOKA
Podlubnik 1b
4220 Škofja Loka,
tel.: (04) 506 23 00
www.scs.si

Izobražujemo že od leta 1889

Če vam je delo v šolstvu življenjska želja in izziv, potem imate možnost, da pošljete svoj življenjepis in potrebna dokazila za evidentiranje kandidatov in kandidatov za:

Učitelja/-ico strokovnih predmetov za področje CNC tehnologije in 3D konstruiranja (pogoji: visoka ali univerzitetna izobrazba strojne smeri; pedagoška-andragoška izobrazba; strokovni izpit v šolstvu; potrdilo o nekaznovanosti; potrdilo, da oseba ni v kazenskem postopku).

Učitelja/-ico praktičnega pouka za področje CNC tehnologije (pogoji: srednja ali višja izobrazba strojne smeri s predhodno srednjo poklicno izobrazbo iz strojništva, tri leta delovnih izkušenj v poklicu; pedagoška-andragoška izobrazba; strokovni izpit v šolstvu; potrdilo o nekaznovanosti; potrdilo, da oseba ni v kazenskem postopku).

Knjigovodja/-kinjo (pogoji: ekonomski tehnik/-ica z izkušnjami iz računovodstva; potrdilo o nekaznovanosti; potrdilo, da oseba ni v kazenskem postopku).

Za učitelja/-ici evidentiramo kandidate za nedoločen čas (od 1. septembra 2013 dalje), za knjigovodja/-kinjo pa za nadomeščanje za čas porodniškega dopusta (od 1. decembra 2013). Povabilo velja do 2. avgusta 2013.

Prvak z otečenim gležnjem

V sredo popoldne se je s svetovnega atletskega prvenstva mlajših mladincev vrnil tudi zmagovalec v metu kopja Matija Muhar, ki naj bi že istega dne nadaljeval pot na evropsko prvenstvo, a mu je to preprečil po hudem piku neke žuželke otečen gleženj.

VILMA STANOVNIK

Brnik – Z glasbo in transparenti so navijači pričakali prihod letala drugega dela slovenske reprezentance mlajših mladincev s svetovnega atletskega prvenstva, ki se je v nedeljo končalo v ukrajinskem Donetsku. Med mladimi športniki je bil namreč tudi še ne 17-letni Jeseničan Matija Muhar, ki je na prvenstvu osvojil naslov najboljšega mladega metalca kopja na svetu. Matija, sicer član AK Satler Kranj, ki naj bi po prvotnem programu pot že isti dan nadaljeval na evropsko prvenstvo v Italijo, se je brez hitenja veselil s svojimi navijači, saj je bil, zaradi močno otečenega gležnja, prisiljen nastop zadnji hip odpovedati. Med slavljenjem pa si je vzel nekaj časa, da ga spozna tudi naši bralci.

Tudi vaš starejši brat Jaka je odličen atlet, od kod vaše navdušenje za atletiko, za met kopja?

»Veliko je k temu res pripomogel tri leta starejši brat Jaka, saj sem ga opazoval med treningi in takoj mi je bilo všeč. Že takrat sem rad metal kamenje, kasneje, na šolskih tekmovanjih pa sem začel metati žogico in vorteks, včasih pa tudi kroglo.«

Se spomnite prvega tekmovanja v metu kopja?

»Spomnim se tega, da sem na prvo tekmovanje šel tako, da sem šele na tekmi prvič dobil v roko kopje. Ko sem ga vrigel, mi je bilo tako všeč, da sem sklenil, da je to disciplina, ki je res zame in ki se je bom držal.«

Kljub otečenemu gležnju se je ob prihodu domov svetovni prvak Matija Muhar s trenerjem Jožetom Satlerjem in navijači veselil velikega uspeha. / Foto: Matic Zorman

Za dobrega metalca kopja moraš tudi sicer biti odličen atlet?

»Seveda. Sicer kondicije ravnno veliko ne potrebuješ, pomembno pa je, da si močan, eksploziven in seveda moraš imeti izdelano tehniko. Če ti uspe vse to združiti, lahko narediš perfekten met.«

Ali vseskozi zaupate trenerju Jožetu Satlerju?

»Sprva sem treniral v juniorskem atletskega kluba, nato pa sem šel po bratovih stopinjah in začel trenirati v kranjskem atletskega klubu Satler. Brat je nato odšel v Ameriko, v Virginijo, kjer je že drugo leto. Tam trenira, čeprav je trenutno poškodovan. Morda bom po srednji šoli tudi jaz šel po njegovih stopinjah, saj mi spodbuda in navsveti brata veliko pomenijo.«

Ste pred prvenstvom v Ukrajini pričakovali zlato odličje?

»Za svetovno prvenstvo sem si kot cilj postavil nastop v finalu ter nato boj za katero od odličij. Tega, da sem zmagal, sem zelo vesel, prav tako pa tudi dejstva, da sem postavil še nov državni rekord v svoji kategoriji.«

Kakšna tekmovanja vas čakajo sedaj?

»Že ta teden naj bi nastopil na evropskem prvenstvu za mladince v italijanskem Rietiju, vendar pa sem imel smolo, saj me je v ponedeljek zvečer na tako imenovani poslovilni zabavi nekaj kar dvakrat pičilo. Ne vem kaj, le močno me je zapelo. Fizioterapevt mi je sicer pomagal in potegnill želoz gležnja, vendar je ta še vedno močno otečen, tako da smo se odločili, da ne grem na evropsko prvenstvo. Ker naj bi bila oteklina od alergije, upam, da bo kmalu bolje. Tako je moj nov pomemben

cilj uspešen nastop na svetovnem prvenstvu za starejše mladince prihodnje leto, kjer si prav tako želim stati na zmagovalnem odru. Kot večina športnikov pa si tudi jaz želim kdaj nastopiti na olimpijskih igrah.«

Kako združujete šport in šolo?

»Obiskujem program medijskega tehnika v Radovljici. Šola mi je zelo všeč, pohvaliti pa moram tudi profesorje, ki imajo veliko razumevanja za šport in cenijo moja prizadevanja.«

Danes vas je pričakalo veliko navijačev. Kdo vse so prišli?

»Navijačev sem bil zelo vesel, saj je prišlo veliko sorodnikov pa tudi klubskih prijateljev. Vsi so bili veseli mojega uspeha, že takoj po tekmi sem dobil ogromno čestitk. Telefon je bil čisto poln sporočil.«

Začenjajo se priprave na EuroBasket

VILMA STANOVNIK

Brnik – Slovenska moška košarkarska reprezentanca bo danes, dober mesec dni pred začetkom evropskega prvenstva pri nas, začela priprave na tekmovanje. Selektor Božidar Maljković je na širši seznam kandidatov uvrstil šestnajst košarkarjev, v začetku tega tedna pa je Beno Udrih sporočil, da na prvenstvu ne bo nastopil. Nekaj težav z zdravjem imajo nekateri drugi reprezentanti, tako da ekipa na prvih treningih v Rogaški Slatini še ne bo popolna.

»Jaka Blažič je opravil pregled levega kolena, v katerega je med treningi v Združenih

V okviru priprav je ekipa EuroBasketa ta teden na Dvoru Jezeršek na Zgornjem Brniku predstavila tudi kulinarčno in vinsko ponudbo, ki ju bodo med prvenstvom ponudili gostom. / Foto: Gorazd Kavčič

državah Amerike nedavno prejel neprijeten udarec. Izvidi so pokazali, da k sreči ne

gre za hujšo poškodbo, kljub temu pa je bil udarec tako močan, da bo Jaka nekaj začetnih

dni priprav bržčas še vadil po posebnem programu. Potem ko je Beno Udrih odpovedal sodelovanje v reprezentanci, je štab reprezentance staknil glave in se odločil, da med 16 kandidatov za nastop na EuroBasketu uvrsti Nebojšo Joksimoviča. Z njim sem razgovor opravil v nedeljo in takoj je privolil na sodelovanje, zavoljo dejstva, da je do nedavnega okrevl po težavah s poškodbama rame in gležnja, pa mu je selektor Maljković dovolil, da se pripravam skupaj z Mirzo Begićem in Boštjanom Nachbarjem namesto 19. priključu 23. julija,« je povedal direktor članskih reprezentanc Matej Avanzo.

Začenja se Pokal polanskih puklov

VILMA STANOVNIK

Poljane nad Škofjo Loko – Pokal polanskih puklov ni novost, zagotovo pa je posebnost, saj so se štirje organizatorji oziroma štiri športna društva iz Poljanske doline odločila, da kolesarske vzpone na Stari vrh, Pasjo ravan, Javorč in Blegoš povežejo v Pokal polanskih puklov. »Gre za skupno točkovanje štirih kolesarskih vzponov na znane točke v Poljanski dolini. Prvi trije vzponi so cestni, zadnji je gorski. Poleg tekmovanja je namen pokala, da kolesarjem in spremljevalcem predstavimo možnosti kolesarjenja po Škofjeloškem hribovju,« v imenu organizatorjev pojasnjuje Niko Stržinar iz ŠD Marmor Hotavlje.

Na prvi preizkušnji, 13. cestni gorski dirki Poljane–Stari vrh, ki šteje tudi za Pokal Slovenije, se bo tako moč preizkusiti že jutri, v soboto, ko bo

start dirke ob 10. uri v Poljanah nad Škofjo Loko, cilj pa na Grebljici na Starem vrhu. Dirka se bo točkovala tudi za občinsko prvenstvo občine Gorenja vas – Poljane, prijavitelji pa se je moč jutri med 8. in 9.45 na startu v Poljanah, kjer bo ob 12.45 tudi razglasitev rezultatov. Več informacij dobite na www.sdpoljane.si.

Po jutrišnji dirki se nato naslednje obetajo v avgustu in septembru, ko bo v nedeljo, 4. avgusta, vzpon na Pasjo ravan, v soboto, 17. avgusta, vzpon na Javorč in za zaključek 22. septembra še preizkušnja na Blegoš. »Prijava na posamezne dirke so seveda možne tudi, če kdo ne bo sodeloval na vseh, vendar več preizkušenj pomeni več možnosti za nabiranje točk in nagrad,« še dodaja Stržinar in priporoča, da si več o Pokalu polanskih puklov ogledate na [ww.sdmh.si](http://www.sdmh.si), kjer dobite vse potrebne informacije.

TRŽIČ

Mladi tržiški plesalci v svetovnem vrhu

Prejšnji teden je potekalo še zadnje dejanje plesalcev rock and rolla pred počitnicami. V Riminiju so se namreč pomerili na tekmi svetovnega pokala. Slovenija je tudi tokrat nastopila zelo uspešno. K temu so prispevali tudi odlični tržiški plesalci, saj sta si Eva Đorđeska in Jaka Jordan med mladinci priplesala odlično četrto mesto in najboljšo slovensko uvrstitev. Samo nekaj mest za klubskima kolegoma sta se tudi zelo dobro uvrstila mlada plesalca Kaja Šmid in Klemen Vrankar in se razveselila devetega mesta, nekaj dobrih uvrstitev pa so si priplesali tudi drugi mladi plesalci. **V. S.**

DOMŽALE

Jutri gorenjski nogometni derbi

Konec tedna bo v Prvi nogometni ligi Telekom na sporedu drugi krog. Za Gorenjce bo zanimiv jutrišnji obračun v Domžalah, kjer se bodo pomerili domačini Domžale in Triglav. »Čaka nas tekma z zanimivim nasprotnikom in tega srečanja se že zelo veselimo,« je povedal trener Kranjčanov Dušan Kosič. Srečanje v Domžalah se bo začelo ob 17.30. **J. M.**

Trda vezava, 168 strani. Redna cena knjige je 22,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena

18 EUR
* poština

Knjiga je vedno lepo darilo.

Naj tudi v vašem domu zadiši po omamnem vonju pravkar pečenega kruha! V knjigi boste našli 70 receptov za telo in dušo, od osnovnih receptov do prefinjenih posebnih kruhov, s številnimi namigi za izboljšanje vaše pekovske veščine.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Lažen alarm prizemljal letalo

SIMON ŠUBIC

Brnik – V sredo zjutraj je moralo letalo Adria Airways takoj po vzletu z brniškega letališča prisilno pristati, saj se je sprožil detektor dima v toaletnih prostorih letala, a se je na koncu izkazalo, da za sprožitev ni bilo vzroka. Takoj po vzletu so bili sicer aktivirani letališki in kranjski poklicni gasilci, vendar njihova pomoč ni bila potrebna. Letalo je bilo sicer namenjeno v Pariz, na krovu je bilo 39 potnikov in štiri člani posadke, njihova varnost pa v nobeni fazi leta ni bila ogrožena, so zagotovili v Adrii.

Direktor sektorja operative pri Adrii Airways Peter Šenk je v kasnejši izjavi za medije pojasnil, da se je letalo Canadair CRJ 900 na letu iz Ljubljane proti Parizu po šestih minutah vrnilo na domicilno letališče,

ker so naprave kazale požar v obeh toaletah, posadka je spoštovala vse predvidene procedure in varno pristala, pri potnikih pa ni bilo zaznati posebne panike. »Ob pristanku letala ni bilo nobenih znakov požara v letalu, tako da so potnike po normalni poti izkrcali. Letalo smo dali v pregled naši pogodbeni organizaciji Adria Tehnika, ki bo skušala ugotoviti vzrok za hkratno javljanje požara v obeh toaletah,« je povedal in dodal, da so take primere že imeli tudi v preteklosti in da takojšnja vrnitev letala na letališče ni nobena izjema. Zagotovo je tak pristonek za potnike varnejša rešitev kot nadaljevati z letom, ne da bi ga pregledala tehnična služba, je še dejal. Ker je visoka sezona, rezervnega letala, ki bi poletelo proti Parizu, niso imeli, zato so naredili reprogramiranje na druge lete.

Adriino letalo za Pariz se je v sredo po šestih minutah leta moralo vrniti na brniško letališče. / Foto: Gorazd Kavčič

ZALI LOG

Pes ugriznil deklico

Škofjeloške policiste so v sredo popoldne obvestili, da je na Zalem Logu pes ugriznil mlajše deklice. Kot so izvedeli na kraju dogodka, se je pes strgal z verige, priteklo do otroka in ga ugriznil ter lažje ranil. Policisti bodo lastnika obravnavali v prekrškovnem postopku, obvestili pa so še škofjeloški zdravstveni dom in območni urad veterinarske uprave. **S. Š.**

Danes sodba za orožje

Tožilka je za Veliborja Popovića, Senada Pavlekovića, Darka Palevića in Radeta Bujanjo, obtožene organizirane trgovine z orožjem, predlagala od štiri leta in pol do devet let zapor.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjska okrožna sodnica Andrijana Ahačič bo danes razglasila sodbo v kazenski zadevi zoper 36-letnega Črnogorca Veliborja Popovića, 28-letnega Ljubljančana Senada Pavlekovića, 31-letnega Kranjčana Darka Palevića in 47-letnega Kranjčana Radeta Bujanjo, obtožene trgovine z orožjem v okviru organizirane mednarodne hudodelske združbe. Okrožna državna tožilka Nadja Gasser je zanje predlagala od štiri in pol do devet let zapor, denarne kazni ter podaljšanje pripora oziroma uvedbo pripora tudi za Bujanjo, ki se edini od obtoženih brani s prostosti. Obramba pa je zaradi pomanjkanja dokazov za vse štiri predlagala oprostilne sodbe.

Tožilka Gasserjeva je v končni besedi poudarila, da je bilo obdolženim očitano kaznivo dejanje nedvomno dokazano. Po mnenju tožilstva je bil Popović naročnik orožja, Palević in Pavlekovića sta v sodelovanju z Milošem Ščekićem (na begu) iskala kurirja in bila organizatorja prevoza, Bujanja pa je orožje šel iskat na neugotovljeno mesto in ga potem hranil na svojem bivališču v Bitnjah. Med drugim je izpostavila, da ne verjame Popovićevega zagovoru, da ni bil naročnik orožja in da zanj sploh ni vedel. »Palević je Popovića ves čas seznanjal o osebah, s katerimi se je dogovarjal za prevoz. Zakaj bi Popovića to zanimalo,

če pa nič ni vedel o orožju?« se je vprašala. Podala je tudi svojo razlago, zakaj je Palević, ki krivdo edini priznava, v zagovoru povsem razbremenil Popovića: »Popović je bil zelo vpliven in spoštovan pripadnik organiziranega kriminala, nadrejen Pavlekoviću in Paleviću. Ker je bil Palević pri svojem komuniciranju nepazljiv, se je pred kaznovanjem združbe reševal tako, da je vso krivdo prevzel nase.« Za Popovića je sicer predlagala kazen devet let zapor, za Palevića šest let zapor, za Bujanjo pet let zapor in za Pavlekovića štiri leta in pol zapor, za zadnje tri tudi po 10 tisoč evrov denarne kazni, za Popovića pa 20 tisoč evrov.

Tožilstvo ni ničesar dokazalo

Popovićeve zagovornik Boštjan Penko je prepričan, da tožilstvu ni uspelo v zadostni meri dokazati očitkov, zato pričakuje oprostilno sodbo. Ključni dokazi obtožbe, da je bil naročnik orožja, so prisluhi telefonskim pogovorom, od katerih pa so po prepričanju obrambe nekateri iztrgani iz konteksta, v nekaterih pa sploh ne gre za Popovićeve glas, kar je z veliko verjetnostjo kasneje ugotovil tudi sodni izvedenec. »Ne samo, da tožilstvo ni podalo dokazov, kdaj, kje in komu naj bi Popović naročil orožje, celo nasprotno, obstajajo dokazi, da je orožje naročil nekdo drug, vendar tožilstva dokazovanje v tej smeri ni zanimalo,« je

»Nisem bil naročnik orožja, niti nimam z njim nobene zveze,« se je v sredo Velibor Popović še zadnjič obrnil na sodnico Andrijano Ahačič, ki bo danes razglasila sodbo.

dejal. Poudaril je tudi, da se je Popović kljub drugačnemu nasvetu odvetnikov prostovoljno pripeljal v Slovenijo takoj, ko je izvedel, da ga pri nas povezujejo s pošiljko orožja. »Če bi očitano dejanje dejansko storil, bi po vsakogaršnji izkustveni logiki ravnal prav nasprotno, torej se izognil kazenskemu pregonu v Sloveniji, kar mu kot državljanu Črne gore, ki ne izroča svojih državljanov, ne bi bilo pretežko.«

Čeprav je Palević svoj del krivde priznal, pa tudi njegov zagovornik Jaka Šarabon pričakuje oprostitev, saj da njegovega dejanja ni mogoče opredeliti kot delovanje v kriminalni združbi, kot navaja obtožba. »Lahko se mu očita le, da je iz Slovenije iznesel orožje skupaj s pomočnikom Denijalom Stojanovičem,« je poudaril in sodišče opozoril, da je Palević dejanje, v katerega je bil na neki način prisiljen, priznal in obžaloval, doslej je bil tudi

nekaznovan, zato naj mu sodišče izreče pogojno sodbo, če bo vseeno sledilo obtožbi.

Pavlekovićeve zagovornik Roman Sevšek je dejal, da pri njegovi stranki obstaja krepak dvom o tem, ali je storil kaznivo dejanje, povsem ga je razbremenil tudi Palević, zato pričakuje oprostitev. Tudi za Bujanjo je njegov odvetnik Peter Osolnik zaradi pomanjkanja dokazov predlagal oprostitev.

Obdolženi naj bi skupaj s Ščekićem kot vodjem kriminalne združbe novembra 2011 organizirali prevoz 17 avtomatskih pušk, 19 pištol, večje količine streliva, 4,3 kilograma plastičnega eksploziva in vojaške opreme iz Slovenije v Francijo. Nevarno pošiljko, ki jo je s kombijem prevažal 35-letni Denijal Stojanovič, so 17. novembra 2011 na Fernetičih prestregli italijanski policisti. Stojanovića so v Italiji že obsodili na tri leta in pol zapor ter 18 tisoč evrov denarne kazni.

Skesani varnostnik v vikend zapor

Nekdanji Sintalov varnostnik Borut Hriberšek se je pogodil s tožilstvom in bo moral zaradi kraje milijona evrov za dve leti v t. i. vikend zapor.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Ljubljansko okrožno sodišče je v torek nekdanjega Sintalovega varnostnika Boruta Hriberška obsodilo na dve leti zapor, ki pa ga bo obiskoval le ob koncih tedna in prostih dneh, sicer pa bo lahko bival doma in hodil na delo. Obtoženi, ki je 6. aprila iz centralnega trezorja Sintala ukradel dober milijon evrov, je namreč s tožilstvom sklenil sporazum o priznanju krivde, zato je na predobravnavnem naroku krivdo priznal in se zavezal, da bo povrnil slabih 24

tisočakov, kolikor jih je očitno zapravil, preden se ni po dvanajstih dneh skrivanja v Avstriji in Nemčiji na Šentilju predal slovenskim policistom. Ob predaji je policistom izročil tudi nekaj denarja, del so ga kasneje našli v trezorju zvezne avstrijske banke, večino odtujenega denarja je Hriberšek skril v sefu na glavni železniški postaji v nemškem mestu Mannheim.

Nekdanji varnostnik je na sodišču tatvino 1.028.000 evrov obžaloval in se ob tem opravičil nekdanjim sodelavcem in podjetju Sintal.

Nekdanji varnostnik Borut Hriberšek si je hitro našel novo zaposlitev. / Foto: T. K.

Poudaril je, da se takega dejanja, kakor ga je sam zagrešil, ne splača narediti. Njegov odvetnik Boris Grobelnik je kasneje povedal, da je bilo opravičilo iskreno, izrečena kazen pa se mu zdi poštena. Pojasnil je tudi, da si je Hriberšek že našel novo službo, zato upa, da bo svoj dolg uspel poravnati.

Po besedah okrožnega državnega tožilca Marka Godca je tožilstvo z doseženim dogovorom zadovoljno, izrečena kazen pa je po njegovem kljub ogromni količini ukradenega denarja primerna.

Robert Markuš je legionar s petnajstletno kariero. V knjigi opisuje značilnosti Legije tujcev, njene vrednote in običaje ter razkriva številne anekdote in zakulisje te ugledne vojaške strukture. Vsekakor zanimivo branje.

Redna cena knjige je 26 EUR.
Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

22

EUR
+ poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite na: narocnine@g-glas.si ali na tel. št.: 04/201 42 41

Gorenjski Glas

POSLOVNI GLAS

V Peku zagnali proizvodnjo

◀ 1. stran

Optimistični načrti

Podjetje jim dolguje večji del plače za maj, od danes tudi junijsko plačo in regres, nekaj denarja tudi za odpravnine. V proizvodnji od torka sicer proizvodnja poteka na polno, neizpolnjene obveznosti do zaposlenih pa Despotović ocenjuje kot nekorrektno. Obljubil jim je plačilo do konca meseca. »Banke bomo prepričali s podatki, ki kažejo v naš prid. Po novem ne bomo gledali le na zmanjševanje odhodkov, povečati moramo prihodke. Več bomo naredili na veleprodaji, povečali prihodke iz maloprodajne mreže in se osredotočili na prodajo pod našo blagovno znamko,« razloži načrt. Na pogovore z bankami je odšel takoj po našem pogovoru.

Na pomoč lastnikov ne računa. Ti so že opravili šestmilijonsko dokapitalizacijo, zato od SOD-a in DSU, od bank lastnik sploh ne, ne pričakuje dodatnega kapitala. »Tudi brez bank lahko vlečemo voz Peko, vendar težko izključim nered med zaposlenimi,« pove Despotović, ki tudi državne pomoči ne pričakuje. Ne sam ne po pooblastilu nadzornikov ne išče kupca za podjetje, niti ga ne želi, saj bi mu s tem zmanjkalo časa za vodenje posla.

Še plačilno sposobni

Načrt proizvodnje je izdelava sto tisoč parov čevljev do konca leta, kljub temu bo rezultat še vedno negativen. V Peku so do konca maja proizvedli manj kot 50 tisoč parov čevljev, prihodki iz maloprodaje so bili sestavljene iz zgolj iz obstoječih zalog in dokupa s strani dobaviteljev. To pomeni, da so se preteklega pol leta pre malo ukvarjali s proizvodnjo in preveč s prodajo podjetja.

»Vsak čevlj je ročni izdelek, zato tehnologija ni tako pomembna,« o posodobitvi tehnologije pravi Slavko Despotović, ki bo prihodnji teden gostil italijanske oblikovalce. Ti naj bi Peku pomagali do bolj modnih kolekcij. / Foto: Tina Dokl

Za zagotovitev dolgotrajno pozitivnega poslovanja, tega predsednik uprave načrtuje že ob koncu prihodnjega leta, naj bi odpustili okoli petdeset sodelavcev. Presežki ne bodo prihajali iz proizvodnje. »Narediti lep čevlj (pokaže na enega od Pekovih čevljev, op. a.) ni lahko, vendar prinaša dodano vrednost. To lahko storimo le z našimi izkušenimi sodelavci v proizvodnji,« pove predsednik.

Njegov predhodnik Janez Sajovic je v preteklih mesecih večkrat poudaril, da bi lahko kmalu ugotovil plačilno nesposobnost Peka (insolventnost). »Mi smo solventni. Bili smo konec junija, kako bo konec julija, ne vem. Če speljemo moje načrte, bomo solventni, sicer bo težko. Pa vendar imamo možnosti, da lahko likvidnost zagotavljamo iz hčerinskih družb,« pove Slavko Despotović. Veliko prihodkov gre predvsem na račun zmanjšanja zalog čevljev, do konca leta naj bi zaloge zmanjšali kar za štiri milijone evrov.

Modni in konkurenčni

Zaradi očitkov, da njihovi čevlji niso modni, bodo morda poiskali oblikovalce v Italiji. Predsednik sicer meni, da so njihovi čevlji zelo lepi in tudi modni, le pogledati jih je treba. »Cene so bile v preteklosti visoko postavljene in potem znižane s popusti. Sedaj bodo že na začetku konkurenčne cene, usnje ni čevlji s primerno kakovostjo za petdeset ali šestdeset evrov. Ne smemo pa zamujati z dobavo, tako kot je bilo letos in bo morda tudi jeseni, zato le izgubljam,« razloži Despotović.

Računa, da bi do konca leta stabilizirali poslovanje, prihodnje leto pa redno poslovali blizu ničle ali pozitivno. Če bo letošnja skupna proizvodnja okoli 150 tisoč parov čevljev, naj bi prihodnje leto med 220 in 250 tisoč evrov, to pa je pri vrhu kapacitet. Rentabilnost lahko dosežejo z okoli 200 tisoč izdelanimi čevlji.

Prodaje v tujini

V načrtu so tudi veliki premiki v tujini. Za prodajno mrežo v Srbiji v prihodnosti slabo kaže, saj ni dovolj obratnega kapitala za zagon prodaje. Kljub temu da je srbski trg velik in ima Peko dobro ime, bo morda kmalu preteklost. Proizvodnja v Srbiji bo ostala. V Makedoniji in na Hrvaškem Peko ostaja 51-odstotni lastnik hčerinskih družb, dobro delajo, v skrajnem primeru bi lahko prodali tudi to premoženje.

Peko ima v lasti še več nepremičnin, ki bi jih lahko prodali, predvsem trgovin. Nekaj jih je že v prodaji, tudi v Sloveniji, sicer pa v Srbiji in tudi na Hrvaškem. Nekaterim se bodo odpovedali, druge trgovine prodali in nato najeli. Vendar to terja čas in bi le počasi prišli do likvidnostnega kapitala. Tudi v Trzinu je glavna stavba le delno izkoriščena. Celotno proizvodnjo bi lahko preselili v sosednjo stavbo, sedanjost proizvodnjo pa oddali. Tudi za zelo nizko najemnino.

Piškotki hromijo obisk spleta?

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – V Gospodarski zbornici Slovenije opozarjajo na zmanjšanje obiska spleta in nakupov prek njega, informacijska pooblaščenka se sprašuje, od kod jim takšni podatki, v mimovrste pa pojasnjuje, da piškotki vplivajo predvsem na analitiko obiska in oglaševanje preko tretjega ponudnika.

Nov zakon o elektronskih komunikacijah, ki je začel veljati v začetku leta, je prinesel nova – bistveno strožja – pravila glede uporabe piškotkov in podobnih tehnologij za shranjevanje informacij ali dostop do informacij, shranjenih na računalniku ali mobilni napravi uporabnika. Tako so v GZS izračunali, da je zaradi nove zakonske ureditve za 15 odstotkov upadel obisk spletnih strani, za desetino je manjša prodaja v spletnih trgovinah. Zato Združenje za in-

ocenah vpliva predvsem na analitiko obiska spletne strani in oglaševanje preko tretjega ponudnika. Uveljavitev novega zakona je pomenila predvsem prilagoditev določenih rešitev, ki našim uporabnikom omogočajo nemoteno spletno nakupovanje,« je o vroči temi skopo odgovorila direktorica Lea Benedejčič.

Informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar odgovarja, da GZS brez argumentov, s pavšalnimi in nepojasnjenimi podatki in z nepoznavanjem evropskega prava poziva vlado k spremembi zakona. »Dvomimo, da zaradi novih pravil o piškotkih uporabniki manj obiskujejo spletne strani. Kar se tiče podatkov o padcu prihodkov od prodaje v spletnih trgovinah, pa menimo, da gre za zavajanje,« odgovarja pooblaščenka Nataša Pirc Musar. Piškotki, ki so nujni za delovanje spletnih

V mimovrste pojasnjujejo, da so se prilagodili novi zakonodaji in poslujejo skladno z načrti. / Foto: Gorazd Kavčič

formatiko in telekomunikacije od vlade zahteva spremembe zakona v delu, ki se nanaša na piškotke, od Informacijske pooblaščenke pa jasna navodila o uveljavitvi zahtevanih pravil.

V mimovrste, ki je največja slovenska spletna trgovina in članica ene največjih v Evropi, pravijo, da tudi letošnje poslujejo v okviru postavljenih ciljev. »Omejevanje uporabe piškotkov po naših

trgovin, so izjema in jih spletni trgovci lahko uporabljajo tudi brez privolitve posameznika.

Piškotki ne morejo biti razlog za padec prodaje, pravi Pirc Musarjeva, o obiskavnosti spletnih strani pa pojasni, da imajo nekateri upravljavci res manj izmerjenega, ne pa tudi dejanskega obiska. Piškotki se uporabljajo tudi za sledenje obiska spletnih strani.

ZG. BRNIK

Podbregar v upravi Aerodroma

Nadzorni svet Aerodroma Ljubljana je za tretjega člana uprave imenoval Iztoka Podbregarja, ki se je na ta način pridružil predsedniku Zmagu Skobirju in članici uprave Bernardi Trebušak. Nadzorniki so ocenili, da je potrebno upravo okrepiti v smislu predvidene spremembe lastništva in investicije v novi potniški terminal. »Prodaja državnega deleža in morebitna investicija v letališko infrastrukturo zahtevata pri upravljanju družbe dodatna znanja in naloge, ki jih bo tričlanska uprava lažje zmogla,« je po seji povedal prvi nadzornik Milan Perović. Nadzorni svet je podprl tudi odločitev uprave za sklic skupščine, ki bo predvidoma 30. avgusta, na njej pa bodo delničarji odločali o investiciji v novi potniški terminal. Podbregar je izkušen na področju letalstva in varnosti ter upravljanja kritične infrastrukture. **B. B.**

KRANJ

Nagrada za slovensko e-upravo

Letošnji Forum Združenih narodov v Bahrajnu je potrdil naprednost Slovenije pri razvoju informacijskih storitev e-uprave, saj je slovenska javna uprava zmagala v kategoriji Spodbujanje celovitih rešitev javne uprave v informacijski dobi (za območje Evrope in Severne Amerike). Pri nas imamo najboljši sistem večnamenskih interoperabilnostnih komponent za elektronsko pridobivanje podatkov, ki ga uporabljajo pri projektu e-Sociala in je plod sodelovanja več slovenskih proizvajalcev. »Prva nagrada je zmaga na svetovnem prvenstvu informacijskih rešitev,« poudarja Stane Štefančič, predsednik uprave kranjskega podjetja Genis. Podjetje je sicer zaznamovalo razvoj elektronskih storitev slovenske javne uprave, saj so njihovi številni registri (matični, prebivalstva, stalnega prebivalstva,) , njihova sta tudi e-Fotograf in e-Volitve. **B. B.**

89.8 91.1 96.3

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

RADIO SORA

KRATKE NOVICE

KРАНJ

Spremembe zakona o kmetijstvu v javni obravnavi

Na ministrstvu za kmetijstvo in okolje so pripravili spremembe zakona o kmetijstvu, ki bodo do 12. avgusta v javni obravnavi. S spremembami predlagajo na področju prometa s kmetijskimi pridelki in živili skrajšanje plačilnega roka za pokvarljivo blago s 60 na 30 dni in določitev varuha odnosov v prehranski verigi, ki naj bi opravljal vlogo mediatorja med strankami. Da bi preprečili zavajanje pri prodaji kmetijskih pridelkov, predlagajo občutno višje kazni. Pri prodaji kmetijskih pridelkov in živil končnim potrošnikom predvidevajo omejitve za kmetije, kjer je gospodar ali član kmetije samostojni podjetnik, registriran za prodajo kmetijskih pridelkov. Pri registraciji nosilcev živilske dejavnosti predlagajo olajšave za tiste, ki tržijo male količine živil rastlinskega izvora. Zakon predvideva novo shemo kakovosti Preverjena kakovost, v katero se bodo lahko vključili izdelki, ki bodo izpolnjevali nadstandardne kriterije. Da bi izboljšali varnost in zmanjšali število delovnih nesreč v kmetijstvu, predlagajo strožjo ureditev za delovanje strojnih krožkov. **C. Z.**

KРАНJ

Ocenjevanje borovničevcev ter sadnih in zeliščnih likerjev

Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, kmetija Valerije Lampret, okrepčevalnica Dolina Winettu in občina Majšperk bodo tudi letos pripravili tradicionalno ocenjevanje borovničevcev ter sadnih in zeliščnih likerjev, ki so narejeni izključno iz naravnih sestavin. Ocenjevanje vzorcev bo v sredo, 7. avgusta, razglasitev rezultatov in podelitev priznanj pa na petem prazniku borovničevca, ki bo v nedeljo, 18. avgusta. Na ocenjevanju lahko sodelujejo s svojimi pijačami tudi gorenjski izdelovalci. Prireditelji bodo sprejemali vzorce pijače za ocenjevanje od 29. julija do 5. avgusta, prispevek za vzorec je deset evrov, dodatne informacije pa dajeta Slavica Strelec iz KGZ Ptuj (tel. št. 031/376 107) in Janez Lampret iz okrepčevalnice Dolina Winettu (031/841 121). **C. Z.**

KРАНJ

Vabijo na srečanje kmetov petih dežel

Skupnost južnokoroških kmetov bo v nedeljo, 28. julija, pripravila v Bilčovsu (Ludmannsdorf) tradicionalni kmečki praznik, na katerem se bodo srečali tudi kmetije iz petih dežel – Avstrije, Slovenije, Italije, Madžarske in Hrvaške. Srečanje se bo začelo ob pol enajstih dopoldne z mašo v šotoru, po kosilu pa bo kulturni program in družabno srečanje. Gorenjski kmetje se bodo srečanja udeležili v organizaciji kranjske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki bo poskrbela za brezplačni avtobusni prevoz. Prijave sprejemajo do zasedenosti avtobusa oz. najkasneje do srede, 24. julija, na telefonskih številkah 04/280 46 24 (tajništvo Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj) in 04/535 36 17 (kmetijska svetovalka Ana Beden). **C. Z.**

Odkupna cena je prenizka

»Odkupna cena krušne pšenice je prenizka, vsaj glede na ceno kruha v trgovini,« ob letošnji žetvi, ki je tudi na Gorenjskem že v polnem razmahu, ugotavlja Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj.

CVETO ZAPLOTNIK

Koliko žit raste na gorenjskih njivah?

»Na gorenjskih kmetijskih gospodarstvih so lansko jesen posejali približno enak obseg ozimnih žit kot v prejšnjih letih, to je okrog 900 hektarjev ječmena, 700 hektarjev pšenice, 180 hektarjev tritikale, 18 hektarjev pire, 15 hektarjev rži in še nekaj ovsa. Ker je na Gorenjskem živinoreja glavna kmetijska dejavnost, med žiti prevladuje goveda – ječmen, tritikala in deloma tudi pšenica. Pšenice kljub nizki odkupni ceni ne bi smeli priporočati za krmo. V zadnjem času, ko se veliko govori o lokalni preskrbi s hrano in ko potrošniki vse bolj iščejo pridelke tudi že na kmetijah, bi se vsaj kmetije, ki bi na lokalnem trgu rade ponudile pšenično moko, morale odločiti za setev krušnih sort. Iz takšne pšenice se melje moka boljše kakovosti, iz katere se tudi lahko speče boljši kruh.«

Kakšni so bili pridelovalni pogoji?

»Setev ozimnih žit je zaradi deževne jeseni potekala v težavnih razmerah, moka je bila tudi zima, sledila je še hladna in vlažna pomlad. Vse to je vplivalo na slabo razraščanje žit, zaradi hladnega vremena je kasnilo prvo dognojevanje, težave so bile tudi pri zatiranju plevelov. Pridelovalci so se kljub težavam z vremenom zelo potrudili in so vse tehnološke ukrepe glede na možnosti opravili v optimalnem času, s strokovnimi nasveti pa jim je pomagala tudi kmetijsko svetovalna služba. Vsa tri predavanja o gnojenju in varstvu žit pred pleveli, ki smo jih pripravili pred prvim dognojevanjem žit, so bila zelo dobro obiskana.«

Spomlad je bila zelo deževna. Kako je bilo s setvijo jarih žit?

»Setev jarih žit je letos močno kasnila, jarine so bile

Kmetijsko gozdarski zavod Kranj je pred kratkim pripravil na njivi kmetije Šifrer v Zgornjih Bitnjah srečanje pridelovalcev pšenice, med katerim so si ogledali tudi poskus s sedemnajstimi sortami pšenice, petimi sortami ječmena in štirimi sortami tritikale. S poskusom želijo ugotoviti, katere sorte so najprimernejše za gorenjske razmere.

posejane šele aprila, tako da bodo pridelki zaradi pozne setve za 30 odstotkov ali še več manjši kot v preteklih letih. Skupno je bilo posejanih okrog 140 hektarjev jarega ječmena in ovsa.«

Je bilo kaj problemov z boleznimi in škodljivci?

»Velikih težav ni bilo, bolezni so se zaradi hladne pomladi začele pojavljati kasneje. Ugotavljam, da več pridelka »odnese« neučinkovito zatiranje plevela kot pa zamujeno zatiranje bolezni. Dež je letos »spral« nekaj več dušika kot običajno, kar pa je morda bolj kot na pridelek zrnja vplivalo na pridelek slame, ki je na Gorenjskem vredna toliko kot zrnje.«

Žetev se je že začela ...

»Prejšnji teden so na Gorenjskem že začeli žeti ozimni ječmen in če bo vreme ugodno, ga bodo večino poželi že prihodnji teden. Pšenico naj bi predvidoma želi v zadnjih dneh julija in v prvih dneh avgusta. Običajno se je žetev pšenice začela okrog 25. julija, kar pa v zadnjih letih ni več praksa, saj na Gorenjskem posejejo

veliko sort, ki prihajajo s severa (iz Nemčije in Avstrije) in za katere je značilno, da so višje in imajo daljšo vegetacijo. Pridelovalci so letos zaradi deževnega vremena v maju in tudi juniju precej gnojili žita s foliarnimi gnojili, kar bo verjetno tudi vplivalo na počasnejše dozorevanje. Žeti se mudi kmetom, ki bi radi potem na iste njive posejali še koruzo ali ajdo.«

Kolikšni naj bi bili pridelki?

»Povprečni pridelki že požetega ječmena se pri optimalno opravljeni tehnologiji gibljejo od 4,5 do 5,5 tone zrnja na hektar, nekateri pridelovalci bodo zagotovo dosegli tudi boljši pridelek. Podoben hektarski pridelek pričakujemo tudi pri pšenici. Trenutno je vreme idealno za dozorevanje krušnih žit in če se bo takšno nadaljevalo do žetve, bo kakovost zrnja boljša kot v preteklih letih.«

Kakšna bo »usoda« gorenjskega žita?

»Predvidevam, da bo večina pridelanega žita na kmetijah z živinorejo ostala doma, kmetije brez živine pa ga bodo verjetno prodale

drugim gorenjskim živinorejcem. Nekaj pridelane pšenice bo šlo tudi v prodajo, vse več kmetov pa se odloča tudi za mletje zrnja v moko, iz katere pečejo kruh za lastne potrebe ali jo prodajo.«

Pridelovalci in odkupovalci so se dogovorili za oblikovanje cene pšenice za A-kakovost 200 evrov za tono, za B-kakovost 185 evrov in za B2 165 evrov, cena krmne pšenice pa se oblikuje na prostem trgu. Je cena dobra ali slaba?

»Cena je kompromis z grenkim priokusom. Lastna cena za tono pšenice prvega kakovostnega razreda, kot so jo izračunali na Kmetijskem inštitutu Slovenije, je 193 evrov, izpogajana cena je 200 evrov. Cena je po mojem mnenju prenizka, vsaj glede na ceno kruha v trgovini, kjer že skoraj vsak stane več kot dva evra za kilogram. Na ceno zagotovo vplivajo tudi pridelki pšenice na ruskih in madžarskih njivah, kjer menda pričakujejo dobro žetev. Kakšen bo dejanski pridelek, se bo pokazalo septembra oz. oktobra, ko se bo tudi oblikovala dokončna cena na borzah.«

Alenka Kadele
NAJBOLJŠI PIŠKOTI,
sladki grizljaji in slana peciva

Glede na to, da je doma narejeno pecivo najboljša pot, kako na svojo družino ali goste narediti dober vtis, smo prepričani, da bo knjiga med najbolj priljubljenimi na vaši kuhinjski polici. Knjigo odlikuje več kot 120 receptov raznih piškotov, sladkega in slanega peciva. Vsak recept pa tudi spremlja kakovostna barvna fotografija.

168 strani, spiralna vezava. Redna cena: 12,50 EUR.
Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 10 EUR. Ceni knjige prištetemo še poštnino.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasa, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

ŠMARTNO PRI CERKLJAH

Ko čebula tehta en kilogram ...

Letos so očitno dobri pogoji za pridelovanje zelenjave. Glavni čas pobiranja pridelkov šele prihaja, a že zdaj dobivamo v uredništvo sporočila o vrtnih rekordih in velikanih. Milena Preložnik iz Šmartnega pri Cerkljah je letos posadila v domačem vrtu 24 sadik čebule, ki jih je kupila v zadržni trgovini. Ko je čebulo pred dnevi izkopavala iz zemlje, je bila prijetno presenečena. Prav vsa je bila debela, dve med njimi še posebej. Ko ju je položila na tehtnico, je ta za vsako pokazala težo en kilogram. Rada bi ju ohranila do jeseni, ko bo v Cerkljah tekmovanje za »Naj pridelek«. **C. Z.**

NEPREMIČNINSKI DAVEK RAZBURJA TUDI OBRTNIKE

Na Območni obrtno-podjetniški zbornici Kranj tako kot na OZS po proučitvi predloga Zakona o davku na nepremičnine ugotavljajo, da bo predvidena davčna osnova v povprečju za kar dvesto odstotkov višja, zato se s predlogom nove obdavčitve ne strinjajo. Vladi predlagajo vrsto priporočil, s katerimi želijo zaščititi interese obrtnikov in podjetnikov. **Str. 12**

POLOŽITI PARKET JE PO VSEM SKUPAJ SPROSTITEV

Slavko Pavlič iz Šenčurja ima svoje parketarsko podjetje že dvajset let. Kot večina malih obrtnikov se tudi sam vrti v krogu plačilne nediscipline, zato skupaj s sinom, ki že prevzema vodenje družinskega podjetja, priložnosti išče tudi v Avstriji. **Str. 13**

Mesečna priloga Gorenjskega glasa za Območno obrtno-podjetniško zbornico Kranj

Kranjska obrt

JULIJ 2013, ŠTEVILKA 2

Plačilna nedisciplina vse večji problem

Plačilna nedisciplina ima pri nas veliko botrov in široko mrežo prizadetih podjetij. Je eden največjih problemov slovenskega gospodarstva, ki najbolj ogroža prav obrtnike in male podjetnike, ugotavljajo tudi na Območni obrtno-podjetniški zbornici Kranj. Kako se pri delu bolje zavarovati, da ne bomo ostali brez plačila, smo vprašali sekretarko zbornice Danielo Žagar.

Jasna Paladin

Kranj – Plačilna nedisciplina (zamude pri plačilih in neplačevanje) postaja velika ovira slovenskega gospodarstva, saj statistični podatki kažejo, da se iz leta v leto še povečuje. Povprečna zamuda pri plačilih računih znaša 23 dni, kar je dva dni več kot lani.

»S problemom plačilne nediscipline se srečuje celotno slovensko gospodarstvo, najbolj pa so ogroženi prav obrtniki in mali podjetniki. Podjetja skušajo reševati svoje probleme na različne načine; z dogovori, opomini, e-izvršbami, in če se dolg ne poravnava, se odločijo za redni sodni postopek. Za sodne postopke se podjetniki neradi odločajo, saj so stroški visoki, počasnost odločanja in zamude na sodiščih pa ne dajejo pravih rezultatov. Podjetniki imajo na voljo instrumente zavarovanja terjatev, odločijo pa se lahko tudi za prodajo terjatev. Vzrokov za plačilno nedisciplino je veliko, od težav z likvidnostjo, večjimi investicijami, ki ne prinašajo rezultatov, podjetniška neizkušenost pri začetnikih ter premalo začetnega kapitala. Na zbornici ugotavljamo, da je največ primerov neplačil s strani večjih storitvenih podjetij, ki najemajo podizvajalce (obrtnike), in s strani proizvodnih podjetij, ki naročajo kooperantom – obrtnikom izdelavo sestavnih delov ali posamezne faze v produkciji,« nam je povedala sekretarka OOOZ Kranj Daniela Žagar, ki opozarja, da je tudi v kranjskem okolju veliko večjih podjetij, ki grdo izkoriščajo obrtnike. Dogaja se, da imajo iste osebe po več podjetij s podobnimi imeni. Pogod-

Številni obrtniki in mali podjetniki se v finančnih težavah znajdejo tudi zaradi lastne naivnosti. V izogib izvršbam se zato že pred sklenitvijo posla pozanimajte o boniteti podjetja, s katerim sodelujete, med drugim svetujte na OOOZ Kranj. / Foto: Tina Dokl

be s podizvajalcem (obrtnikom) sklenejo s podjetjem, ki je finančno šibko, zato je tudi plačilo za opravljeno delo rizično. Prevzemnik posla, ki na to ni pozoren že ob sklepanju pogodbe, pa niti pomisli ne, da ima isti lastnik več podjetij. Prav tako obrtnikom ni v pomoč nova in prihajajoča zakonodaja, ki je za mala podjetja še dodaten mlinski kamen.

Kako se zaščititi, da ne ostanemo brez plačila?

V zadnjih nekaj letih je bilo sicer mogoče zaslediti različne poskuse reševanja finančne nediscipline v javnih naročilih, ki se izvajajo s podizvajalci, a kot kaže, neuspešno. V praksi se pogosto dogaja, da glavni izvajalci neutemeljeno zavlačujejo s plačili svojih obveznosti do podizvajalcev, čeprav je bilo delo opravljeno korektno in v skladu s pogodbo. »Tega je žal vedno več. Na nas se pogosto obračajo prav tisti obrtniki, ki so zadnji v verigi teh poslov. Na naši zbornici jim pomagamo

prepraviti e-izvršbo, a radi bi jih predvsem opozorili, da naredijo vse, da do tega sploh ne bi prišlo! Mali obrtniki in podjetniki so žal prevečkrat naivni in se ne pozanimajo, s kom sklepajo posel, ali pa ga sklepajo brez ustreznih pogojev. Na zbornici redno pripravljamo seminarje, na katerih obrtnikom predavamo, kako se zaščititi, da ne bodo ostali brez plačila. Vedno jim pravimo, naj ne delajo za posrednika, ampak, če je le možno, za končnega kupca. Preverijo naj boniteto podjetja, za katerega nameravajo delati, ali posluje pozitivno ali ima blokiran račun. Zahtevajo naj avanse. Če se držijo določenih pravil, bodo imeli veliko manj možnosti, da pride do neplačil. Ko enkrat torej podjetje preverijo, morajo zahtevati naročilnico ali pogodbo, kjer bodo vsi ključni podatki (kakšno delo, v kolikšnem času, za kakšno plačilo) zapisani, plačila pa naj se poravnajo za vsako fazo posebej in ne le na koncu. Zapisati je treba tudi vse nakna-

dne dogovore in spremembe. Za ceno se morajo dogovoriti pred začetkom dela, račun pa poslati takoj, ko je delo opravljeno. Prav tako obrtnike spodbujamo, naj se sami držijo dogovorjenih rokov, saj so prav njihove zamude velikokrat argument, da jim stranka ne plača. Odnos mora biti obojestransko korekten. Je pa žal tako, da obrtnik običajno ni varen papirnatega dela in vse, kar ni del njegove primarne dejavnosti, mu je v breme. A to ni prav, saj v primeru spora šteje le tisto, kar je zapisano,« še pravi Žagarjeva, ki opozarja, da se bo problem plačilne nediscipline, ki je v velikih primerih moralne narave, rešil šele takrat, ko bo vsak gospodarski subjekt in naročnik posla počistil pred svojim pragom. Zbornica zato svojim članom priporoča previdnost pri sklepanju poslov, pri lastnem delu pa etični pristop. Doslednost do sebe in svojih strank bo na dolgi rok najboljša popotnica k uspešnemu poslovanju za vse.

Ugodnosti za člane

Jasna Paladin

Kranj – Na Območni obrtno-podjetniški zbornici Kranj poleg storitev, ki izhajajo iz statuta in javnih pooblastil, svojim članom ponujajo vrsto dodatnih ugodnosti. Tako v višini tretjine stroškov sofinancirajo strokovna izobraževanja in strokovne ekskurzije za člane sekcij, do petkrat na leto pripravijo brezplačne seminarje splošnih tem (davki, delovna in pokojninska zakonodaja), omogočajo do 50-odstotni popust na vsa druga izobraževanja ter popust pri odvetniških in računovodskih storitvah, brez-

plačne delavnice o najpomembnejših zadevah za začetnike v podjetništvu ter brezplačno pomoč pri vpisu v spletni portal Moj obrtnik. Svojim članom omogočajo popuste tudi pri periodičnih zdravstvenih pregledih, storitvah s področja varnosti in zdravja pri delu, zaščiti blagovne znamke, zavarovalniških storitvah, pripravi dokumentacije na različne razpise, pripravi spletne strani ter občasnih najemih prostorov v stavbi OOOZ Kranj. Pomagajo pri vzpostavljanju stikov s tujimi partnerji. V zaključni fazi so tudi pogovori s partnerji, ki so pristopili k projektu kartice Mozaik ugodnosti.

Preprosto in hitro do registracije d. o. o.

Družbo z omejeno odgovornostjo (d. o. o.) je možno brezplačno registrirati na kateri koli vstopni točki VEM, torej tudi v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Kranj, vendar le pod pogojem, da se ustanovitelj oz. ustanovitelji, če jih je več, odločijo, da bodo imeli akt o ustanovitvi ali družbeno pogodbo sprejeto na obrazcu VEM. Da se lahko d. o. o. brezplačno ustanovi, je potrebno vplačati celotni osnovni vložek v denarju, ta je minimalno 7.500 evrov. Ker je tak postopek preprost in hiter, se zanj odloča večina podjetnikov, ki ustanavljajo družbe z omejeno odgovornostjo. Podjetnik potrebuje le osebni dokument in davčno številko. Vse druge dokumente, potrebne za registracijo, pripravi referent na vstopni točki. Družbena pogodba ali akt o ustanovitvi na obrazcu VEM vsebuje le bistvene sestavine, ki so po Zakonu o gospodarskih družbah potrebne za ustanovitev, če pa želijo ustanovitelji nekatera vprašanja urediti drugače, morajo pogodbo skleniti pri notarju.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj (krajske OOOZ Kranj)

C. Staneta Žagarja 37, 4000 Kranj
www.oozkranj.com
E: info@oozkranj.com

Kontakti:

T: - 04 2818 310
F: 04 2818 313
G: 031 605 037 in 031 731 210

Sofinanciranje nove opreme

Javni razpis Slovenskega podjetniškega sklada za sofinanciranje nove tehnološke opreme v letih 2013–2014 je odprt do 5. septembra.

Namen javnega razpisa je spodbujanje začetnih investicij v materialna in nematerialna sredstva, in sicer tistih, ki so povezana s širitvijo obstoječega podjetja, z razširitvijo dejavnosti podjetja na nove, dodatne proizvode ali s temeljnimi spremembami v splošnem procesu proizvodnje obstoječega podjetja.

Upravičeni stroški so stroški materialnih investicij, in sicer stroški nakupa novih strojev in nakupa nove strojne opreme. V primeru nakupa so upravičeni tudi stroški, povezani z aktiviranjem strojev/opreme v tehnološki proces (to so stroški transporta in montaže strojev/opreme, ki je predmet sofinanciranja), ki se štejejo kot upravičeni stroški, če so stroški transporta in montaže strojev/opreme v tehnološki proces sestavni del računa nakupa strojev/opreme (ne glede na to, ali so navedeni eksplicitno ali ne) in če transport in montažo izvede prodajalec, pri

katerem so bili stroji/oprema kupljeni. Stroški transporta in montaže strojev/opreme v tehnološki proces so tudi upravičeni, če so prikazani na ločenem računu, če transport in montažo izvede prodajalec, pri katerem so bili stroji/oprema kupljeni. Upravičeni stroški so tudi stroški nematerialnih investicij in sicer stroški nakupa nove programske opreme do največ 40 tisoč evrov, ki predstavljajo smiselno zaokroženo tehnološko celoto in so povezani z novimi proizvodi/storitvami oziroma temeljito izboljšanimi proizvodi/storitvami z večjo dodano vrednostjo ali z bistvenimi spremembami proizvodnega procesa v obstoječem obratu na tehnološkem področju. Višina sofinanciranja je odvisna od velikosti podjetja. Za naše člane, ki so po večni mikro podjetja, je višina sofinanciranja do 50 odstotkov upravičenih stroškov za sofinanciranje. Rok za predložitev vlog je 5. september.

Popoldanski s. p. oziroma dopolnilna dejavnost

Z uveljavitvijo Zakona o gospodarskih družbah popoldanska obrt ni več opredeljena, to pomeni, da morate za opravljanje dejavnosti po klasični poti pridobiti status samostojnega podjetnika. Popoldanski s. p. oziroma popoldanska obrt se pogovorno ali v praksi sicer še vedno uporablja, kar pa ni pravilno. Da se neki podjetnik ukvarja s popoldansko obrtjo, se pogovorno opredeljuje tistega podjetnika, ki ni samozaposlen (zaposlen je nekje drugje) in ima zato urejeno plačevanje prispevkov za zdravstveno ter pokojninsko in invalidsko zavarovanje preko redne zaposlitve ali preko drugega statusa. V zvezi z opravljanjem dejavnosti (»popoldanskim s. p.«), ki jo opravlja poleg zaposlitve, plačuje le pavšalne prispevke. Do razlik prihaja torej zgolj v zvezi s plačevanjem prispevkov, medtem ko pravno formalen status mora imeti podjetnik oz. oseba, ki se ukvarja s pridobitno dejavnostjo enako urejen, ne glede na to, ali je redno zaposleni kje drugje ali pa se ukvarja izključno z opravljanjem dejavnosti pod obliko samostojnega podjetnika. Mesečni prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je približno 30 evrov, mesečni prispevek za zdravstveno zavarovanje pa približno 4,5 evra.

Okoljske dajatve bistveno nižje

Obrtna zbornica Slovenije je pred kratkim uspela bistveno znižati okoljsko dajatev za fluorirane toplogredne pline (plin R 134a). To pomeni, da bodo npr. avtoserviserji pri nakupu ene same jeklenke plina privarčevali približno 240 evrov. Za ustrezno spremembo Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida v smislu ureditve plačevanja enormnih taks na fluorirane toplogredne pline se je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije začela zavzemati že v letu 2009. Problematika je bila kar nekaj let tudi ena od vsakoletnih obrtniških zahtev. Nova Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida je začela veljati 1. junija letos.

Tečajji tujih jezikov

Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj že sprejema prijave na redne jesenske jezikovne tečaje, ki se bodo začeli 30. septembra. Izbirate lahko med začetnimi in nadaljevalnimi stopnjami učenja angleščine, nemščine, ruščine in italijanščine. Tečajji, ki potekajo v prostori zbornice v terminih, ki najbolj ustrezajo udeležencem posamezne skupine, se razpisujejo skozi vse leto, posamezna stopnja pa obsega 30 šolskih ur. Cena tečaja je 100 evrov.

Nepremičninski davek razburja tudi obrtnike

Na Območni obrtno-podjetniški zbornici Kranj tako kot na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije po temeljiti proučitvi predloga Zakona o davku na nepremičnine ugotavljajo, da bo predvidena davčna osnova, ki bo po novem temeljila na posplošeni vrednosti nepremičnin, najmanj 20 do 400 odstotkov višja. Vladi zato predlagajo vrsto priporočil, s katerimi želijo zaščititi interese obrtnikov in podjetnikov.

Jasna Paladin

Kranj – »Trenutna gospodarska situacija v Sloveniji ne dopušča dodatnih davčnih obremenitev nepremičnin, ker slovensko malo gospodarstvo v trenutnih razmerah ne more prenesti dodatnih davčnih bremen. Predlog Zakona o davku na nepremičnine tudi ni ustrežno pripravljen, saj ne vsebuje pravih izračunov glede višjih davčnih obremenitev, zaradi česar se tudi ni pravilno ocenilo njegovih učinkov na gospodarsko rast in zaposlovanje. Trditev vlade o zgolj 13-odstotni višji obremenitvi poslovnih in industrijskih nepremičnin je zato zavajajoča, saj ne upošteva vseh bistvenih elementov za izračun davčne obveznosti, kamor poleg davčne stopnje spada tudi davčna osnova. V povprečju bo davek na nepremičnine višji za kar dvesto odstotkov,« opozarjajo na Zbornici in dodajajo, da je predvideno povečanje davčnega bremena podjetij na račun obdavčitve nepremičnin v nasprotju s priporočili in mnenji Sveta EU glede reševanja finančne krize v Sloveniji, ki predvidevajo pospešitev gospodarske rasti in zaposlovanja. Predlogu Zakona o davku na nepremičnine obrtniki in podjetniki zato odločno nasprotujejo in hkrati opozarjajo, da bi zakon slovenskemu gospodarstvu prinesel številne negativne posledice. »Stopnja 0,80 odstotka za obdavčitev poslovnih objektov je ob občutno višji davčni osnovi v višini posplošene tržne vrednosti odločno previsoka. Ker je davek na nepremičnine, ki so v poslovni funkciji podjetij, njihov poslovni strošek, ga bodo ti poslovni subjekti prisiljeni vključiti v kalkulacijo svojih lastnih cen proizvodov in storitev. Če trg ne

Predlagane nove obdavčitve poslovnih objektov so previsoke, opozarjajo tudi na Območni obrtno-podjetniški zbornici Kranj. / Foto: Tina Dokl

bo prenesel njihovih višjih cen, bodo pač morali nov davek na nepremičnine pokriti v breme svojega dobička – če ga še ustvarjajo. Če ga ne, ga bodo prisiljeni vključiti preko lastne cene v prodajno ceno in ga s tem prevaliti na potrošnika, zaradi česar se bo najprej zmanjšala regenerativna sposobnost podjetij, posledično pa tudi konkurenčna sposobnost celotnega slovenskega gospodarstva in zlasti možnost zaposlovanja,« še opozarjajo v obrtno-podjetniški zbornici, kjer so prav tako prepričani, da bi uvedba tega davka vplivala na večjo prodajo, s tem pa tudi na padec tržnih vrednosti nepremičnin, zato bodo podjetja, ki so lastniki nepremičnin, dolžna v skladu z računovodskimi standardi opraviti obvezne oslabitve vrednosti poslovnih nepremičnin v svojih poslovnih knjigah. Tudi primerjava z nekaterimi drugimi evropskimi državami, ki jih vlada navaja kot primere uspešne tovrstne obdavčitve, se jim ne zdi primerna, saj večina,

denimo Avstrija, Danska, Nizozemska in Švedska, sodijo med najrazvitejše evropske države, ki imajo že vsaj sto let stimulatивно poslovno okolje, Latvija pa ima drugačen davčni sistem, kjer davčne stopnje neposrednih in posrednih davkov znašajo občutno manj kot v Sloveniji.

Država naj najprej poskrbi za dejansko stanje nepremičnin

Na Zbornici so za vlado pripravili tudi vrsto priporočil, s katerimi želijo zaščititi interese obrtnikov in podjetnikov. Med drugim tako opozarjajo, da je potrebno register nepremičnin in druge evidence za nepremičnine medsebojno uskladiti, uskladiti z dejanskim stanjem nepremičnin in na tej podlagi izračunati pravilno posplošeno vrednost nepremičnin. V nasprotnem primeru bodo s tem davkom obremenjeni zgolj tisti lastniki, ki imajo legalne in pravilno popisane ter ovrednotene nepremičnine, tisti, ki so špekulativno zamolčali

dejansko stanje nepremičnin ali zidali nelegalno, pa bodo na boljšem. Vlada naj pripravi nove izračune davčnih obremenitev na podlagi predloga Zakona o davku na nepremičnine, ki bodo izkazovali tudi davčne osnove po sedaj veljavnem Zakonu o davkih občanov in Zakonu o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, in ne zgolj sedaj veljavnih zneskov pobranih dajatev iz teh virov, kar izkrivlja podatke o višini bodoče davčne obveznosti. Predlagajo tudi do dve leti dolg rok, do katerega bodo imeli vsi lastniki nepremičnin možnost ponovno uskladiti dejansko stanje nepremičnin s tistimi, ki je zavedeno v registru nepremičnin. V predlogu zakona bi morali vključiti tudi rešitev, na podlagi katere bi vse nelegalno zgrajene objekte, prizidke in vsak poseg v nepremičnino brez ustrezne dokumentacije obdavčili z dodatnim prebitkom vsaj v višini 300 odstotkov nad predpisano stopnjo obdavčitve objekta, črnograditelje pa bi se ustrezno kaznovalo.

Javni razpis za ugodna posojila podjetništvu

Slovenski regionalni razvojni sklad je objavil Javni razpis za ugodna posojila podjetništvu v letu 2013. Predmet razpisa je dodeljevanje posojil vlagateljem (gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom) z začetnimi projekti podjetniškega značaja, ki so registrirani v Sloveniji. Upravičeni stroški projekta (brez DDV) so nakup nepremičnin, gradnja in obnova objektov, nakup strojev in opreme (z montažo in s prevozom), nakup nematerialnih naložb (prenos tehnologije, nakup patentnih pravic, licenc). Vlagatelj lahko kandidira na javni razpis samo z enim projektom. Višina zaprošenih sredstev je lahko največ 75 odstotkov stroškov brez DDV. Doba vračanja je do 12 let – vključen je tudi moratorij, ki je lahko do treh let, obrestna mera pa je Euribor + 0,80 odstotka do 2,5 odstotka letno, odvisno od razvitosti občine. Roka za prijavo sta 2. avgust in 20. september. Skupna višina razpisanih posojil za podjetniške projekte je šest milijonov evrov. Več informacij: Danijel Lamperger – 01/5830 509.

Prednosti mojstrskih izpitov

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije izvaja mojstrske izpite od leta 2000, in sicer za 52 mojstrskih nazivov. Mojstrski izpiti se izvajajo tudi za večino deficitarnih poklicev, za katere vpis v redne izobraževalne programe ni možen. Pridobljen mojstrski naziv pomeni odlično priložnost za večjo zaposljivost v izbranem poklicu, za podjetje pa konkurenčno prednost v dejavnosti, saj se z uporabo blagovne znamke »Mojster« poudari mojstrstvo in kakovost izdelkov ali storitev. Mojstrski izpit prinaša tudi druge prednosti, kot so: pridobitev srednje strokovne izobrazbe, možnost nadaljevanja izobraževanja na višjih strokovnih šolah (ob opravljeni razliki do poklicne mature), izpolnjen izobrazbeni pogoji za izobraževanje dijakov, pogoji za opravljanje obrtne dejavnosti, če za določeno dejavnost to zahteva Uredba o določitvi obrtnih dejavnosti in obrti podobnih dejavnosti, in pridobitev pravice za odgovornega vodjo posameznih gradbenih del, skladno z Zakonom o graditvi objektov.

Položiti parket je po vsem skupaj sprostitvev

Slavko Pavlič iz Šenčurja ima svoje parketarstvo podjetje že dvajset let. Tako kot večina malih obrtnikov se tudi sam vrti v krogu plačilne nediscipline, zato skupaj s sinom, ki počasi že prevzema vodenje družinskega podjetja, vse pogosteje priložnosti išče v Avstriji, kjer pa je odnos do dela povsem drugačen ...

Jasna Paladin

Šenčur – Letos aprila je minilo dvajset let, odkar se je Slavko Pavlič svoje obrtno znanje odločil unovčiti v lastnem podjetju. »Od nekdanj mi je bilo veselje delati z lesom in včasih so nas v šoli še spodbujali, da smo se odločali za rokodelske poklice, in ne tako kot danes, ko se večina osnovnošolcev vpiše na gimnazije. Včasih smo fantje tudi izbirali poklice, kjer se ni bilo treba učiti tujih jezikov, čeprav bi mi danes kaj takega prišlo prav. A sprva nisem delal v svojem poklicu. Šele sčasoma, ko sem v popoldanskim urah po službi začel opravljati priložnostna parketarstva dela, sem se – ker je bilo teh naročil vse več – odločil za samostojno podjetniško pot,« nam je svoje začetke predstavil Slavko Pavlič, ki se lahko pohvali z obrtno diplomom parketarja. Danes se mladi za ta poklic ne morejo več izšolati, čeprav se je kot predsednik nekdanjega Odpora parketarjev Slovenije in sekcije parketarjev na Obrtno-podjetniški zbornici Kranj, ki tudi ne deluje več, vrsto let prizadeval, da bi se tovrstno šolanje vrnilo med šolske programe. V Parketarstvu Pavlič sta danes zaposlena oče in njegov sin Gašper, pri delu pa jima pomagajo različni kooperanti in študentje, pri pisarniških opravilih pa tudi žena Bernarda. Razstavni salon predvsem za parkete različnih vrst, druge talne obloge, čistila za vzdrževanje, vlažilce zraka in druge, s to dejav-

Slavko Pavlič bo vodenje družinskega podjetja kmalu predal svojemu sinu Gašperju, ki mu je pri delu začel pomagati že pred petnajstimi leti. / Foto: Matic Zorman

nostjo povezane izdelke, imajo v domači hiši, skladišče in delavnico, kjer parket pripravijo za končne kupce, pa v prostorih nekdanje tovarne Planika na Savski Loki v Kranju. »Glavnina našega dela so individualne stanovaljske hiše – to je naša prioriteta in tega ne spustimo iz rok. Pred nekaj leti smo več delali tudi v blokovskih naseljih, a če je obrtnik pri takem poslu sprva navdušen, smo tudi mi hitro doumeli, da je pri večjih naročnikih v igri žal tudi plačilna nedisciplina. Večji investitorji ničesar ne plačajo vnaprej, roki za plačila začnejo teči šele, ko so podpisani vsi

primopredajni zapisniki, pa še takrat se teh rokov ne držijo. Veliko sicer k sreči nismo izgubili, smo pa na več dno vsoto čakali celih 365 dni! Vsi mali obrtniki smo žal na istem. Z zasebnimi investitorji se gre, sploh starejši bi najraje plačali kar vnaprej, saj so hvaležni in veseli, da pridemo, imajo drugačen odnos do dela. Ko pa imamo opravka z velikimi gradbenimi podjetji, je stvar povsem drugačna, prav tako je velik neplačnik država sama,« je nad razmerami v gospodarstvu ogorčen Slavko Pavlič, ki nam stanje ponazori s primerom. »Pred dvema letoma smo po naročilu ministrstva polagali parket v enem objektu v Ljubljani. Prejeli smo pogodbo, da smo izbrani izvajalec, dela smo se lotili, naročilnice pa nismo prejeli in ko sem jih tik pred koncem dela pobaral, kje je naročilnica, da jim lahko izstavimo račun, so mi mirno dejali, da bodo to lahko naredili šele, ko in če bo sprejet rebalans državnega proračuna. K sreči se je dobro izteklo, saj smo čez nekaj mesecev denar prejeli, a kljub vsem pogodbam in podpisom bi preprosto lahko ostali brez plačila.« S pomočjo notarja so zato izdelali ponudbo, ki jo predložijo potencialni stranki, s plačilnimi pogoji, ki zajemajo predplačilo materiala, saj se le tako lahko zaščiti, da bodo vsaj tisto, kar morajo sicer založiti sami, dobili plačano. »Ljudje v medijih nenehno spremljajo novice

o plačilni nedisciplini, tako da na koncu – tudi, če denar imajo – ne plačajo, češ, zakaj jaz bi, če drugi ne!« Delajo po vsej Sloveniji, saj se glas o dobrih storitvah med ljudmi hitro razširi, vse večkrat pa tudi v Avstriji. »Potrebovali so zanesljivega izvajalca in na kranjski obrtni zbornici so nama pomagali urediti vso potrebno dokumentacijo za delo v tujini. Tam se nama je letos res odprlo, tako da se sam že pridno učim nemščino. V Sloveniji vsi vse delajo s krediti, kar je sicer v redu, dokler jih lahko odplačujejo, ko pa to ne gre več, se vse sesuje. V Avstriji pa imajo povsem drugačen sistem. Tam stranaka parket kupi, parketarja pa pokliče šele, ko ima privarčevan denar, da lahko plača njegovo delo,« nam spoznava iz Avstrije opiše Gašper Pavlič in doda, da parketarji že dolgo niso več le rokodelci. »Danes moramo biti bolj trgovci kot parketarji. In celo finančni svetovalci. Dogovorov in vsega stresa v poslu je danes toliko, da je samo delo – polaganje parketa, za nas v resnici po vsem tem prava sprostitvev, ki se ji z veseljem lahko posvetimo – do naslednjega dogovarjanja za nov posel.« A dogovori jima gredo očitno dobro od rok, saj sta dokaz, da kljub krizi pridnim in ambicioznim, čeprav majhnim podjetnikom, lahko uspeva. Po petih letih je za Parketarstvo Pavlič letošnje leto spet takšno, ko zatišja pred vrhuncem sezone pravzaprav niso imeli.

»Ko imamo opravka z velikimi gradbenimi podjetji, je do zaslužka težje priti, velik neplačnik je tudi država sama,« je nad razmerami v obrtništvu razočaran Slavko Pavlič.

VI SPRAŠUJETE, NAŠI STROKOVNJAKI ODGOVARJAJO

Temperatura na delovnem mestu

Mag. Milan Srna

Kakšna je lahko najvišja temperatura na delovnem mestu? Ali lahko delavec zaradi presežene temperature na delovnem mestu odkloni delo?

Temperaturo v delovnih prostorih določa 25. člen Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih. Tako mora delodajalec zagotoviti, da temperatura zraka v delovnih prostorih med delovnim časom ustreza fiziološkim potrebam delavcev glede na naravo dela in fizične obremenitve delavcev pri delu, razen v hladilnicah, kjer upošteva kriterije za delo v mrazu. Pri izpolnjevanju teh zahtev se uporabljajo standardi za toplotno udobje.

Temperatura zraka v delovnih prostorih ne sme presegati +28 stopinj C. Izjema so t. i. vroči delovni prostori (livarne, kovačnice, steklarne, sušilnice, pekarne itd.), kjer temperatura zraka lahko preseže +28 stopinj C, vendar mora delodajalec v tem primeru poskrbeti, da temperatura zraka v pomožnih prostori-

rih, hodnikih in stopniščih, ki so v povezavi z vročimi delovnimi prostori, ni višja od +20 stopinj C.

Kot posledica povečanih zunanjih temperatur v poletnem času velikokrat tudi temperatura v delovnih prostorih presega +28 stopinj C. Sicer običajno ne gre za stalno preseganje dovoljene temperature, vendar pa mora delodajalec kljub temu zagotoviti določena začasne ukrepe. Te ukrepe navede v Izjavi o varnosti z oceno tveganja. Ti ukrepi so običajno organizacijski, kot npr. drugačna razporeditev delovnega časa, zmanjšanje težjih delovnih obremenitev, krajši delovni čas, drugačna razporeditev odmorov med delovnim časom ipd. Nekateri delodajalci zagotavljajo tudi vodo ali osvežilne brezalkoholne pijače.

Vsekakor daje delavcu Zakon o varnosti in zdravju pri delu tudi pravico odkloniti delo, če mu grozi neposredna nevarnost za življenje in zdravje, ker niso zagotovljeni ustrezni varnostni ukrepi, ter zahtevati, da se delovno okolje ustrezno uredi, vendar pa je potrebno v primeru prekoračene temperature na delovnem mestu vsak primer obravnavati individualno. Predvsem je pomembno, kakšno delo delavec opravlja, kakšne so možne organizacijske, tehnične in druge spremembe. Odvisno je tudi od delavčevega zdravstvenega stanja, dnevnega počutja, preobčutljivosti in podobno.

Odpravnine vam ne bodo obdavčili

9. točka 44. člena Zakona o dohodnini določa, da se v davčno osnovo prejemnika ne všteta odpravnina, če je ta prejeta kot pravica iz delovnega razmerja in če je izplačana pod pogoji, ki jih določa Zakon o delovnih razmerjih. V davčno osnovo se ne všteta znesek odpravnine, ki jo je delodajalec dolžan plačati na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o delovnih razmerjih, pri čemer pa je najvišji neobdavčljivi znesek odpravnine navzgor omejen in znaša deset povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Republiki Sloveniji. Znesek odpravnine, ki ga je delodajalec dolžan plačati, je določen v drugem odstavku 109. člena ZDR, in sicer pripada delavcu odpravnina v višini: – 1/5 osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu več kot eno leto do pet let; – 1/4 osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu od pet do 15 let; – 1/3 osnove za vsako leto dela pri delodajalcu, če je zaposlen pri delodajalcu nad 15 let. Omejitev »največ do višine desetih povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Republiki Sloveniji« pa pomeni, da je v primeru, če odpravnina, izračunana v skladu z drugim odstavkom 109. člena ZDR, presega desetkratnik povprečne mesečne plače zaposlenih v RS, presežek odpravnine nad tem zneskom obdavčen z dohodnino v vsakem primeru.

Ali je odškodnina obdavčena z DDV?

V skladu s 13. členom Pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost se od odškodnin ne obračunava in ne plačuje DDV. Za odškodnino se šteje predvsem: – dobava, ki jo dobavitelj opravi kot povračilo za škodo, nastalo na podlagi prejšnje dobave, če dobavitelj odgovarja za škodo in njene posledice na podlagi zakona ali pogodbe; – zamudne obresti, ki jih davčni zavezanec zaračunava svojim dolžnikom do višine predpisanih zamudnih obresti, in stroški opomina; – pogodbene kazni; – povračila škode zaradi razveljavitve pogodbe, če plačnik za to ni pridobil nobenega blaga oziroma ni prejel nobene storitve.

VI SPRAŠUJETE, NAŠI STROKOVNJAKI ODGOVARJAJO

Akcije za potrošnike

Mateja Likozar Rogelj,
odvetnica

Podjetnika zanimajo pravila postopka in pravila nagradne igre pri prodaji svojih izdelkov. Vsak kupec bi pri nakupu dobil kupon za različne popuste, ki jih bi unovčil.

Podjetnik želi z različnimi akcijami privabiti čim več potrošnikov. Ena izmed takih akcij je tudi prodaja na način, da se zbirajo in seštevajo popusti pri nakupih izdelkov, ki so kasneje unovčljivi na različne načine. To pomeni, da podjetnik lahko reklamira in prodaja svoje izdelke na način izdajanja kuponov oziroma kartic ugodnosti. Tovrstno reklamiranje izdelkov oziroma nagrajevanje zvestih kupcev je dopustno, je pa

predhodno potrebno zagotoviti pravila postopanja. To se izvede na način, da podjetnik najprej sprejme Splošna pravila ravnanja svojih ugodnosti, ki morajo biti jasna, pregledna in ne zavajajoča. V njih je potrebno jasno opredeliti namen ugodnosti, kdo so člani ter način pridobitve in izgube članstva, nadalje, na kakšen način se članstvo izkazuje (npr. kartica ugodnosti), spremljanje in obdelovanje osebnih podatkov, ravnanje v primeru kraje oziroma uničenja itd. Splošna pravila naj urejajo in opredeljujejo vse temeljne pojme ter vsa vprašanja, povezana z uporabo kupona od trenutka pridobitve do unovčenja, obveznosti podjetja in kupca, pravice, možnost prenosa pravic, trajanje pravice do unovčenja, način unovčenja, kje so določeni popusti, kje (pri kom) se lahko unovči. Splošne pogoje je potrebno objaviti na krajevni običajni način (v prostorih poslovalnice ali na javno dostopnem elektronskem portalu), s čimer se zagotovi javnost, transparentnost in preglednost. Ob tem je po-

trebno opozoriti na Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/2012), ki zahteva, da lastnik spletne strani poskrbi, da uporabniku posreduje naslednje informacije: kakšne piškotke uporablja spletna stran, za kakšen namen se jih zbira in na kakšen način se jih uporablja. Uporabnik pa se bo moral z uporabo piškotkov strinjati, če bo želel polno uporabniško izkušnjo na strani (piškotki so tekstovne datoteke, ki na strežniku podjetnika prepoznajo računalnik uporabnika). Piškotki sami po sebi ne prepoznajo individualnega uporabnika, pač pa računalnik, ki je bil uporabljen pri dostopu. Izredno pomembno, in na kar je potrebno posebno opozoriti, je dejstvo pridobivanja, zbiranja in obdelovanja osebnih podatkov ter dosledno spoštovanje Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, 86/2004 s spremembami). Osebnih podatki so izredno »ranljiva« kategorija, ki zahteva posebno skrb. Zato je potrebno v Splošnih pogojih temu posvetiti posebno skrb. Jasno je potrebno

navesti namen zbiranja in namen uporabe osebnih podatkov ter navedbo skrbnika baze osebnih podatkov in tudi način izbrisa osebnih podatkov. Vsaka zainteresirana oseba torej ob pristopu k ponudni ugodnosti izpolni pristopnico, v kateri posebno označi, da je seznanjen s splošnimi pravili in da dovoljuje, da se njegovi podatki zbirajo za namen proučevanja nakupnih navad. V pristopni izjavi je potrebno označiti obvezna polja in polja, ki jih potrošnik izpolni po lastni presoji in želji. Torej, možnost pridobivanja kupcev z različnimi akcijami in ugodnostmi slovenski pravni red dovoljuje, seveda pa je potrebno jasno in pregledno določiti pravila takih ugodnosti, ki so enaka za vse potrošnike, in zagotoviti varno ravnanje z osebnimi podatki, da se prepreči vsakršna morebitna možnost zlorabe. Pri oglaševanju (in tudi sicer pri trženju izdelkov) se morajo upoštevati določila Zakona o varstvu potrošnikov (oglaševanje ne sme biti nedostojno, zavajajoče ...).

VI SPRAŠUJETE, NAŠI STROKOVNJAKI ODGOVARJAJO

Bonitete delodajalca

Vprašanje:
Imam zaposlenega delavca, starega 59 let, ki ima že 40 let delovne dobe in bo ostal v zaposlitvi. Kakšne so bonitete delodajalca, ki jih je določil novi pokojninski zakon?

Odgovor:
S prvim julijem 2013 so delodajalci oproščeni plačila prispevkov delodajalcev za pokojninsko zavarovanje v višini 30 odstotkov za delavce, ki so dopolnili 60 let starosti, in v višini 50 odstotkov za delavce, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine. Letos znaša za moške ta starostni pogoj 58 let in 4 mesece, za ženske pa 58 let. Tako boste za tega delavca oproščeni plačila prispevkov delodajalca v višini 50 odstotkov. V prehodnem obdobju se ta starost dvigu-

je za 4 mesece na leto, tako da bo za moške prehodno obdobje pri starosti 60 let zaključeno v letu 2018, za ženske pa v letu 2019. Od takrat naprej bo torej možno koristiti le oprostitev prispevkov v višini 30 odstotkov, za delavce stare 60 let ali več. Prav tako boste za vašega delavca, ko bo dopolnil starost 60 let, upravičeni le do oprostitve plačila prispevkov delodajalca v višini 30 odstotkov. Oproščeni del prispevka delodajalca za navedene delavce plačuje Republika Slovenija iz državnega proračuna, prvič pa se upošteva pri obračunu plač za mesec julij 2013, torej pri izplačilih, ki bodo izvršena v mesecu avgustu 2013.

Odgovor so pripravili v Združenju delodajalcev obrtni in podjetnikov Slovenije.

Imate vprašanje za naše strokovnjake? Pošljite nam ga na info@oozkranj.com ali pokličite 04 2818 310.

Naročilnica

Ime in priimek / naziv podjetja:

Naslov:

Telefon:

Datum:

Naročilnico pošljite na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj

NOVA PRILOGA KLANJSKA OBRT

Gorenjski glas bo v sodelovanju z Območno obrtno-podjetniško zbornico Kranj predvidoma enkrat na mesec pripravil prilogo Kranjska obrt, katere namen je povezati obrtnike in podjetnike z Gorenjskega ter širšo javnost obvestiti o vaših dejavnostih.

Gorenjski glas je osrednji gorenjski časopis, ki ga zaradi jutranje dostave do 7. ure več kot 80 odstotkov naročnikov bere že ob prvi jutranji kavici. Pomemben podatek je tudi branost časopisa, saj je Gorenjskemu glasu lani v Nacionalni raziskavi branosti kot edinemu tiskanemu mediju v Sloveniji branost narasla in je ob prvem polletju znašala 62.000 bralcev, v drugem polletju pa 58.000 bralcev. To pomeni, da Gorenjski glas bere že vsak tretji prebivalec Gorenjske, na kar smo resnično ponosni.

Ker želimo, da bi tudi vi postali naši naročniki, smo za vas, spoštovani obrtniki in podjetniki, pripravili posebno ponudbo. Če se boste odločili za letno naročnino, ki od avgusta do konca leta znaša 74,80 EUR, vam v višini tega zneska na zadnji strani nove priloge Kranjska obrt objavimo še vaše oglase (vizitko).

Izkoristite priložnost in se naročite na Gorenjski glas, ki vas bo o vseh pomembnih dogodkih in ljudeh z Gorenjskega obveščal vsak torek in petek.

Za več informacij in naročnino pokličite na telefonsko številko 04/201 42 41 ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Dekleta se pri vsem potrudijo

V ponedeljek navsezgodaj so bili znani rezultati letošnjega spomladanskega roka splošne mature. Med tistimi, ki so se jih najbolj razveselili, so bile tudi tri dijakinje Gimnazije Kranj, ki so dosegle vse možne točke.

MATEJA RANT

V ponedeljek je bila za številnimi maturanti verjetno ena najdaljših noči, saj so čakali rezultate spomladanskega roka splošne mature. Zdaj so pred njimi najdaljše počitnice, ki jih bodo karseda izkoristile tudi tri letošnje zlate maturantke iz Gimnazije Kranj, ki so na maturi zbrale vse možne točke. Ani Kalamutovi, Urški Šmid in Sari Ručigaj se namreč ni več treba bati, da z uspehom, ki so ga dosegle na maturi, ne bi bile sprejete na izbrano fakulteto. Bile so med devetnajstimi letošnjimi maturanti, ki so dosegli vseh 34 točk.

V pričakovanju rezultatov, so priznale vse tri, so bile kar na trnih. »Najprej sploh nisem nameravala vstati tako zgodaj, da bi pogledala rezultate, a zvečer nisem mogla zaspati, zjutraj pa sem se že zelo zgodaj zbudila. Tako da sem bila ob petih zjutraj že pred računalnikom,« je v smehu pojasnila Sara Ručigaj in dodala, da je sicer pričakovala, da bo imela nad trideset točk, da bo zbrala vse možne točke, je zatrjala, pa nikakor ni računala. »Sem morala kar še enkrat pogledati. In je bilo nekako res,« je dejala, kot da še vedno ne more prav verjeti, da je bila ravno ona med najuspešnejšimi maturanti v Sloveniji. Tudi Ana Kalamutova nam je zaupala, da je morala kar trikrat pogledati, da je zares dosegla, kakšen uspeh je dosegla na maturi. »Ko sem čakala, da se računalnik prižge,

se je nervoza stopnjevala, sekunde so se prav vlekle,« se zdaj z nasmehom spominja ponedeljkovega zgodnjega jutra. »Nisem pričakovala takega rezultata. Sicer sem imela ves čas odličen uspeh, a nobenih drugih posebnih dosežkov,« je skromno razložila in dodala, da razen tega ni imela prav veliko časa za učenje. »Pred začetkom mature sem si namreč zlomila roko in sem imela teden prej še operacijo,« je pojasnila. Ob petih zjutraj je bila v ponedeljek pred računalnikom tudi Urška Šmid. »Verjetno sem od nas treh še najmanj jaz pričakovala tako dober rezultat. Saj sem imela v redu občutek, kljub temu pa si nisem mislila niti, da bom dosegla nad trideset točk,« je bila iskrena. Najpomembneje je, je poudarila, da jo zdaj vsaj ni treba pretirano skrbeti glede vpisa na fakulteto.

In glede na to, kakšen študij so si izbrale, jim najbrž ne bo treba skrbeti tudi glede zaposlitve. Ana in Sara sta si izbrali medicinsko fakulteto, Urška pa študij logopedije in surdopedagogike na pedagoški fakulteti. »Nikoli se nisem mogla odločiti, kaj mi je bolj všeč, družboslovje ali naravoslovje. To pa je najboljša kombinacija obojega,« je svojo odločitev, da izbere zadnje čase sicer vse bolj popularen študij, pojasnila Urška. Vsekakor jo veseli delo z ljudmi, kot tudi Ano in Saro. »Vedno me je zanimalo vse v povezavi z medicino; že sam koncept,

Od leve proti desni: Ana Kalamutova, Sara Ručigaj in Urška Šmid / Foto: Tina Dokl

da res znaš pomagati nekemu, ki te rabi, se mi zdi super,« je dejala Sara in dodala, da za zdaj svojo prihodnost vidi v travmatologiji ali nevrokirurgiji. Tako kot Ana, ki pravi, da si že od prvega razreda osnovne šole želi postati zdravnica. »Vidim se v kirurgiji, upam, da mi bo to uspelo uresničiti. Najbolj me fascinira nevrokirurgija, saj se mi zdi, da to področje ponuja največ zanimivih stvari – da veš, kaj se dogaja v človeških možganih in kateri del čemu služi.« Zatrjala je še, da jo bolj kot zaposlitev po koncu študija skrbi sama pot do poklica, saj je študij medicine dolgotrajen.

Zrelost, da uspešno pridejo do postavljenih ciljev, so zagotovo pokazale že na maturi. Sara je priznala, da matura predstavlja kar precejšen stres in pritisk, saj se zaveda, da je od tega odvisna tvoja prihodnost. »Zame pa je bil stres že to, da se moraš ves mesec neprestano učiti, določene stvari sicer manj, recimo angleščino in nemščino, za biologijo pa je bilo potrebno nekoliko več dela, saj si je treba zapomniti več podatkov,« je razložila Urška in dodala, da so bili zanjo najtežji ustni izpiti, pri katerih koncentracija že malo popusti. Tudi Sara je priznala, da se za izpite iz angleškega jezika in matematike

ni skoraj nič pripravljala, saj so že sproti veliko ponavljali. »Skoraj največ sem se učila slovenščino za ustni del, saj zajema pregled celotne književnosti. Pri ostalih pa velja neka logika in si kar zapomniš.« Ana je ob tem pohvalila tudi trud njihovih profesorjev, kar jim je precej olajšalo priprave na matura. »Brez dobre podlage, ki smo jo dobili v šoli, zagotovo ne bi bili tako uspešni,« je prepričana, kar po njenem dokazujejo dobri rezultati, ki so jih dijaki Gimnazije Kranj dosegli na maturi. Matura jih je namreč uspešno opravilo kar 99,5 odstotka.

In tudi letos je bilo tako kot vedno zadnja leta med

najuspešnejšimi maturanti precej več deklet kot fantov, saj sta vseh 34 možnih točk zbrala le dva fanta. Ana Kalamutova razlog za to vidi v tem, da je v gimnazijske programe že na splošno vpisanih manj fantov. Obenem so dekleta po njenem bolj pridna in delavna. S tem se je strinjala tudi Sara Ručigaj. »Fantje so ponavadi zelo dobri na enem oziroma nekaj področjih, ki jih res zanimajo, za druge pa se jim ne ljubi dodatno potruditi. Na raznih tekmovanjih iz znanja je namreč ponavadi obratno, udeleži se jih več fantov kot deklet. Dekleta pa se znamo potruditi pri vsem.«

Od petka do petka

Policisti zaostrejejo stavko, sodna reforma pod streho, TEŠ 6 spet dražji ... Stran 16

Po svetu

Kolesarska dirka Tour de France vzbuja več medijske pozornosti kot politični dogodki. Stran 17

Zanimivosti

Goličica (2101 m) – neobljudena gora, pravo nasprotje nekaterih vršiških vrhov Stran 19

Od petka do petka

Policisti z današnjim dnevom zastrujejo stavko, ki naj bi vrhunec dosegla jeseni med evropskim prvenstvom v košarki. / Foto: Tina Dokl

S sodno reformo se krepi nadzor nad sodstvom, njegovi predstavniki dodajajo, da se krepi predvsem političen nadzor. / Foto: Tina Dokl

Projektno vodenje TEŠ 6 je katastrofalno, je ocenil minister za infrastrukturo Samo Omerzel. / Foto: arhiv GG

Policisti zaostrujejo stavko

Polijski sindikat Slovenije z današnjim dnevom zastruje stavko, ker se vlada ne odziva ustrezno na njihove stavkovne zahteve. Državni zbor potrdil sodno reformo.

SIMON ŠUBIC

Na mejah bodo kolone

Po ponedeljki seji sveta Policijskega sindikata Slovenije (PSS) so z današnjim dnevom napovedali zaostritev stavke, vrhunec stavkovnih aktivnosti pa načrtujejo septembra, ko bo v Sloveniji potekalo evropsko prvenstvo v košarki, če se seveda vlada do tedaj ne bo ustrezno odzvala na njihove zahteve. V slednje pa je težko verjeti, saj je notranji minister Gregor Virant dejal, da so nekatere zahteve sindikata nemogoče in nesprejemljive (dvig dodatka za stalnost in sprememba plačnih razmerij med policisti in drugimi javnimi uslužbenci), zato vlada pri svojih stališčih ne bo popuščala. Hkrati je policiji že izdal navodilo, da mora promet na mejnih prehodih tudi v primeru zaostritev stavke potekati tekoče. Prav na mejnih prehodih naj bi bile namreč po napovedi sindikalistov njihove aktivnosti najbolj opazne, saj bodo zelo poostri nadzor, zato je lahko pričakovati daljše čakalne dobe. Stavkovne aktivnosti bodo policisti izvajali tudi pri nadzoru cestnega prometa in vzdrževanju javnega reda in miru, saj bo sindikat po besedah njegovega predsednika Radivoja Uroševića stavkajoče pozval, naj naredijo »minimum od minimuma« oziroma le tiste naloge, ki so po zakonu nujno potrebne.

Urošević se ob tem vsem državljanom, ki jih bo stavka kakor koli prizadela, že vnaprej opravičuje. Eden glavnih vzrokov za zaostritev policijske stavke je neizpolnjevanje rešitev iz sporazumov, podpisanih leta 2010 in 2012, PSS tudi zahteva povrnitev nekaterih obljubljenih sredstev, o čemer pa se vlada ne želi pogovarjati, poleg tega se letos še dodatno posega v policijske plače, čeprav so lani prejeli drugačne obljube, pojasnjujejo v sindikatu. Po mnenju ministra Viranta so številne zadeve s sindikatom že dogovorjene, med drugim so zagotovili pomemben znesek za t. i. povečan obseg dela policistov, napovedana zaostritev stavke pa naj bi bila posledica boja za prestiž med dvema policijskima sindikatom. Drugi sindikat, Sindikat policistov Slovenije, je namreč po njegovi oceni že »v pogajanjih dosegel precej«.

Sodna reforma pod streho

Državni poslanci so pred odhodom na dopust potrdili še sodno reformo, ki po oceni ministrstva za pravosodje prinaša učinkovitejše delovanje sodstva, po oceni sodnikov pa učinkovitejši politični nadzor nad sodstvom. Na pravosodnem ministrstvu ocenjujejo, da noveli o sodiščih in sodniški službi prinašata krepitev samostojnosti sodne veje oblasti ter večata njeno učinkovitost,

hkrati pa se z ustanavljanjem službe za nadzor povečuje kakovost nadzora nad sodno upravo, zaostrujejo se tudi določbe v zvezi z ocenjevanjem sodnikovega dela in možnost drugačnega ocenjevanja sodnikovega dela, če je njegovo delo ocenjeno projektno. Na drugi strani pa predsednica Slovenskega sodniškega društva Janja Roblek ocenjuje, da gre pri sodni reformi za uvajanje političnega nadzora nad sodstvom v obsegu, ki si ga doslej ni privoščila še nobena država v Evropski uniji, zato ne izključuje možnosti sprožitve postopkov pred ustavnim sodiščem. Tak nadzor lahko po njenem pripelje tudi do zanimanja o konkretnih sodnih spisih, podobno pa so ga imeli urejenega le še v Bolgariji, kjer so ga morali ukiniti, medtem ko so se na Madžarskem podobni poskusi po opozorilih Bruslja ustavili. Sodniki poleg tega opozarjajo, da je bila stroka pri pripravi reforme povsem spregledana, na pravosodnem ministrstvu pa zagotavljajo, da se je pri pripravi reforme intenzivno usklajevalo s predstavniki sodstva. In sedaj naj državljani ugotavljamo, komu verjeti.

TEŠ 6 spet dražji

Nekaj je gotovo: pri megalomanskem projektu šestega bloka Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ 6) ni verjeti skoraj nikomur. Če se je še lani zagotavljalo, da se

projekt ne bo podražil nad 1,3 milijarde evrov, se je sedaj njegova cena ustavila že pri 1,44 milijarde evrov. Se spomnite, kolikšna je bila začetna ocena vrednosti TEŠ 6? Nekje okoli 650 milijonov evrov, če smo sploh lahko pravilno sledili množici cen, ki so se doslej omenjale okoli tega projekta. Ni čudno torej, da je minister za infrastrukturo in prostor Samo Omerzel ta teden na izredni seji državnega zbora dejal, da je projekt TEŠ 6 primer, kako se v tej državi ne smemo vesti, zato tudi želi imeti pred jasnimi stališčem do tega, kako s projektom naprej, na mizi vse podatke o naložbi. Opozoril je tudi, da so bile vse ključne odločitve za ta projekt pripravljene na podlagi napačnih informacij. Vlada bo zato računskemu sodišču predlagala, naj v okviru svojih pristojnosti izvede revizijo investicije v TEŠ 6, državnemu pravobranilstvu je naložila pripravo poročila o zakonitosti ravnanj organov HSE in TEŠ, ministrstvu za infrastrukturo pripravo predloga nadaljnjih korakov, TEŠ mora do 30. oktobra pripraviti noveliran investicijski program, Holding Slovenskih elektrarn pa do tedaj predstaviti vpliv spremenjenih razmer na likvidnost, poslovanje in poslovne rezultate obeh družb. Po oceni državnega zbora gre do vladni sklepi v smer reševanja Teša 6, zato jih je na izredni seji podprl.

»Naša« Alenka B.

STANE BOŠTJANČIČ, SD

moj pogled

Naslov naša je zgolj simboličen, saj Alenka B. ni naša, ker je preveč samosvoja, le da tega v odnosu do Jankovića za zdaj še ne zna pokazati v polni meri.

Šest let sva skupaj sedela v mestnem svetu Kranja. Če bi pisal o spominih na to, se ne bi spodobilo, saj je Alenka B. živa in to v polni meri. Kljub temu da ni Kranjčanka in da je zamenjala nekaj strank in eno listo, ji tega ne zamerim. Sledila je pač svoji viziji in možnostim, kjer bi jih lahko uresničila. V Pozitivni Sloveniji ji je to uspelo, v kakšni meri, pa bomo odločali volivci bodisi na predčasnih bodisi na rednih volitvah. Brez dvoma pa si je

Alenka B. naprtla težak nahrbtnik in poln stvari, pri katerih ni sodelovala. Pri nošenju tega bi ji bolj pomagala gorenjska trma kot pa štaterski temperament, ampak mogoče pa se je v času življenja na Gorenjskem le navzela nekaj trmoglavosti. V politiki sicer to ni cenjena lastnost, zlasti ne v Sloveniji, kjer vsaka stranka zasleduje lastne cilje in s tem volivce, skupnih prizadevanj pa še dolgo ne bo moč doseči, vsaj do takrat ne, ko bo Ivan Janša politično še živ, pa tudi marsikdo iz sedanje koalicije.

Težko je stopiti v čevlje predsednice vlade, pa ne zaradi visokih pet. Kdor ni

bil na položaju, podobnem vsaj blizu njenemu, si težko predstavlja, kaj pomeni voditi politiko, ki naj bo po meri večine ljudi. Sam osebnostem sem to doživel, ko sem bil podpredsednik izvršnega sveta občine Kranj. Imel sem srečo, da je bil takrat predsednik Milan Bajželj, zagnan in dela voljan. Takrat se je v Kranju marsikaj naredilo. Dokončal se je Delavski most, zgradile šole, nova stanovanja, marsikom napeljal vodovod. Res so bili drugačni časi in kranjsko gospodarstvo je takrat cvetelo. Vendar smo vsi člani takratne vlade pod vodstvom Milana Bajžlja vedeli, kaj potrebujemo in kaj

je za kranjsko gospodarstvo najbolje.

Alenka B. tovrstnih izkušenj pred prevzemom sedanje funkcije ni imela, vendar kolikor jo poznam, se hitro uči. Vprašanje je le, ali ima okoli sebe ljudi, zlasti v kabinetu, ki imajo dovolj izkušenj in poštenosti, da ji svetujejo brez osebnih interesov, kaj bi bilo najbolje storiti v dani situaciji. To je stvar njene presoje, še bolj pa koalicijskih partnerjev. Predvsem pa se mora oddaljiti od Jankovića, če hoče obdržati svoj prav. Če se Pozitivna Slovenija ne bo odrekla Jankoviću, bo to propad za stranko pa tudi za Alenko B., kar bi bilo škoda. To,

da je Pozitivna Slovenija na volitvah zmagala, je bil odziv leve proti desnici pod vodstvom Ivana Janše. In tega se morata zavedati tako Pozitivna Slovenija kot Alenka B. Glede že na doslej ugotovljeno, Jankovića ni nič boljši kot marsikdo, ki ne zna razložiti svojega premoženja in se pri tem izgovarja na svojo »žlahoto«.

Torej Alenka hodi hrabro po poti, ki bo za nas nepomembne (politično gledano) državljane sicer boleča, ampak znosna.

P. S.: Ne vem, ali je Alenka prevzela funkcijo zaradi častihlepnosti ali zaradi poguma. Kolikor jo poznam, stavim na zadnje.

Po svetu

Tour de France

Včasih se zgodi, zlasti poleti, da v svetu nepolitični dogodki vzbudijo več medijske pozornosti od političnih. Ta teden je tak primer finale največje kolesarske dirke na svetu. Muke gladiatorjev na kolesih so v fokusu svetovne medijske arene ...

MIHA NAGLIČ

S kolesom po Franciji

Prav te dni gre v Franciji h koncu slovit Tour de France, največja kolesarska dirka na svetu. V živo ga nisem doživel in ga najbrž tudi ne bom. Nekajkrat pa sem bil pozimi na smučanju v kraju Alpe d'Huez (izgovori se Alpdiez). Vzpon do te nekdanje gorske pastirske vasi, ki je zdaj med največjimi smučarskimi naselji na svetu, velja za eno kraljevskih etap Toura. Vzpon, ki je le finale etape, se dvigne s 726 na 1850 metrov, dolg je 13,8 kilometra, ima 21 izrazitih serpentin, povprečna strmčina znaša 7,9 odstotka. Kakor da to ni dovolj, ga tekmovalci prevozijo dvakrat. Rekord vzpona je še vedno Marco Pantani, leta 1997 ga je prevozil v času 37 minut in 35 sekund. Kot smučarji smo bili večkrat v vaški gostilni, v kateri se, sodeč po fotografijah, zbirajo navijači domorodci, prav zanimivo bi se jim bilo enkrat pridružiti tudi poleti. Letošnji Tour, ki je že stoti, se je začel 29. junija na Korziki in je tako zajel celotno evropsko francosko ozemlje. Sklenil se bo v nedeljo na pariških Elizejskih poljanah. Letošnja 14. etapa je v nedeljo, 14. julija, na glavni francoski državni

praznik, vodila na Mont Ventoux. Dobil jo je Britanec Chris Froome in jo kljub zmagi označil za »brutalno«. – Pa recimo ob tem še besedo o gori Mont Ventoux (Vetrovna gora, 1912 m), ki velja za »Velikana Provanse«. Današnji tekmovalci in poročevalci to goro poznajo le po naporih, ki jih zadaja gladiatorjem na kolesih, ne zavedajo pa se njenega širšega simbolnega pomena. Na ta vrh naj bi se 26. aprila po julijanskem oziroma 9. maja 1336 po gregorijanskem kalendarju povzpel pesnik Francesco Petrarca. A ne s kolesom. S tem dejanjem »vzpona zaradi vzpona« in zaradi estetskih užitkov je postal prvi alpinist v zgodovini, »odkril je krajino«, bil je prvi, ki je svoj vzpon na goro opisal in ga tako povzdignil še v literaturo. Kaj ga je gnalo? »Hrepenenje, da bi šel na ta vrh in bi mu pogled objel vse daljine. Brezciljna hoja na gore je v njegovi družbi veljala za nesmisel, zato tudi ni mogel nikoli pričakovati, da ga bo spremljal znanec ali prijatelj. Petrarka je vzel s seboj le mlajšega brata in od zadnjega počivališča dalje dva domačina za vodnika. Na planini jih je rotill star pastir, naj se vrnejo, ker da je pred petdesetimi leti tudi on poskušal doseči vrh, pa je prišel nazaj s skesano

dušo, s polomljenimi udi in z raztrgano obleko. Ne prej ne pozneje se nihče ni lotil te poti. Toda oni se z nepopisnim trudom prebijajo vedno višje, dokler niso pustili pod seboj oblakov in stopili na vrh. Človek bi zdaj pričakoval obširnega popisa razgleda čez pokrajino, ki pa ga pesnik ne podaja; ne morda zato, ker bi bil za vso to lepoto neobčutljiv, pač pa nasprotno – vtis je bil dosti premoččen, da bi pesnika pustil do besede. « Tako je Petrarkov vzpon na goro povzel in označil nemški umetnostni in kulturni zgodovinar Jacob Burckhardt v svoji kulturni knjigi Renesana kultura v Italiji. Navajam pa ga zato, da bi izpostavil kontrast med nekdanjim in sedanjim doživljanjem športa in gora.

V Egiptu je spet hudo

V nemirnem Egiptu so valeti oblasti spet v rokah vojske, daleč najmočnejše institucije v tej državi. Vojska je 3. julija odstavila demokratično izvoljenega predsednika Mohameda Mursija. Ta je bil izvoljen s podporo Muslimanske bratovščine kot najmočnejše in hkrati najbolj skrajne stranke. Islamisti bi radi absolutno oblast v največji arabski državi, podobno kot jo imajo v Iranu. Egiptovska družba pa

se je – in v tem je podobna turški – v zadnjih desetletjih močno sekularizirala, bolj urbani in bolj izobraženi del Egiptčanov si ne želi skrajne islamske vladavine. In si je tudi na zasluži. Prav ti Egiptčani so januarja 2011 sprožili »revolucijo« na trgu Tahrir. Kako in kdaj se bo egiptovska družba pomirila, pa je veliko vprašanje.

Lokalne posledice globalnih sprememb

Eno od pomembnejših globalnih srečanj je ta teden lokalizirano na Gorenjskem. Na Bledu poteka zasedanje druge delovne skupine Medvladnega odbora Združenih narodov za podnebne spremembe (IPCC). Zbrala se je skupina priznanih znanstvenikov z vsega sveta, ki pripravlja del novega poročila o podnebnih spremembah. Ena glavnih značilnosti le-teh pa je, da se ne ozirajo na državne in druge meje. Ameriški profesor Christopher Field, ki je tudi sam prišel na Bled, opozarja, da globalne podnebne spremembe še posebej vplivajo na naš del sveta: »Vročinski valovi, močne padavine in nevihte so posledica dvigovanja morske gladine. To vpliva na vse celine, še posebej pa na južno Evropo.« Ni to čisto zraven nas?

Tour de France, ena od serpentin na vzponu v Alpe d'Huez

Prva egiptovska revolucija na trgu Tahrir v Kairu, 8. 2. 2011

Tako deluje »klimatska naprava« toplo-hladnih tokov v svetovnih oceanih. / Foto: Wikipedia

Slovenci v zamejstvu (360)

Obnovljen Peršmanov muzej

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

V začetku osemdesetih let preteklega stoletja je Zveza koroških partizanov s pomočjo slovenskih organizacij na Koroškem in Sloveniji v Peršmanovi hiši v Podpeci/Kopreini – Petzen v dolini Lepene/Leppen nad Železno Kaplo uredila prvi muzej odpora koroških Slovencev proti nacizmu. Peršmanova domačija, ki je bila do leta 1945 ena največjih in najtrdnjših slovenskih kmetij na Koroškem, ni bila izbrana brez razloga. Nemški vojaki in policisti so jo zaradi naznanitve, da pomagajo partizanom, 25. aprila leta 1945 požgali in pobili 11 ljudi, med katerimi je bilo 7 otrok: trije Peršmanovi in štiri od sorodnikov z bližnjih Dobravčeve in Kogojeve domačije. Le trije otroci,

ki so bili takrat na kraju zločina, so, čeprav ranjeni, preživeli. Sodišča so prva leta po vojni raziskovala zločin in zasliševala preživele, vendar proti krivcem avstrijsko sodstvo nikoli ni vložilo obtožbe.

So pa po arhivih začeli intenzivneje brskati zgodovinarji in z novimi dokumenti zaokroževati sliko zločina pri Peršmanu in z njim celotnega protinacističnega boja Slovencev na Koroškem. Med njimi je tudi dr. Valentin Sima, profesor sodobne zgodovine na Univerzi v Celovcu, tajnik Zveze slovenskih organizacij in član vodstva Zveze koroških partizanov, po strokovni plati pa tudi predsednik društva Slovenski znanstveni institut Celovec.

Dr. Valentin Sima, profesor sodobne zgodovine na Univerzi v Celovcu

»S pomočjo številnih sodelavcev in Društva Peršman, ki je bilo ustanovljeno leta 2003, smo lahko uresničili nekatere znanstvene raziskovalne projekte in zbrali toliko novih informacij ter

gradiva, da smo lahko pri Peršmanu uredili sodoben muzej o nacističnem preganjanju Slovencev na Koroškem in njihovem odporu, ki je edini tovrstni muzej na Koroškem. Posebno mesto smo dali pri Peršmanu živeči družini Sadovnik in zločinu, ki je bil storjen nad njo. Razstava je dvojezična, v slovenščini in nemščini. Deloma smo obnovili tudi hišo. Muzej je vedno boljše obiskan. Odpor koroških

Slovencev in nacistično nasilje nad njimi v koroški in avstrijski javnosti ni več neznanca, za kar ima velike zasluge tudi roman Maje Haderlap Angel pozabe,« je povedal dr. Valentin Sima. Muzej je stalno odprt od začetka maja do konca oktobra v petkih, sobotah in nedeljah med 10. in 17. uro. Vreden je ogleda, njegov obisk pa je tudi priložnost za doživetje enkratne pokrajine v dolini Lepene.

V nedeljo vas Smrtnikova družina vabi na tradicionalno žegnanje v Korte/Troegerner Kirchtag pri Železni Kapli. Začelo se bo ob 10. uri z dopoldansko mašo v Pristovnikovi cerkvi in nadaljevalo s srečanjem ljudi, ki živijo ali so bili rojeni v Kortah ali uživajo v najjužnejšem delu Koroške, ob meji z Jezerskim.

Na robu

Vračanja iz daljave, 4. del

Danes

Trpelo pa je tudi Anino zasebno življenje, saj ni imela ne časa ne priložnosti, da bi koga spoznala. Njeno srce je bilo razpeto med Slovenijo in Elo. Če je le mogla, je za nekaj dni pobegnila k njej. Ani se je zdelo, da ni ne tič ne miš. Nikogaršnja pravzaprav.

MILENA MIKLAČIČ

usode

Ana zna biti tudi kritična. Ne razume, zakaj ljudje, ki jih nima za slabe, nenehno tarnajo. Pa zakaj z ničimer niso zadovoljni. Mladi sanjajo o dragih avtomobilih in ne o tem, kako bodo delali, da si jih bodo zaslužili.

»Vsi bi bili radi filozofi, vsak, ki ima pet minut časa, bi želel komandirati druge. To pa ne gre. Pa vsi bi radi goljufali in na prefrigan in na nepošten način služili

denar,« je kritična, a se ob naštevanju, česa ne mara, smehlja in v njenem pogledu ni nobene jeze.

Pri svojih 45 letih je še vedno zelo mlada, a po izkušnjah, ki so se zarisale v njenem srcu, se včasih počuti staro kot zemlja.

»Takrat, ko bi morala iskati partnerja, sem skrbelja za brata in njegova otroka, ki ju je lastna mama pustila. Hodila sem v službo, ves dopust pa sem porabila zato, da sem ju negovala, ko sta bila bolna, ko je bilo treba iti na govorilne ure. Koliko noči sem prebedela, ko ju je bilo strah, ko sta se prebujala zaradi nočnih mor, ki sta jih doživljala ob materi. Tudi od očeta – mojega brata – nista imela dolgo časa nobene koristi. Pa se je šel zdraviti, pa je spet zapadel v pijačo. Pogosto nisem vedela, kje se me glava drži. Prvič v življenju sem bila brez finančnih skrbi, a kaj, ko sem denar porabila za druge – ne zase,« je naštevala, ne da bi bilo v njenem glasu začutiti kanček trpkosti.

Nekaj pa je vseeno dosegla. A ne toliko v lastno dobro, kot v dobro bližnjih: babica in brat sta vse premoženje prepisala nanjo, kajti vsi skupaj so se zavedali, da se lahko zdaj zdaj zgodi, da se prikaže na vratih nesojena snaha ali celo Anina mama in terjata svoje pravice.

Prihiši so, kar pomni, imeli tudi drobnico. Od kokoši, zajcev, do nekaj koz. Ana je potem postavila tudi čebelnjak, nasadila sivko, kamilice, žajbelj, ognjič, ameriški slamnik in meto. Različni zeliščarji, ki so doma izdelovali mazila, so stalni odjemalci. Na ta način si babica služi lastno žepnino, kajti pokojnine je imela komaj kaj.

Vseeno si nisem mogla kaj, da je ne bi previdno podrezala o ljubezni.

Nekaj časa je bila tiho, potem pa je le spregovorila: »Mislim, da sem ena tistih žensk, ki prve ljubezni nikoli ne pozabijo. Dieter je bil nenehno v mojih mislih, čeprav sem koga spoznala, sem hitro prekinila zvezo, kajti nihče ni bil takšen kot on. Seveda sem ga z leti vedno bolj idealizirala, postal je nekakšen princ na belem konju. Naneslo je, da sva se ob nekem mojem obisku v Nemčiji tudi srečala. Oba sva bila že odrasla, on si je ustvaril družino, a ni bil ravno srečen z ženo. K Eli sem se nekaj časa vračala le zaradi njega in – seveda – zaradi Aline. No, če sem povedala že toliko, bom pa še to, da sva imela tudi razmerje, ki se je vleklo skoraj tri leta. Slepila sem se, da bo vse lepo in

prav, da se bo preselil v Slovenijo, da bova potem živela »srečno do zadnjega dne«. A se to ni zgodilo, razumljivo, da ne. Moje obveznosti do bratovih otrok, njegove do lastne družine, so bile nepremostljiva ovira. Imel je večje avtoprevozniško podjetje, zato je bil lahko precej mobilen, kar je nama šlo na roke. Potem pa sta se ž ženo spet pobotala, česar mi dolgo časa ni niti omenil. A sem zaslutila, da je nekaj drugače, saj se mi je začel izmikati z različnimi izgovori. Nekoč sem prišla na obisk, a le za vikend, njega pa ni bilo na spregled. Šele v nedeljo zvečer, ko sem v solzah čakala na vlak, se je prikazal, me objel in dejal, da se najine poti morajo ločiti. Si predstavljate, kakšna rana je spet nastala v moji duši? Že prva – mladostna – se ni povsem zacelila potem je naneslo, da se tudi sam ni mogel držati trdnih sklepov, spet sva se srečevala, spet je bilo kot v nebesih. A je posegla vmes usoda, žena je na mobilnem telefonu odkrila najine sms-e in vzela vajeti v svoje roke. Dieter je bil finančno zelo povezan z njo, saj mu je ne le vodila knjige, ampak je bila tudi deležnica. Če bi zahtevala ločitev, bi šlo vse po gobe, ker bi se podjetje delilo. Tako ji je moral priseči, da bo z menoj prekinil vse stike, imela ga je pod kontrolo, da še dihati ni mogel, kot bi mu bilo všeč. Nekaj časa sva se dopisovala preko skritih mailov, potem sva še to opustila. Saj veste – stran od oči, stran od srca – hitro začne delovati, če ni osebnih

stikov. Danes, ko mi je najbolj hudo, se usedem v senco, pod tepko in razmišljam o urah, ki sva jih preživela skupaj, ko mi je bilo lepo.«

Povzetek Aninih ljubezenskih doživetij je bil sicer kratek, a vseeno sem si lahko predstavljala, kako se je počutila, ko so se pred njo – druga za drugo – zapirala vrata različnih priložnosti.

Kot bi uganila moje misli, je še dodala: »Zmeraj sem si želela romantične ljubezni, odkritih pogovorov, dotikov in nežnosti. Morda tudi zato, ker sem bila zavržen otrok in kakšne pristne materinske ljubezni nisem bila nikoli deležna. Tudi Ela me vsakič, ko se vidiva, objema in stiska k sebi, ona pač ve, da brez te »hrane za dušo« ne morem živeti. Bratova otroka, moja posinovljenca, sta zelo čustvena, da jem jima veliko, tudi onadva znata vračati in mi pokazati, da me imata rada, a to ni to. Moški, ki se te oklene okoli pasu, je pač nekaj povsem drugega. Seveda se najdejo »kandidati«, ki bi radi vedrili v moji postelji. Žal so njihove ponudbe pogosto zelo direktne, grobe in na neki način tudi ponižujoče. Imam občutek, da si želijo zgolj telesnih dotikov, spolnosti, ne pa tudi »pogovora dveh duš«. Morda sem krivična, a tako je.«

Njena prava mama je že nekaj let upokojena. Še zmeraj živi v Nemčiji, našla si je tudi – bolj ali manj – stalnega možkega, nekega Bolgara, ki ima zelo tradicionalne nazore in jo drži na kratko. Vsako poletje, ko se odpravita na

dopust na Jadran, se za nekaj mučnih ur ustavita tudi pri njej, vendar so pogovori z mamino enakimi pogovorom s tujci: brezosebni in prisiljeni. Brat se običajno raje umakne, kot pa da bi se zapletal v kakšne prepire.«

Enkrat na leto si vzame dopust in gre na potovanje. Lani je obiskala Islandijo in uživala, letos, če bo šlo vse po sreči, se odpravljaj v Mehiko in v Brazilijo. Malo jo je sicer strah, kajti njeno prijateljico so nedavno tega okradli v hotelu s petimi zvezdicami.

»Ko sem bila v Iranu, sem na tržnici navezala stike z domačini, odpeljali so me k sebi domov in v njihovi sredi sem preživela nekaj nepozabnih dni. Danes na kakšen tak podvig ne bi bila več pripravljena. Dvakrat sem že bila v Indiji in ko poslušam, s kakšno lahkoto Indijci pošiljujejo tujke, me stresa mrz. Pred tednom je možki iz soseščine hotel zadaviti svojo ženo. Nihče ne ve, zakaj. Pa ni bila kriva revščina ali kaj podobnega, kot se v takšnih primerih rado govori. Bolj se mi zdi, da je treba razloge za razčlovečenost iskati v preobilju hudobije in egoizma, ki se nabira v ljudeh.«

Z Ano sva – že bolj ob koncu pogovora – ugotovili, da bi bilo prav, če bi o svojem življenju napisala knjigo. Bila bi zelo zanimiva, polna bogatih izkušenj in – kar je zelo pomembno – vere v boljši jutri.

»Morda se bo to res zgodilo,« je dodala in mi, obkrožena z domačimi, pomahala v slovo. (Konec)

Zgodbe s plaže

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Na plaži je toliko zgodb, kot je ljudi. Vključno z mojo. Lepo je gledati ljudi, neobremenjeno in sproščeno, ko nikogar ne poznaš. Vsak opazuje in je opazovan. Vsak prodaja svojo zgodbo o sreči. Na plaži je to najlažje. To je odmerjen čas, ko prideš, zavzameš svoj prostor in se daš na ogled. Nekateri imajo pri tem prave filmske poze. Kot trije možakarji z naše plaže.

Sedeli so ležerno, na mestih, kjer so sedeli že njihovi očetje. Od malega so preživljali poletja na tej plaži in zato so prepričani, da je njihova. Sem so pripeljali svoje punce, kazali mišice in skakali v vodo. Sedaj so tukaj z družinami. Pokomentirali so število otrok in njihove dosežke. Tisti, ki jih ima največ, je bil njihova tarča. Menda, da jih rad dela. O ženah se niso pogovarjali. Same so se dale na ogled. Bile so slike teles, ravno prav beli

zobje, nekaj starih in nekaj novih tetovaž, obdelana telesa, precej silikona. Vendar zgodbe ni bilo. Ni bilo videti nobenega premika, odmika ali česarkoli, kar bi govorilo o njih. Nobena se ni smejala, zavijala z očmi, vzdihnila, se pretegnila ali kar koli živega. Samo bile so. Kot bi zamrznili sliko, ko so bili vsi skupaj. Vsak na svojem popolnem mestu. Ko so odšle, so možki spet oživeli. Se sprostiti in spet postali, kar so. Naveličani mladi mulci. Pasli so se na telesih mladih deklet in komentirali prsi novopečenih mamic. Čeprav so od njih pravkar odšle lepotice, bi imeli še več. Še več žensk, še več plaže. Kot razvajeni otroci, ki se ne znajo več veseliti. Mogoče jim manjka življenja. Mogoče je narobe, ker lahko vse kupijo. Njihova zgodba mladosti se je odvijala nekajsto metrov višje. Tam sov

posest dobili prikolicico mladi fantje in dekleta. Polni sebe in vsega lahkega so si zadali dve nalogi. Kako se bodo čim bolj napili in zganjali čim večji hrup sredi noči. Kajti to je njihova edina možnost, da se bodo sredi prestolnice hvalili o počitnicah. Za kate niso dali niti minute svojega truda. Zato bodo nekega dne ravno tako naveličani sedeli na plaži in mislili, da so dosegli vrhunec svojega življenja. Potem bodo pavšal prepustili otrokom in tako naprej vmes bo zraslo grmičevje in drevje, ki ga bodo posadili, da bo zemlja še bolj njihova in teren še bolj označen.

Kakšne so te zgodbe s plaže? So to zgodbe nas malih Slovencev, ki se radi kážemo na veliko? Ali so to samo kratkotrajne zgodbe o dopustniški sreči, ki jo želimo zaužiti za vsako ceno? Mogoče pa je vzrok

teh zgodb veliko globlji od označevanja terena in od kazanja tega, kaj vse posedujemo. Vzrok je v nas samih in v tem, kako dojemamo srečo. Za kaj živimo in kaj se nam zdi vredno? Ali vzamemo morje, vodo in sonce kot darilo? Ali vzamemo vsak dan kot darilo? Ali se trudimo, da popravljamo telesa in urejamo življenje ves čas samo po svojih merilih? Plaža je bila dolga. Na njej je bilo malo ljudi in veliko ležalnih blazin. V morju nas je bilo pet plavalcev in čofotalcev. Ljudje na dopustu so urejali svoja bivališča in grabili parcelle. Nekega dne bomo pobili še vse mravlje, ježe in male živali, ki smo jim ukradli bivališča. Kdaj je dopust zares dopust? Kdaj je naša zgodba res samo naša? Ko gremo na dopust zato, da se spočijemo in si naredimo lepo. Da smo skupaj z ljudmi, ki jih imamo radi, in da počnemo vse

tisto, za kar nam v delovniku zmanjka časa. Mar ni dopust brez ure, brez urnika in brez obveznosti? Ko prideš in pokazeš sebe z vsemi napakami in lastnostmi? Zato najlepše zgodbe na plaži pišejo otroci. Vržejo se v vodo, čeprav namočijo vse gospe, ki ne bi imele mokrih las. Pozabijo, da se morajo namazati s faktorjem petdeset in se prepustijo soncu. Ne gledajo na uro. Veseli so prijateljev. So razigrani in radoživi, ko tečejo po brisakah. Počepnejo in se pokakajo, ker ne vedo, da se tega ne dela. Veliko stvari se ne dela, dragi moji. Nekaj pa bi bilo dobro, če bi začeli delati. Da bi začeli malo bolj uživati to življenje in te dni, ko smo prosti. Kaj boste danes naredili samo za otroka v sebi? In s tem razveselili še vaše otroke? Kakšna bo vaša poletna zgodba? Boste živeli ali igrali?

Zanimivosti

Planinski izlet: Goličica (2101 m)

Strmina nad Mlinarico

Vrh z neoznačeno potjo, skrit v zavetju bližnjih orjakov. Odmaknjen, neobljuden, totalno nasprotje nekaterih vršiških vrhov. Ob poti zvesti, kamniti prijatelji; možici.

JELENA JUSTIN

Današnji vzpon nam bo po vsej prehojeni strmini postregel z edinstvenim razgledom, ki v krogu 360 stopinj ponudi resnično ogromno: Prisank, Razor, Planja, Stenar, Bovški Gamsovec, Pihavec, Triglav, Kanjavec, Visoko Špičje, Krn, Bavški Grintavec, del Loške stene, Jalovec, Mojstrovke; če naštejemo le najbolj znane. A za to veličastno panoramo se bo potrebno malce potruditi in mestoma imeti tudi nekaj občutka za orientacijo, saj se bomo podali na vrh, na katerega vodi le neoznačena steza, pa še ta mestoma kar rahlo izgine. Razglednik se imenuje Goličica.

Zapeljemo se do 38. serpentine Vršiške ceste, kjer je opuščena cestarska postojanka. Za hišo je rampa, mimo katere gremo dobrih 100 metrov, ko nas ogromen možic usmeri desno navzdol na stezico. Steza nas pripelje do struge potoka Mlinarica, ki jo prečimo. Letos je vode precej, zato previdno pri prečanju. Struga potoka Mlinarica višje in nižje od mesta prečenja postreže s številnimi čudovitimi tolmuni.

Za tem se pot začne strmo vzpenjati skozi gozd. Kmalu sledi prečenje dveh grap, kjer je zima več kot očitno pustila posledice na poti, saj je praktično ni. Previdno prečimo prvo in nato še drugo grapo, ter sledimo

možicem, ki nas vztrajno strmo vodijo navzgor. Sledi pas bukovega gozda, kjer se pot za trenutek izgubi oz. jo izgubimo, ker je precej podrtega drevja. Držimo se desne strani vzpona skozi gozd in ne moremo zgrešiti. Kmalu na skali zagledamo manjšega možica – hm, prihajamo v vas Smrkcev? – prečimo kamnito pobočje in na drugi strani zagledamo še enega, precej večjega možica. Vzpenjamo se proti sedlu med Goličico in Debelo pečjo. Na sedlu zavijemo levo navzgor in pot postane še bolj strma. Pot prehoda poiščite med gostim ruševjem, občasno je videti, da tam, kjer je najgostejše. Strmina je res velika, saj gre

pot kar naravnost navzgor. Na naši desni je daleč pod nami dolina Belega potoka. Sledi nekaj okljukov po travni strmini in skozi rušje, kar nas pripelje povsem pred vršni greben. V tem vršnem delu sledi je potrebno biti previden, saj se pot izgublja, kaj hitro nas lahko zavede tudi gamsja steza. Vzponu na greben sledi vzpon na predvrh, potem pa korak ali dva sestopa, in končni vzpon na vrh, kjer nas pričaka velik možic. Vrh ponudi fenomenalen razgled, zaradi katerega hitro pozabimo na prehojeno strmino.

Goličica je pravzaprav jugozahodni greben Razorja in Planje, ki se nadaljuje v Kanceljne in Germlajt,

Z vsakim višinskim metrom se odpira lepši razgled. Pogled na Jalovec. / Foto: Jelena Justin

ki se drži Goličice. V krogu 360 stopinj vidimo Prisank, Razor, Planjo, Stenar, Bovški Gamsovec, Pihavec, Kriške pode, Triglav, Kanjavec, Veliko Špičje, Plaski Vogel, Bavški Grintavec, Jalovec, Travniki, Mojstrovke

Sestop poteka po poti vzpona. Sledenje poti navzdol je v vršnem delu malce lažje kot pri vzponu, a bomo previdni, da ne zaidevmo v drugo dolino. Sledenje poti pri sestopu je lažje kot

pri vzponu, saj je steza dobro vidna. Previdnost je potrebna pri prečenju grap, ki sta precej strmi, ko pa pridemo do potoka Mlinarica, ga prečimo po zagodenem deblu, ki povezuje dve skali in nas varno pripelje čez. Še zadnji vzpon skozi gozd in že smo na kolovozu, ki vodi do jeklene konjička.

Nadmorska višina: 2101 m
Višinska razlika: 1112 m
Trajanje: 5 ur in 30 minut
Zahtevnost: ★★★★★

Z Goličice vodi greben proti Germlajtu, Kanceljnom, Planji in Razorju. / Foto: Jelena Justin

Prisojnik/Prisank je kot na dlani. / Foto: Jelena Justin

Na pragu Provanse

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Po navadi je šlo v enem dnevu: Radovljica–Jacou (1160 km). Letni čas: zgodnja jesen. Hop, čez prag Azurne obale v Provanso. A se ne bi ustavila na pragu? Izbrani je precizen: Kje točno? Med Monte Carlom in Nico je eksotični vrt v vasi Eze, nad Cap Ferratom pa vila »Ile de France« in devet vrtov Beatrice Ephrusie de Rothschild. Postanka odobrena. Vas Eze je slikovita srednjeveška vasica visoko v bregu, brez avtomobilov, z dvema luksuznima hoteloma (odkoder te kar odstreli, ko zagledaš, da stane samo ena jed okoli 150 evrov), polna butikov, spominkarnic, parfumov. Čeprav imam slamniki, ki bi ga bil zaradi oboda vesel vsak goban, mi

pot zaliva oči, ko sredi čudovitih kaktjev in eksotičnih, osupljivih rastlin visoko nad vasjo uživam v čudovitem razgledu. Od tu je Azurna obala res azurna. Še bolj prelesten pa je pogled na Cap Ferrat z nekdanje posesti Beatrice Ephrusie de Rothschild. Gospa iz družine težkih francoskih bankirjev, ki je živela med 1864–1934, je dala v letih 1907–1912 zgraditi rožnato vilo v slogu beneške renesanse na hribu, ki so ga minerji oblikovali kot ladijski krov. Zato je svojo čudovito posest imenovala tudi po luksuzni ladji »Ile de France«. Na terasah je dala zasaditi devet vrtov, francoskega, španskega, florentinskega, japonskega, provansalskega,

sevrskega, ob teh pa še skalnjak in rožni vrt, v katerem cveti sto sort vrtnic. Beatrice je pred smrtjo svoje rožnate sanje darovala francoski Akademiji lepих umetnosti. Oba vrtova sta vredna ogleda, vstopnine niso previsoke, le kakšen sendviček in ohlajeno pijačo v nahrbtnik! ... Večerjala sva precej stran od obale, preprosto in zelo dobro.

Mariniran kozji sir

(Fromage de chevre marinés)

Za 1 kozarec potrebujemo: 6 kosov srednje zrelega kozjega sira, 4 stroke česna, 3 vejice šetraja, 3 vejice rožmarina, 6 vejic timijana, 12 poprovih zrn, 1 lovorov list, deviško oljčno olje.

V kozarec naložimo sir, dodamo zelišča in neolupljen česen, prelijemo z oljem in nepredušno zapremo. Kozarec shranimo v temnem prostoru. Čez teden dni sir že lahko postrežemo, v olju pa je lahko mesec dni. Olja ne zavržemo, ampak ga porabimo za solatne prelive.

Provansalski piščanec s figami

(Coq provençale aux figues)

Za 4 osebe potrebujemo: 4 piščančja bedra po 250 g, sol, črn poper, 3 žlice oljčnega olja, 2 glavici mladega česna, 50 g olupljenih mandljev, 2 čebuli, 200 ml suhega belega vina, 6 vejic timijana, nekaj nitk žafrana, 8 zrelih fig.

V vsako bedro nekajkrat zabodemo z ostrim nožem, jih posolimo in popramo. Bedra popražimo na 2 žlicah oljčnega olja in jih zložimo v nepregorno posodo. Na preostali žlici olja prepražimo sesekljano čebulo. Česnu olupimo le zunanji ovoj in ga zrežemo na rezinice in dodamo k čebuli. Prilijemo vino, dodamo mandlje, sesekljane dišavnice in pustimo, da zavre. Omako prelijemo čez bedra in v pečici, ogreti na 210 stopinj, pečemo približno 40 minut. Fige na vrhu zarežemo v križ, malo razmaknemo in potlačimo. 10 minut, preden je jed gotova, jih dodamo k bedrom. Postrežemo z bageto ali rižem. Tekne tudi z zeleno mešano solato. Pa dober tek!

Mobi - družabnik

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Da ne bo nesporazuma: z mobijem na dopust gre danes tako ali tako vsak, že zato, da lahko v sili kam pokličeš ali si poklican. Tu bi rad izpostavil neko drugo dejstvo, ki je meni osebno in najbrž tudi mnogim iz moje generacije, rojene sredi prejšnjega stoletja, povsem nerazumljivo: da gredo danes starejši otroci, tisti v najstniških letih, od enajst do devetnajst ali še kako leto čez, na dopust s telefonom kot svojim najbližjim družabnikom, z mobilnim telefonom kot partnerjem. Naj ponazorim. V Jelsi smo ali v katerem koli drugem turističnem mestecu na Hvaru ali drugje na Jadranu. Pred staro palačo v luki, nedaleč od spomenika kapitanu Niku Dubokoviću (1834–1912), sedijo na kamnitih klopeh stari možakarji, v glavnem molčijo, gledajo predse ali vase, vmes katero rečejo in

zagotovo nič ne telefonirajo. V sosednji hiši in pred njo obratuje ena najbolj obiskanih sladoleadarn daleč naokoli, »Eiscafe«, lastniki so seveda Albanci. Med gosti jih je več vrst. Eni jedo sladolead, drugi pijejo, najstniki pa – kar naprej nekaj počno s svojimi telefončki. Ne komunicirajo s tistimi, s katerimi so skupaj za mizo. Komunicirajo z nekom oddaljenim, ki je nekje drugje; moja boljša polovica, ki je njihovem svetu nekoliko bližje, mi razloži, da so na fejsbuku ali pa »esemesajo«

Priznam, da tega ne »štekam«. Moj dopust je približno takle: pridemo, se nastanimo v hiši tik nad morjem, v zalivčku, ki ga obdaja borov gozd. Zjutraj vstanem že pred drugimi in v miru berem na balkonu, pozneje počnem to isto v omenjenem gozdičku. Vmes opravi, v katerih se posvečamo hrani, pijači, veliko se kopamo, v morju in zračni kopeli tik ob njem. Vsak dopust se zvrsti nekaj pešpoti in vzponov na otoške vrhove, letos dvakrat na najvišji hvarski vrh Sv. Nikola (domačini mu rečejo kar Mikula, po naše Miklavž), enkrat po severnem pobočju iz vasi Svirče, drugič čez južno steno (kar dejansko je) iz vasi Sv. Nedelja. Sledi nekaj turističnih obiskov hvarskih mest in vasi, letos smo starem seznamu dodali Ribarski muzej v Vrboski in vožnjo po stari cesti, ki vodi iz Starega grada v Hvar čez hrib nad tunelom. To je to. Zastarelo, a preverjeno.

Da bi visel na telefončku, mi še na misel ne pride, tudi če zvonijo, ga največkrat zavestno preslišim ali pa nekam postavim tako, da ga sploh slišati ne morem. Esemesam sem enkrat skušal dodati fotografijo, pa so mi potem naslovnik povedali, da so dobili praznega.

No, pa kaj, okusi so slej ko prej različni in o njih tudi to pot ne bomo razpravljali. Hotel sem povedati, da je zame bistvo dopusta v tem, da se človek od tistih, s katerimi je sicer najbolj povezan, službeno ali zasebno, čim bolj odklopi. Nedoumljivo mi je, da prideš v neko drugo, počitniško okolje, kar si večina privoščila le enkrat na leto ali še tisto ne in da potem ne poskušaš posebnosti in dobrobiti tega okolja čim bolj izkoristiti. Sediš zraven hvarskih starcev in spomenika njihovem legendarnemu kapitanu, a jih sploh ne opaziš, ker tako zavzeto komuniciraš z ljudmi, s katerimi si sicer v takem ali drugačnem družabnem razmerju, a so v tistem trenutku čisto drugje. Res moraš ostati z njimi ves čas v povezavi? No, mogoče sem spregledal možnost, da te mladenke (v tem početju so bolj opazne in izrazite kot mladeniči), sicer dopustujejo tako intenzivno in bogato, da morajo s sporočili o tem bogastvu osrečiti še svoje najbližje. Če je tako, se jim poklonim. A se bojim, da ni. Čar njihovega dopusta ni v uživanju drugačnega, ampak v tem, da ostanejo tudi na dopustu v svojem virtualnem svetu

Vaš razgled

Še posebej v poletnih mesecih, kadar vročina ne popušča, se po skalah radi sončijo martinčki. Takrat, ko se njihovo bitje srca povsem umiri, je najboljši trenutek, da naredimo bližnji posnetek. Ste vedeli, da imajo martinčki na hrbtu 33 do 55 vrst šesterkotnih lusk, na stegnih pa 11 do 13 femoralnih por ali kožnih žlez. G. K. / Foto: Gorazd Kavčič

Naši bralki Tonči se je na potevanju po planini Pecol nasmehnila sreča. Od blizu ji je uspelo v objektiv ujeti dva svizca, ki sta jo mirno opazovala. Čeprav je Tonči zaljubljena v lepote doline Kokre ter jezerskega konca, se bo na omenjeno planino še vrnila. G. K. / Foto: Tonči Jalen

Nove knjige (182)

Folkloristični portreti

MIHA NAGLIČ

»Preden se je dodelala sedanja velika cesta, je šla pot čez Žabjek bolj na levo. Po tej poti so nosili konji dolensko in hrvaško vino proti Mirni Peči, njihovi pobožni gospodarji, Gorenjci, pa so korakali še za njimi in molili sv. roženkranc. Po novi cesti pa se vino več ne nosi, ampak vozi. Vozniki kolnejo, trpinčijo živino in počenjajo vse mogoče hudobije in grdobije. Sosebno na Velikem klancu se je izustilo več kletev, nego je na njem kamenja, peska in trave. Bog se strašno žali. Brez dvombe bi bila padla njegova šiba

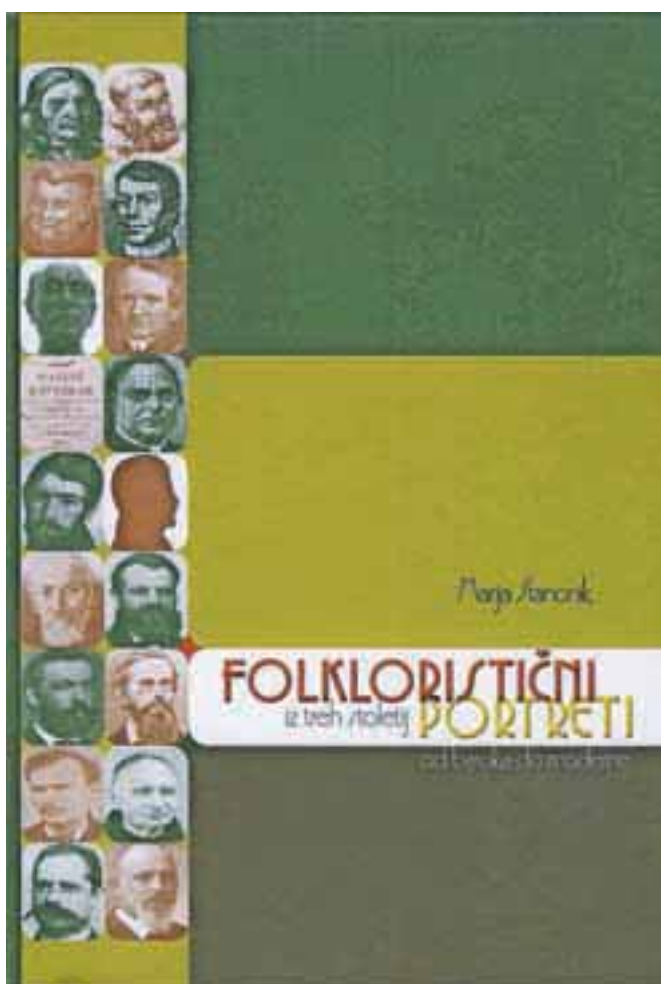
že zdavnaj na požvinjene voznike, ko ne bi prosila zanjne čudna nočna procesija, ki jo vidijo včas, če je mesec, pobožni popotniki. Ta procesija se pomiče po stari poti, spredaj gredo natovorjeni konji, za njimi pa brezštevilna množica po gorenjsko oblečenih romarjev, ki drže v rokah roženkrance. Včas ali bolj poredkoma, se čuje tudi molitev. Ta molitev potolažuje božjo jezo, da ne stre velikocestnih preklinjalcev in morilcev uboge živine.«

Gornji odlomek je iz besedila Janeza Trdine (Pri pastirjih na Žabjeku), navajamo pa ga po novi knjigi

žirovske rojakinje ddr. Marije Stanonik, prve dame slovenske slovstvene folkloristike. Folkloristični portreti iz treh stoletij. Od baroka do moderne – tak je poln naslov njenega dela. Njen namen je bil, da predstavi osemnajst markantnih osebnosti, ki so delovale v zadnjih dobrih treh stoletjih in imajo največ zaslug za to, da se je z njihovim zapisovanjem ohranila slovenska slovstvena dediščina. Če je ne bi zapisali takrat, ko je bila še živa, bi bila danes skoraj zagotovo pozabljena ali pa ohranjena v kaki drugi, manj imenitni obliki. In kdo so ti naši zaslužni »folkloristi«? Nekateri so nam dobro znani (navajamo jih po času njihovih življenj): Janez V. Valvazor, Janez Svetokriški, Urban

Jarnik, Anton M. Slomšek, Stanko Vraz, Emil Korytko, Janez Trdina, Stanislav Škrabec, Simon Rutar, Karel Štrekelj. Manj znani so v tem pogledu Peter Dajnko, Marko Pohlin, Anton Murko, Matevž Ravnikar-Požencan in Matija Valjavec. Še manj so v naši zavesti Viljem Urbas, Gregor Krek in Gašper Križnik. Gregor Krek, denimo, je bil profesor slovenske filologije na univerzi v Gradcu, sicer pa gorenjski rojak iz Četene Ravni na Poljanskem. »Bistri pogled je kazal na učenjaka, njegov glas je bil krepak in daleko se razlegajoč. Vse se je oziralo za njim. Pa mladi Slovenci, poklicani delovati pozneje v prid svoje domovine, so se s ponosom ozirali na ta močni steber vseučilišča «

Marija Stanonik, Folkloristični portreti, Založba ZRC, Ljubljana, 2012, 424 strani, 25 evrov, zalozba.zrc-sazu.si

JOTA, PALAČINKE IN VOŽNJA S PANORAMSKO LADJICO

Z ladjico po Bohinjskem jezeru, v Viharnik na joto ali golaževo juho, k Tripiču v Bohinjsko Bistrico na palačinke. Mimogrede pa še kakšna kepica sladoleda ob poti, ko si v živo ogledujete poletne razglednice, ki jih ponuja Bohinj.

Alenka Brun

Gorenjci se radi odpravimo v Bohinj. Tudi tokrat ni bilo nič drugače. Poln avtobus Glasovih izletnikov se je tako na malce kislili petek podal na obisk omenjenega turističnega bisera in res je bilo le vreme tisto, ki je malce kazilo vzdušje.

Znamenito Bohinjsko jezero smo si tokrat ogledali iz druge perspektive – po njem smo se popeljali s panoramsko ladjico. Vkrcali smo se v Ribčevem Lazu, izkrcali pa v kampu Zlatorog v Ukancu

ter se peš odpravili do spodnje postaje Žičnice Vogel. Z gondolo smo se potem odpeljali na Vogel in si v restavraciji Viharnik privoščili pravo hribovsko dobrodošličo. Odlično joto z zeljem ali pa golaževo juho je dopolnil še jabolčni zavitek z vanilijevo omako in izletniki so bili pripravljeni na nadaljevanje dne. Žal nam je tokrat malce ponagajalo vreme, saj je megla preprečila lepe razglede, ki jih Vogel v poletnih dneh ponuja njegovim obiskovalcem, temperatura pa se je spustila kar na devet stopinj Celzija. Vseeno to ni ustavilo največjih ljubiteljev zdravilnih rastlin,

ki so se odločili, da bodo v dolino odšli vsaj z nekaj malega materine dušice, če nič drugega.

Po spustu v dolino smo se sprehodili še do vojaškega pokopališča, ki leži v neposredni bližini spodnje postaje žičnice, ob cesti, ki vodi proti slapu Savica; ostalo pa nam je še toliko časa, da smo se odpravili še do hotela Zlatorog, ki je ravno tako v Ukancu. Sledila je vožnja z ladjico nazaj do Ribčevega Laza in ogled male cerkvice sv. Janeza Krstnika. Njeno obnovo so začeli pred leti, znana pa je po svojih izjemnih freskah. Za turiste je odprta,

endar še vedno potrpežljivo čaka na oltar, za katerega je potrebnih kar precej tisočakov, restavrira jo pa ga že sedem let.

Če bi vreme dopuščalo, bi verjetno kakšno urico namenili tudi kopanju, tako pa smo se odpravili na proti najbolj prijetnemu opravilu dne – na kosilo v družinski hotel Tripič v Bohinjsko Bistrico. Glasovci njihovo restavracijo že dodobra poznamo, saj kadar se odpravimo v Bohinj, se največkrat ustavimo ravno pri njih. Izlet se je zaključil ob prijetnem klepetu, izvrstnih palačinkah z marmelado, ob kozarcu vina ali pa le kavi.

Mojca (na fotografiji) in Tončka sta skrbeli, da so vsa vprašanja v skupini dobila odgovor. Izvedeli smo marsikaj tudi Gorenjcem še novega o Bohinju, jezeru in njegovi okolici.

Pri Tripiču so poskrbeli za izletnike Damir, Karmen in šef Krsto Tripič.

Izletniki Gorenjskega glasa so se do Ukanca tokrat pripeljali s panoramsko ladjico.

HOTEL KOMPAS
Bled - Slovenia

Prenovljena terasa hotela KOMPAS vas vabi na **OGNJENI VEČER**
19. julij ob 20.00

🔥 Astrologinja / vedeževalka
🔥 Bruhalec ognja
🔥 Plesna točka
🔥 DJ

HAPPY HOUR 2 = 1
20.00-21.00
Velika izbira prigrizkov!

KOMPASHOTELBLED.O.O. CANKARJEVA CESTA 8, BLED

NAGRADNA KRIŽANKA

Kranjska noč '13

26. in 27. julij

JAN PLESTENJAK

TABU

POP DESIGN

ROK'N'BAND

PÉRO LOVŠIN

COVER LOVER

Klapa Bonaca - Veseli Begunčani - Nuška Drašček - Manouche - Helena Blagne -

45. VN Kranja - DP v odbojki na mivki

SESTAVIL: F. KALAN	LOKAL- KJER SE STREŽE S ČAJEM	BAKRENA DOBA, ENEOLITIK	ALPSKI LJUDSKI PLES	KITAJSKO GLASBILO	ANDREJA POTISK	PISATELJ MAY	MESTO V SLAVONJI	ČETRTO DIMENZIJA	OČE	GORENJSKI GLAS	VOJAŠKA ZVEZA	OBRI	RADIJ	ZDRAVNIK, KI ZDRAVI Z ALOPA- TIJO	PISA- TELJIČA MALENSEK	PESNIK ŽUPANČIČ	
PLANINSKA POSTOJAN- KA NAD JE- ZERSKIM	24									PLANOTA V ŠPANIJI							
VETER OB EKVATORJU										GRANIT Z AVALE BIBLJSKI PREROK				7			
IGRALEC RENO			12		ANIMIRANI FILM PROUČE- VALEC ISLAMA				16				REKA V ETIOPIJI SOL OKSALNE KISLINE				
AFRIŠKI PTIČ TEKAČ				MOŠKO IME, TILEN NAJVIŠJA GORA V AFRIKI				REKA V FRANCIJI	ALKALOID V VOLČJI ČEŠNJI NAZNANILO							22	
BODIKA, BOŽJI LES						LETNI GOZDNI POSEK					KRAJ PRI OPATJI POKRAJINA V FRANCIJI				ALPINIST MAHKOTA	REKA V ŠPANIJI	
PISATELJ KOSMAČ						KARTA PRI TAROKU					11		TELESNI POLOŽAJ NAŠE IME MESTA GORIZIA				
KRUTI HUNSKI KRALJ		1				PREGRIN- JALO ZA MIZO	DRSNI TIR PRI KARNISI DIPLOMAT- SKI PRED- STAVNIK							NIKELJ NATANČEN VZOREC MERE			5
GORENJSKI GLAS	INDIJANSKA TROFEJA	NAJVIŠJE RAZVITA OPICA VOJAŠKI ČASTNIK								OKENSKA NAVOJNICA UM							
SAMARIJ			NAŠ ŠPORTNI PADALEC (BRANKO) PRIRODA			15			KIRURG								
IGRA S KARTAMI	20							SMUČARKA MAZE	IGRALKA EKBERG PEVKA TRATNIK						POMAR- RANČA	NEKDANJI OROŽNIK	
AJAS							HRVAŠKI IGRALEC (SLAVKO)					6		REZALNA PRIPRAVA MESTO V BELGIJI			
ANGLEŠKI PLEMIC			4		GRŠKA POKRAJINA		IRSKA (ORIGINAL) SLIKAR OMERSA				STARO- GRŠKI TRG ZAZNAVA S PRSTI						21
PREBIVA- LEC ČEŠKE PRESTOL- NICE							TEŽA VSEBINE SADNI ŠKODLJIVEC						DELOVNA VNEMA VRTLJIVI DEL STROJA				
APOGEJ AZIOTAZA PARAMO RILOGA ŠTAJERIŠ		OSEBA, KI S KOM SIM- PATIZIRA	PAPEŠKA DRŽAVA STROKOV- NJAKINJA ZA TERAPIJO						9	RASTLINSKA BODICA NAŠ BIVŠI SMUČAR (ROBERT)					NUŠA DERENDA FRANCOSKI DRAMATIK (ARTHUR)		
ZELO STARO DREVO								BORZNA ŠPEKULA- CIJA									
3. IN 2. VOKAL					STRELSKI JAREK KRALJEVO POKRIVALO	23		NAŠ ČASNIK	MESTO V FRANCIJI REKA V NEMČIJI					POKLON ENA OD RAZSEŽ- NOSTI			
POJAV NA NEBU				DEČEK S ČUDEŽNO SVETILKO							HVALNICA IGRALEC VARGA	8			POSADKA	ZADNJA IN PRVA ČRKA ABECEDE	
DVOJICA		10			GORAN IVANIŠEVIČ		GRŠKI BOG VOJNE ŠPANIJA (ORIGINAL)		19	DREMANJE FILMSKI LIK IZ DŽUNGLE							
TOČKA, KO JE LUNA NAJBOLJ ODDALJENA OD ZEMLJE						18	DEŠČICA NASELJE POD JELO- VICO						SLAP V ZGORNJI SOŠKI DOLINI			14	
BELI SPORT							KANONIK OSKAR DEV						EVA (LJUB- KOVALNO) MENIČNO JAMSTVO			MESTO V JUŽNI AVSTRILI, GRADEČ	
IGRALKA KRAJNC				VRTNINA ZA JUHO NERESNICA				KLI TOLKAČ	ARABSKI SREBRNIK KOREO- GRAF OTRIN					PETAR GRAŠO DEL INTE- GRIRANEGA VEZJA			
ZLATKO TOMIČIČ				NAŠ IGRA- LEC (L. B.) ROBERT JARNI												2	
TV ZASLON			3				LEVI PRITOK SAVINJE			13	NAŠE IME REKE ENNS V AVSTRILI		17				
STAR IZRAZ ZA POTOVANJE							EGIPČAN- SKI BOG SONCA										

URADNA PLAČILNA KARTICA EUROBASKET 2013

Porabite le toliko, kolikor nanjo naložite. Predplačniško kartico lahko brez vezave pridobite v vseh Hypo poslovalnicah v Sloveniji. Velja tri leta in vam prinaša številne ugodnosti.

01 580 40 00 | www.hypoeurobasket.si | hyposlovenija

RESTAVRACIJA CUBIS ŠENČUR

Pestra ponudba za gurmane: steaki, jedi z ogljenega žara, testenine, za vegane, jedi brez glutena, sladice ...

CUBIS Steak & More

Opdiralni čas: po. – pe.: 7h – 22h in so.: 12h – 22h
Za zaključene družbe po dogovoru.

Tel.: 04 279 18 66 | www.restavracija-cubis.si

... nepremičnine, investicijska oprema, stroji, plovila, vozila, druga prevozna sredstva ...

VBKS LEASING

tel.: 04 / 280 71 00 | www.vbks-leasing.si

VBKS Leasing d.o.o. Kranj, Cihlhamška cesta 9, 4000 KRANJ

Nagrade:

1. nagrada: biftek charolais, nagrado podarja restavracija Cubis
2. nagrada: kosilo za 2 osebi, nagrado podarja restavracija Cubis
3. nagrada: veganska tortica z domačim sorbetom, nagrado podarja restavracija Cubis
4. nagrada: koktajl po izbiri, nagrado podarja restavracija Cubis
5. nagrada: promocijski dežnik, nagrado podarja VBKS LEASING
6. nagrada: promocijski dežnik, nagrado podarja VBKS LEASING
7. nagrada: promocijski dežnik, nagrado podarja VBKS LEASING
8. nagrada: Hypo EuroBasket majica, nagrado podarja Hypo Alpe Adria
9. nagrada: Hypo EuroBasket majica, nagrado podarja Hypo Alpe Adria
10. nagrada: Hypo EuroBasket majica, nagrado podarja Hypo Alpe Adria

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 31. julija 2013, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

31.	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24			

DRUŽABNA KRONIKA

TRŽIČ V GLASBENIH RITMIH

Tržiškim ustvarjalcem tudi v poletnih mesecih ni dolgčas. Folklorna skupina Karavanke je gostovala v Estoniji, ansambel Zarja pa je v domačem kraju snemal videospot za valček Tržič.

Ana Šubic

Sobotni Tržni dan v Tržiču in z njim povezan vrvež v mestnem jedru so člani ansambla Zarja izkoristili za zaključno snemanje videospota za valček Tržič, ki je nekakšna hvalnica mestu. Večji del so ga posneli že pred mesecem dni na različnih lokacijah v Tržiču, zaključeni del pa so se odločili posneti skupaj z domačini, in sicer na Tržni dan, ko mesto zares zaživi. Videospot bo tako prikazoval tudi stari del mesta z glavno ulico, cerkvi sv. Andreja in sv. Jožefa, Kurnikovo hišo, Dovžanovo sotesko, luč sveta pa naj bi ugledal konec meseca. Pesem Tržič

je sicer nastala na pobudo tekstopisca Franca Ankersta in župana Boruta Sajovica, širši javnosti pa jo je tržiški ansambel predstavil v natečaju Razglednica Slovenije v oddaji Na zdravje.

Ansambel Zarja, ki ga sestavljajo Drago in Sonja Primožič ter Igor Soklič in Primož Urbanec, se že pripravljajo tudi na praznovanje 20-letnice, ki jo bodo zaznamovali konec leta. Takrat načrtujejo večji koncert in izid nove zgoščenke. V dveh desetletjih se jim je nabralo več kot 40 lastnih skladb, med poslušalci so najbolj priljubljene Mlada Gorenjka, Na Kofcah, V objemu gora, Šparovni Gorenc, Dvojčka, Tržiška Bistrica, Jelendol, Tržič, Mamna peka »Naše skladbe imajo svoj zven, saj

je avtor mnogih melodij vodja ansambla Drago in ne kakšen znan glasbenik, ki piše za več ansamblov. Prepoznavne so tudi po gorenjskem narečju, ki ga naša pevka odlično izvede. Poleg tega smo eden redkih ansamblov v zasedbi tria s pevko in diatonično harmoniko,« pravijo člani ansambla.

Začetek julija pa je bil pešter tudi za tržiško Folklorno skupino Karavanke. Njeni člani so namreč Slovenijo uspešno zastopali na 26. mednarodnem folklornem festivalu Baltica, ki je pod naslovom Vsaka ptica svojo pesem poje letos potekal v Estoniji. Poleg njih so se predstavile še skupine iz Litve, Latvije, Rusije, Bretanije, Italije in seveda Estonije. »Poustvarjanje ljudskega

izročila in predstavljanje letnega doma in v tujini je pomembna naloga vsake folklorne skupine. Tržičani smo se potrudili, da smo jo opravili kar najbolje, in da je bilo res tako, so nam z velikimi aplavzi potrdili obiskovalci, nad našim programom pa so bili navdušeni tudi organizatorji in člani drugih skupin. Predstavili smo gorenjske, štajerske in belokranjske plese ter s tem izpostavili tudi pestro kostumsko podobo teh pokrajin, značilno za 19. stoletje. Prav je, da po celem svetu poustvarjamo in ohranjamo kulturno dediščino, saj je to v današnjem času skoraj edino, po čemer se med seboj razlikujemo,« je poudarila predsednica in umetniška vodja društva Saša Meglič.

Sobotni Tržni dan v Tržiču je ansambel Zarja izkoristil za zaključno snemanje videospota za pesem Tržič. / Foto: Tina Dokl

Takole je vodja ansambla Drago Primožič obiskovalcem dajal napotke pred snemanjem. / Foto: Tina Dokl

Pred Kurnikovo hišo so posneli nekaj prizorov s pevko Sonjo Primožič. / Foto: Tina Dokl

Folklorna skupina Karavanke je Slovenijo uspešno zastopala na mednarodnem folklornem festivalu v Estoniji. / Foto: arhiv skupine

VRTIMO GLOBUS

Tina Turner drugič pred oltar

Triinsedemdesetletna pop diva Tina Turner se je poročila z dolgoletnim partnerjem, producentom z nemškimi koreninami Erwinom Bachom. Civilna poroka je potekala v Švici, zakonca pa v prihodnjih dneh načrtujeta tudi budistično obarvano poročno slavlje. Za Turnerjevo je to drugi zakon. S prvim možem se je razšla zaradi nasilja, kar je tudi glavni razlog, da se zvezdnica v 27 letih, odkar sta z Bachom postala par, ni želela znova poročiti.

George Clooney spet samski

Po dveh letih skupnega življenja sta se razšla George Clooney (52) in Stacy Keibler (33). Znano je, da si igravec ne želi otrok in poroke. TV-voditeljica je govornice že zanikala in pravi, da njena želja po družini in poroki ni bila razlog za konec njune zveze in da se s Clooneyjem o tem nikoli nista pogovarjala. Razlog za konec njune zveze ostaja skrivnost, Keiblerjeva pa je potrdila, da ostajata prijatelja.

Materinstvo je zanimiva izkušnja

Zvezdnica resničnostnega šova Kim Kardashian (32), ki je 15. junija prvič postala mamica, se je nekoliko odmaknila od oči javnosti. Fotografiji je še niso uspeli ujeti v objektiv, Kim pa je prvič po rojstvu male North West spregovorila za javnost. »Za mano so najbolj vznemirljivi tedni mojega življenja. Uživam v materinstvu in preživljam čas s svojo družino,« je zapisala na svojem blogu in se zahvalila za lepe želje in podporo.

Timberlake s šestimi nominacijami

Pop pevec Justin Timberlake (32), ki se je po sedmih letih premora z albumom 20/20 Experience vrnil na glasbeno sceno, je nominiran s šestimi VMA nagradami, ki jih bo MTV podelil 25. avgusta v New Yorku. Po šest nominacij sta prejela tudi Macklemore & Ryan Lewis, štiri Bruno Mars, po tri pa Miley Cyrus, Pink, Robin Thicke in 30 Seconds To Mars.

Na družabni prireditvi na Trati smo srečali simpatično petindvajsetletno Ločanko Špelo Oblak, ki je pred kratkim diplomirala, zelo dejavna pa je tudi v prostem času. Sodeluje pri folklori, vodi otroški pevski zborček ter režira muzikale, v katerih tudi zaigra in zapoje. / Foto: Gorazd Kavčič

Maline že zorijo

V Resmanovem nasadu so maline letos začele zoreti nekoliko kasneje kot prejšnja leta. Letina bo dobra, se nadeja lastnik nasada Aleš Resman.

URŠA PETERNEL

Zapuže – Na štiridesetih arih nasada malin Resmanovih v Zapužah so pred dnevi začele zoreti prve letošnje maline. Kot je povedal Aleš Resman (kmetiji se po domače reče Pr Kral), so dozorele kakih štirinajst dni kasneje kot prejšnja leta, verjetno zaradi obilice dežja in dokaj hladnega vremena. Kot vse kaže, bo letina dobra in

bodo maline (gojijo jih več sort) obirali še ves avgust in september. Ker pridelava pri Resmanovih ni intenzivna – nasada dodatno ne gnojijo in ne škropijo – se nadeja, da od sedemsto do tisoč kilogramov pridelka. Imajo večinoma stalne stranke, nekaj njihovih malin pa odkupijo tudi okoliške gostilne in restavracije. V nasadu imajo tudi nekaj robid, ki bodo dozorele avgusta.

Katarina, starejša hčerka Resmanovih, se sladka z malinami v domačem nasadu.

KRANJ

V slogi je moč

Tako je naš bralec Božidar Jernej Malovrh iz Kranja poimenoval nenavaden pridelek, ki ga je prejšnji teden izkopal na domačem vrtu. Piše, da takšne skupine med seboj prepletenih korenčkov še ni videl, zato nam jo je poslal kot zanimivost. **D. Ž.**

PREJELI SMO

Negativna selekcija uničila slovensko gospodarstvo

V času Kraljevine Jugoslavije je bil v Dravski banovini, t. j. sedanjih Sloveniji, življenjski standard višji kot v Nemčiji, Avstriji, Italiji, primerjal se je lahko s švicarskim. Dinar Kraljevine Jugoslavije je bil trden kot švicarski frank. Zaradi carinsko zaščitene jugoslovanskega trga se je Slovenija med obema vojnima močno razvila, gospodarske krize v tridesetih letih skoraj ni občutila.

Naj navedem nekaj primerov. V Podbrezjah je bila že od leta 1848 vinska trgovina, iz te hiše je leta 1885 izšla prva slovenska posojilnica, kasnejša Ljubljanska kreditna banka, ki ni potrebovala nobenih dokapitalizacij. Lojz Štefe je bil po prvi svetovni vojni pastir na tujem posestvu, ker je bil priden in sposoben, je imel kasneje v Tržiču tovarno čevljev z dvajsetimi do tridesetimi zaposlenimi, med nemško okupacijo ni bila poškodovana, po vojni mu jo je slovenska oblast vzela. Žena je napravila samomor, tudi on je žalostno preminil.

Josip Dedek je bil največji gradbeni podjetnik v Kraljevini Jugoslaviji. V 30. letih prejšnjega stoletja je zgradil gorenjsko avtomobilsko cesto od Jeprce do Kranja, zanjo je dal 60-letno garancijo, cesta drži že 70 let. Kot študent je med počitnicami vozil »šajtrgo« v podjetju svojega očeta, zato je vedel, kaj lahko pričakuje od delavcev. Po vojni so ga slovenski oblastniki sredi noči v pižami vrgli iz njegove vile v Ljubljani in ga pregnali v Avstrijo. Tudi Peter Kozina je bil kmečki sin, izučil se je za trgovskega potnika, v Tržiču je ustanovil Peko, največjo tovarno čevljev v Jugoslaviji, poleg tovarne Bata je bila ena največjih v Evropi. Umrli je leta 1930, brez potomcev, tako da jih slovenski vladi ni bilo potrebno izkoreniniti dvajset metrov pod zemljo, kakor je na množičnem mitingu o kapitalistih dejal Stane Kavčič. Bombažno predilnico

CERKLJE

Sto konjenikov na Krvavški konjenici

Konjeniško društvo Krvavec Cerklje je pred časom organiziralo že šestnajsto Krvavško konjenico, ki se je udeležilo 88 konjenikov in 12 vpreg s Štajerske, Dolenjske, Primorske in Gorenjske. Na konjih je bilo tudi 32 deklet. Na 30-kilometrski pot so krenili izpred gasilskega doma na Spodnjem Brniku, nato jih je pot vodila do Zgornjega Brnika in Fazanerije, Olševka, Preddvora in Trstenika do Lovskega doma na Pangrščici, od tod pa so se vrnil na Spodnji Brnik, kjer je bilo družabno srečanje. Vodja letošnje konjenice je bil Darko Kepić. **J. Ku.**

in tkalnico Tržič sta leta 1885 ustanovila Gassner in Glanzmann iz Voralberga, pridna, vestna in pošena, toda tujca, ki jih je bilo prav tako potrebno izkoreniniti dvajset metrov pod zemljo.

Države, ki so bile v krizi, so hotele vojno. Če bi poslušali princa Pavla Karadjordjevića, tedanjega lastnika gradu Brdo pri Kranju, bi Jugoslavija in s tem Slovenija šla skozi vojno tako kot Švica ali Švedska. Toda vstopila je v vojno, ki jo je Hitler izgubil. Stalin je hotel, da bi v Jugoslaviji Mihajlović in Broz sodelovala, a Titu in njegovim je šlo predvsem za to, da se stara tradicija uniči in razlastitve so šle od vseh vzhodnoevropskih držav v Jugoslaviji najdlje in od vseh jugoslovanskih republik v Sloveniji najdlje. Eden od razlaščenec, ki je odvzem težko zasluženega premoženja preživel za dve desetletji, je dejal: »Ni mi hudo, da ni več moje, hudo mi je, da so vse uničili.«

Kaj je naredila negativna selekcija, se danes jasno vidi v mariborski, celjski, kranjski, tržiški (Predilnica in Peko) industriji. Trgovina je že ali gre v tuje

roke, banke morajo vzdrževati davkoplačevalci. Donos na slovenske obveznice je 7-odstoten, na nemške 1,5-odstoten, davki so v Sloveniji med najvišjimi na svetu.

V elektrotehnikah, ki je odgovorna za skoraj vse pridobitve našega sveta, se brez povratne veze ne da shajati. In v biologiji se povratna veza imenuje selekcija. In v Sloveniji je ta že sedemdeset let zelo negativna.

ALOJZ PAULIN

Tako trgovino imam rad

Okrog novega leta letos sem za pet kovačev kupil majhen tranzistor. Po nekaj mesecih se je pokvarilo stikalo. Z vsjo dokumentacijo in škatlo sem ga odnesel v trgovino, saj je servis daleč stran. Trgovec je pregledal aparat in ga preizkusil, in ker ni deloval, mi je izročil nadomestni nov radio, bil sem prijetno presenečen. To se je zgodilo v prodajalni BIG-BANG v Kranju.

N. P.

(Naslov v uredništvu)

KRANJ

Zbirateljski kovanci ob Puharjevi obletnici

Slovenija bo prihodnje leto izdala priložnostne kovance ob dveh pomembnih jubilejih – ob 600. obletnici kronanja Barbare Celjske in 200. obletnici rojstva fotografa Janeza Puharja. Vlada je prejšnji četrtek z uredbo že določila obseg izdaje, sestavine, apoene in glavne značilnosti zbirateljskih kovancev, izdanih ob Puharjevi obletnici. Ob tej priložnosti naj bi izdali 1.500 zlatnikov z nominalno vrednostjo sto evrov, 2.000 srebrnikov, nominalno vrednih 30 evrov, in 150.000 dvokovinskih kovancev z nominalno vrednostjo tri evre. Zlatniki naj bi tehtali 7 gramov in imeli premer 24 milimetrov, srebrniki in zbirateljski kovanci pa naj bi bili težki 15 gramov in v premeru merili 32 milimetrov. Banka Slovenije je že objavila javni anonimni natečaj za oblikovanje idejnih osnutkov kovancev, strokovna komisija pa je izmed 40 predlogov izbrala predlog avtorice Maje Vodlan. **C. Z.**

Želite biti osebno obveščeni v primeru motene oskrbe s pitno vodo?

Prijavite se na brezplačno obveščanje po e-pošti ali SMS sporočilih:
www.komunala-kranj.si
info@komunala-kranj.si
Komunala Kranj, d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj.

BODITE INFORMIRANI!

KLIMATSKE NAPRAVE IN TOPLLOTNE ČRPALKE

Panasonic, FUJITSU, TOSHIBA, LG, DAIKIN, SAMSUNG

Prodaja, svatovanje in montaža

Toplotna črpalka

KONKURENČNE CENE

Aletna, d.o.o., Ajdovska 1, Bohinjska Bistrica
041/675 268, 04/57 47 300

WWW.CINEPLEXX.SI

25.7. OB 20.00 URI

MEN'S NIGHT

SEX

NE ZAMUDITE MOŠKEGA FILMSKEGA VEČERA V VSEH CINEPLEXX KINEMATOGRAFIH!

Naravni si nisi za svojo družino, same odraščali so...

ODRASLI 2

POSEBNA AKCIJA **4,50€** VSTOPNICE SO OMEJENE!

VSAK OBISKOVALEC PREJME STIMULATIVNO PIJAČO

CINEPLEXX

f

ANKETA

Optimizma jim ne manjka

MATEJA RANT

Maturantje so v ponedeljek izvedeli, kako so se odrezali na letošnjem spomladanskem roku mature. Rezultate so zlasti nestrpnost pričakovali tisti, ki potrebujejo točke za vpis na izbrano fakulteto. Nas pa je zanimalo, kako vidijo svojo prihodnost. / Foto: Tina Dokl

Maruša Rehberger, Podbrezje:

»Upam, da bom zbrala dovolj točk za vpis na šolo, ki me zanima, in bom potem tudi delala tisto, kar me veseli. Rada bi namreč delala kaj v povezavi z mediji.«

Blaž Kunej, Brezje:

»Verjamem, da je s pridnim delom v šoli mogoče po končanem šolanju dobiti službo. Res je, da se je v teh časih treba bolj potruditi. Zato pa ne smemo jamrati, ampak delati.«

Jaka Rebernik, Šenturska Gora:

»Zdaj čakam še na potrditev na fakulteti, da se potem resno lotim dela in čim prej končam. Odločil sem se za študij strojništva, zato upam, da bom dobil tudi službo.«

Branka Krgovič, Kranj:

»Uspeh na maturi mi pomeni motivacijo za naprej. Izbrala sem študij mikrobiologije, ki mi je všeč, obenem pa ponuja možnost zaposlitve. Vse bom dala od sebe, da mi bo uspelo.«

Maruša Štirn, Kranj:

»Upam, da bom sprejeta na izbrano fakulteto, saj me socialno delo zelo zanima. Zavedam se sicer, da zaposlitve ne bo lahko dobiti, a verjamem, da se bo že našla služba tudi zame.«

Zibelka za angleški dvor

Inovatorka Erika Drobnič iz Železnikov je pripravila slovensko darilo za angleškega prestolonaslednika. Ta bo, upajmo, uporabljal zibelko Kiara Love, ki so jo izdelali v Pohištvu Potočnik iz Žabnice.

BOŠTJAN BOGATAJ

Železniki – »Upam, da se naša zibka ne bo izgubila med vsemi baročnimi zibelkami in bosta starša prepoznala slovensko kakovost ter jo uporabljala,« o tem, ali bosta princ William in princesa Kate uporabljala zibelko Kiara Love, pravi Erika Drobnič.

Razvili so jo z mislijo po kasnejši uporabi, prva zibelka pa je bila prej umetniško delo in nepraktična. S kasnejšimi dopolnitvami so več pozornosti namenili dobremu počutju otroka in uporabnosti. Kiara Love je nadgradnja zibelke, ki jo je inovatorka izdelala pred leti ter zaščitila zaradi svoje preprostosti in večnamembnosti. In uspelo ji je, saj jo danes že prodajajo predvsem po špansko govorečih deželah, lani jeseni pa je prišlo povabilo Amazona za prodajo v Veliki Britaniji.

»Takrat se je izvedelo za nosečnost princeze, zato sem dobila idejo, da bi ji podarili zibelko, nam pa bi darilo prineslo prepoznavnost na angleškem trgu,« razloži inovatorka. Zibelko Kiara je ekipa dodelala: uporabili so les (osnova je breza,

Del ekipe, ki je sodelovala pri nastajanju zibelke Kiara Love za angleškega prestolonaslednika (z leve): Bojan Drobnič, Erika Drobnič, Aleš Potočnik in Irma Vončina. /Foto: Jurij Pfeifer/arhiv Erike Drobnič

ki pomirja, javor rebraša jo osvetli), dodali vrhunsko steklo in čipke. Tako je nastala zibelka iz Slovenije (les, steklo, čipke), dodatek love k imenu Kiara pa predstavlja ljubezen naše države (sLO-VENia) do angleškega dvora.

Ekipa sodelujočih je rasla, poleg inovatorke iz Železnikov je sodeloval Aleš Potočnik iz Pohištvu Potočnik iz Žabnice. Idrijsko čipko in posteljino je prispevala Irma

Vončina, pri oblikovanju sta se pridružila Julijan Krapež in Grega Likar. Etnologinja Anja Likar je dodala simbole, Peter Vdovč in Bojan Drobnič sta poskrbela za izvedbeni del. V podjetju Vitapur so poskrbeli za ležišče, blazinico, odejico in mehko zaščito. Vsi imajo ogromno znanja in svetovno priznane proizvode.

Ob tem je potrebno poudariti, da so uradno slovensko darilo ob rojstvu

angleškega prestolonaslednika sprejeli tudi na angleškem dvoru (izročili ga bodo po rojstvu), sicer pa so skupno izdelali tri zibelke. Druga bo šla preko angleške dobrodelnice organizacije angleški družini, tretja pa slovenski družini preko projekta Botrstvo. »Tako angleški kot slovenski družini bomo v dveh mesecih tudi opremili celotno otroško sobo,« še doda inovatorka.

Lajnarji bodo napolnili mesto

Od danes do nedelje bo v Kranju potekal 1. Poletni mednarodni lajnarski festival.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Tradicijo lajnarstva v Kranju že vrsto let obuja Potujoče gledališče Kranjski komedijanti, prav oni pa so največ pripomogli, da so se pri Zavodu za turizem Kranj odločili, da prav v Kranju pripravijo 1. Poletni mednarodni lajnarski festival, ki se bo začel danes.

»Dogodek smo začeli pripravljati že lani in naleteli na res velik odziv. Tako se nam je najavilo 28 lajnarjev z dvajsetimi lajnami, prihajajo pa iz Nemčije, Avstrije, Francije, Nizozemske, Češke, Slovaške, Madžarske, Švice in seveda Slovenije,« je povedala direktorica Zavoda za turizem Kranj Natalija Polenc in pojasnila, da

bo Kranj res pravo lajnarsko središče.

Lajnarji se bodo namreč v mestnem jedru postavili na različne lokacije, lajne pa bodo vrteli danes med 19. in 20.30, jutri med 10. in 12.30 ter 18.30 in 20.30 in še v nedeljo med 10. in 12. uro. »Dogodek bo res zanimiv, v soboto dopoldne pa ga bomo popestrili tudi z obiskom kranjske gospode in garde,« je še povedala Polencova.

Datum za festival lajnarjev ni bil izbran naključno, saj je 22. junija leta 1946 dr. France Prešeren dobil mesto advokata v Kranju, v spomin na ta dogodek pa so se tokrat odločili, da mesto napolnijo z glasbo in oblačili tistega časa.

JESENICE

Večina del v dvorani zaključenih

Večina del v Športni dvorani Podmežakla na Jesenicah je zaključenih, s čimer so »ujeli« napovedani rok 30. junij, ko naj bi bila za potrebe septembrskega evropskega prvenstva v košarki prenova dvorane končana. Tako so nam povedali na Občini Jesenice in dodali, da v dvorani zdaj opravljajo še nekaj »lepotnih« popravkov in meritev, pripravljajo pa se tudi na pridobitev ustreznih dovoljenj. V začetku avgusta bodo v dvorani začeli nameščati opremo, dvorana pa bo povsem nared do 16. avgusta, ko bo v njej potekala pripravljalna prijateljska tekma med Slovenijo in BiH. Na dan tekme bodo dvorano tudi slovesno predali namenu. V času od 4. do 9. septembra pa bo, kot je znano, v njej potekal prvi del tekmovanja Euro-Basketa 2013. **U. P.**

vremenska napoved

Ob koncu tedna bo prevladovalo sončno vreme, v popoldanskem in večernem času pa se tu in tam lahko pojavi kakšna kratkotrajna vročinska nevihta.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

13/28 °C

SOBOTA

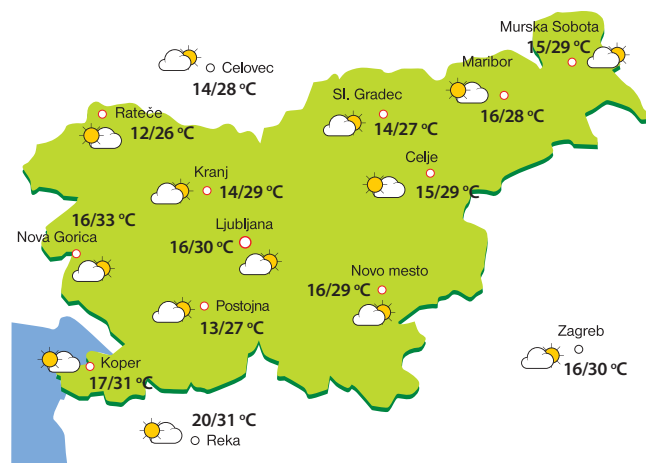

14/30 °C

NEDELJA

15/27 °C

RADIO KRANJ d.o.o.
Sritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2023-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si